Ex adversa pagina.

[Io]ama* Esse et relicta omnia contempta ancilla et non inenies correbiiuus q̄ hoiem viuere in illo statu in quo nō audet mori) Iheronimus

(*Vide inferius.)

¶ Planet frī Hēnrico - vagmā ordinis p̄dicat

Dindow, 1873
1887 tmo

E Bibliotheca

M. Black

(qui emit ab amico Farentio,)

Londini, A.^o 1826.

Bib. Vet. (MSS. N.º 17)

2

Excerpta miscellanea.

H

ENCHIRIDION
Theologico-Morale
GUILELMI SCULTETI,
Mechliniensis,

varios comprehendens tractatus
excerpta versiculosque, cum brevi
Fo. 1b praemissa nomenclatura, ab ipso
conscriptum Bruxellis, Anno
1471, prout ex inscriptione sua
Fo. 101b plane constat in fine libri.

*Ampliorem notitiam eorum quae
in libro habentur [illegible]
[illegible] Gul. [illegible]*

Fo. 101v. *Colophon in fine, minutis literis exaratus.*

Wilhelmus Schuiteti dictus de –
Mechlinia, pbr : possessor huius –
libelli : eund̄ Anno Dñi M°ccc°
lxxi bruxelle incepit scribere |
et finiuit.

Ibid. *Alia inscriptio in fine, pene ob-*
-literata.

Post mortē isti⁹ venēabilis dñi
fuit idē liber dat⁹ | fratri petro
de haseldōc ordīs p̄dicatorū
eras.? nunc ? ī bruxella | cuius aīa re-
quiescit ī pace.

Amplior notitia, quam ad fol. 1b. seu

Index, eorum quae in hoc Codice

reperiuntur. ——

Index

Index.

Finis

* legitur nomen Anselmi, [illegible] in codice Regio 5 A XII f. 57.

Index.

[illegible]

9

I

Ratio dominationis venenorum in corpore et dicto-
rum proprietate operationis et qualitate su-
perationis et difficultate curae et
indicationis. Venenum enim vincit
[illegible]

secundum eos scriptura. Tertium est naturalis astucia
serpentis conveniet tristicie malum. Unde dicitur Genesis
3º serpens erat callidior cunctis animantibus terre.
Quod ut eciam forma serpentis consideret ani-
tatem magnam. Dicitur enim serpens eo quod occultis serpat
accessibus sed videre etiam idem hoc vo enim temptationi
a serpentinitate serpit ad venenum. Tamen est venenum
mirabile est in tristicia venenum spirituale. Et dicitur
spiritualis vitare venenum tristiciam spiritualem
Venenum sicut videre dicitur quod venena mittunt
cum per venas serpit ad cor. Nam enim venenum sicut
videre et frigidum et ideo natura humana est con-
traria. Contrarium est calor cordis et expellit
animam quia sicut videre et vas nimie nature eius
vita est in calore cum venenum est tamen
per venas ad cor animam per affectionem extinguit ca-
lorem caritatis et privat anima vita sua quae est deus.
Certe dicitur vitare venenum propter difficultatem medicamenti

Venenum enim corporale ad suum tantum corpus per vena
ad cor continuum caloris vita. Et venenum spirituale
primo inficiens naturam angelicam et per consequens inficit
vim hominis in ada tamquam una persona in qua est homo
erat omnis natura humana in ea. Hec natura in-
fecta inficit omnem humanam personam. Unde circulus
huiusmodi tenet spirituale venenum. Et quia ut [illegible]
vena circularia tardius curantur quam oblonga
ideo est quod venenum spirituale difficilius curatur quam cor-
porale. Dubitatur utrum quod sit principalius venenum
quia primo [illegible] primo veneficum. quia diabolus quem
sit primo venenata quia illa in qua conceptum est
venenum sicut serpens a quo transiit venenum ad
hominem. In enim [illegible] et adhesit venenum
corporale. Dictum est aliquid de veneno spi-
rituali [illegible] a creaturis vene-
natis ut eo sint [illegible] [illegible] ad [illegible]
et horribiliora ad [illegible] tempore isto quo [illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible] et [illegible]

[illegible]

[illegible] de mal de medulla [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible]

morsus serpenti in heremo sta exaltam opt(ur) filii
hois In cruce ster mu(n)u q(uo)d sic narrat com(m)e
tator sup(er) boeciu(m) de disciplina scolarium In sor
tes ee(n)t armatus q(uo)d librum fecit de deo et no
de dns conmulsus e(st) hauure venenu(m) in no(m)i(n)e
dei quo hausto nihil ei nocuit Postea ro
pulsus hauriue in no(m)i(n)e deorum mortuus est
vn seneca Sortum calix venenatus tu(n)tulit
de carcere ad celu(m) Item no(m)i(n)e de b(ea)to Joh(ann)e eua(n)gelista
qui bibit venenu(m) (et)c. Vn q(uo)d ra aut(em) euasit
morte(m) in no(m)i(n)e dni dei quod mu(n)u s(ignifica)t apparet
filii dei in cruce pro salute ho(mi)i(s) pendentis
libert sp(iritu)m hom(i)n(u)m finalit(er) ab o(mn)i morte / [illegible]
cent(r)a venenu(m) requirit t(er)endud restaurato
q(uo)d de serpente insit(r)uit(ur) fit tyriacha co(n)tra
serpentis venenu(m) vn ysid(orus) ethim(ologiarum) l(ibro) x(?)° [illegible] Ty
riacha e(st) antidot(um) serpentu(m) quo venena pellit(ur)
vt peste peste sanatur Vn de serpente cuius

opio. n. concessoo fit tinctura urti vir. dicimus.
Caro media fui est medicamentum egroti fri, d
so. vi. caro media vero e ribus e ad salamandr
cuim. Jt. L. cirio cont venenum regit vim
compositi q est ena sitirrione illuminant
r exteriore induatione vir narrat ypocr. eth
li. viii. q̄ furia est quedam bestiola naturaliter
fecundi murmurant. Et qui homo dormiuit p de
fectio vel plus hiter ora aperta ponit naturalis
calor dilirpi atte intrant intrare ora dor
mientium et furia ascendit dormientis et scalp
ciad domo exortit eu a sompno. fusus sitiori
mem et exteriore indicator sunt r lamenta
ad summa fu virti inscii dormiente. tunc
q dormire et veniere a morte et illuminat
ti vir. calr n°. Tz magnam vemllit macin
ventibus et admittit fecunda venenosa ci
tuta occidentis z naturaliter valuerunt. tunc

furia
Furia

monstratur de brachio qui eum docuisset et frons
ei apparet conquassasset musica eum in fronte percu-
ssit et post collisa manu ad frontem musicam in-
fert. Congestus vero et videns frontis doluit
de morte musice quia ipsum fecit mortem evadere
et fecit librum de laude musice Capitulum [illegible] de su-

Superbie venenum est primum [illegible] superbia
a quo cetera vicia oriuntur [illegible] dicit
dei [illegible] per [illegible] desperatis [illegible]
et cum omnia mala [illegible] et [illegible] de superbia
et [illegible] mortal [illegible] superbie omnia vicia
[illegible] tamquam duces sue. Ad huius veni-
[illegible] superbie evidentiam nondum per [illegible]
habuit ex collata bonitate quia naturalis bonitas
angelo indita fuit omnino vicium est primo [illegible]
de [illegible] dyaboli et [illegible] superbie [illegible]
bilius est quia de bono collato extollitur et [illegible]
[illegible] unde enim dicit superbia [illegible]

de plenitudinibus eius superbia est supra deum ex-
tollit fratres eiusdem et de volentis quod deus non
vult eo velle per collata bonitate et data
natura divina [illegible] et principibus [illegible]
per ea abutantur constitutum est in venenum. Unde
dicit [illegible] abutenti suo domino [illegible] basi-
lisco quod idem est quod draconi [illegible] vero
quod advenit [illegible] omnem [illegible] Ita enim eum
omnes [illegible] timent [illegible] venenum in eo conspi-
ciunt [illegible] in eadem [illegible]
quod draco [illegible] et [illegible] omni [illegible]
[illegible] voluntate [illegible] pro [illegible] Hic est
tyrannus et [illegible] vel cauda [illegible]
[illegible] nihil [illegible] omni-
[illegible] volantes [illegible] et contemplativos [illegible]
non [illegible] et tamen [illegible] venenum [illegible]
quod [illegible] ille qui totum mundum calcaverat
quos [illegible] permittit [illegible] baptismi

Nota de tirannide

[illegible] tales invenio dicitur minimi sunt cōpositi

Unde dicit tale [illegible] quod membra vivi et spiritus statim
calcant superna [illegible] et umbra diaboli ut fuerit
umbra vel et modum dum nec sanctitati vite
nec veritati doctrine conveniunt ut innuat
quod dicitur Sapientie vii [illegible] ex fomentis pessimos a
litera hic inimicos sic quibus non in mantua [illegible]
solo qui dei precepta et divina eloquia contempnunt
[illegible] statibus tendunt. Hoc est quod veritatem dei
nihil est propter quod venenum superbie quod est hic
est tunc propter et ita [illegible] quod et veritati
induit interiori ita quod tenuitate [illegible]
et etiam remittere facit. Dicit enim Iohannes libro iii de
Abusionibus [illegible] Addidit [illegible] tua
quod superbia virus hominis [illegible] et mors in
destruit quod mundum [illegible] quod dicitur [illegible] pe
[illegible] durant [illegible] sunt [illegible]
[illegible] destruit [illegible]

veneni nascitur ex veneni nobilitate et hoc
venenum est contra naturam quod non sit in adu
Dicimus enim omnis nobilitatis humane quadam
extollitur altera autem est ex generande parentum
sicut patet per venenum quod complicet qui oppressit [illegible]
et eius reperit et de tali nobilitate gloriatur est
superbe de materia vel contra naturam quia omne
veniunt equales sicut in nomine in patre. Aut ex as-
tuta superba filiorum et hoc est talis prouintie. Vide
narrat Plinius libro viii quod basilisco sunt rubita et quod
dicit veniunt sane venenose quod habitat in paludibus et
inveniuntur ova aspidum ponit ea et ex illis ovo ge-
nerat basiliscos sive regulos qui solo visu ut
videtur perficit hominem et generatur in [illegible]
primo evenit sua materia quia [illegible]
sua primo respicit [illegible] sua et [illegible]
[illegible] est circa nobilitatis mundane quod patri vel
[illegible] venenatos [illegible] ad [illegible] mundana

animali sirena diabolica similiter est venenis
et non solum ut dicit scriptura de pennibus venenatis
nascuntur filii venenati: sed etiam suo veneno per
inficiunt et occidunt. Sed est sirena speciosa quoniam
eius pulchrior et decentior videntur ...
altero hoc est a dicta quod sunt ... subtili cibo est.
quia eo subtili cibo generatur sanguis subtilis
et per talem cibum dicit filio pauperis est subtil
replevionem ... talis ... eo ...
Et de hac ... ista hic ...
fuerit ... in ...
E ... ...
mulierum ventribus vel ...
... superfluum Propter hoc non est ...
si mater ... ...
narratur ... filius natus fuit ...
ne et quidam eo hoc ... dixit quidam sa
piens. Audite ...

et omnis creature remaneret dicitur. Dum
sol erat nobis lucem et dies et calor omni
rerum potuimus. Dum ante sol multiplicatur
tollet vitam meam. Hec magis est [illegible]
[illegible] nos omnes [illegible] [illegible]
[illegible] in filius [illegible] vitam tollet meam.
Hec dicat filius qui gloriatur de propria [illegible]
non nobilitate. Hec qui sic gloriatur sicut sic
talis qualis iste est quia gloriet [illegible]
de radio solari qui transit per [illegible] hec [illegible]
[illegible] qui transit super [illegible] non
decorat eum unde deus [illegible] gloriari de
sola bonitate divina. Iste est venenum quod
inficit eo [illegible] dignitate et hoc tanto [illegible]
[illegible] quia sub specie bonitatis venenum [illegible]
[illegible] in [illegible] Nemo in curia dei
[illegible] quia qui sub specie [illegible] erat
De hoc [illegible] vbi fuit [illegible] in [illegible]

cerastes in terra. Alia similitudo habetur in xiij de
sicut legitur in lapidario. Cerastes est serpens ceraste
et specie vitule et habet sicut dicit ysidorus libro xij parvum
corpus et duo cornua ad modum arietis et totum
corpus occultat in via sub arena solis cornibus
derelictis sub capitulo et tunc animalia mansueta
credentes quod cornua sunt vermes mansueti
dumque eos [illegible] intuetur a solo serpente comeditur
Dicit enim [illegible] ubi supra quod cerastes tante pravitatis
est quod serpens veneni ungula equi tetigerit
[illegible] equs interimunt et [illegible] ascensor equi
retrocadit. Sic malus prelatus totam maliciam cordis
et corporis sui cooperit sub aliqua specie [illegible]
commodi [illegible] sed cornua sua [illegible] sub
specie pietatis ostendens in quibus pauperes et
[illegible] sanitatem et pietatem [illegible] credentes
penitus decipiuntur et quidem veneno malo
[illegible] fiunt veneni malorum prelatorum moriunt.

[illegible] .xii. viro [illegible] a male [illegible] unde patet
[illegible] venenum [illegible] et [illegible] unde
patet [illegible] primo per [illegible] vel [illegible]
[illegible] nulli [illegible] viderunt [illegible]
Hoc refert [illegible]
[illegible] salutare [illegible] hic non [illegible]
ardere ad [illegible] nisi desiccat [illegible]
qui [illegible] in [illegible] veneni [illegible] de bo [illegible]
dicit. et [illegible] cornua [illegible] dicit [illegible]
[illegible] de [illegible] cornua non habet
dentes per [illegible] mandibula [illegible] debitum
ejus [illegible] de [illegible] unde et ibi [illegible] per hoc
natura subtrahit et dentes. [illegible] enim [illegible]
ex apparentia [illegible] et hic est venenum
stellio qui est [illegible] .xii. [illegible]
in terris omni colore varietate [illegible] ob [illegible]
[illegible] facit [illegible] et [illegible] tarde
[illegible] quod [illegible] mundum [illegible]
[illegible] facit et [illegible]

De stellione

et quto ... est ... tanto ...
sit venenum ... quod ex flo fulgore sui corporis
exterius inficit intuentes quod per speciem mulier
multi interierunt. ... Dicere de hoc ca° de luxuria
Superbia etiam inficit ex apparenti sanctitate ut
patet in ypocritis que comparantur camelioni que est bes
tia transformans se in omnem colorem secundum oppositum secundum
Augustinum li° de trinitate li° .. c. 9. ... ...
perta ubi non occurrit ... ...
materiis totius corporis informatur ...
tum et in sui similitudine speciem et colorem est co
mutativa sicut ... ad colo
res quos ... ... variatione
variatur vel secundum ... et Avicenna ... oculos
suos frequenter usquequaque et circumquaque quia
ypocrita ... ... omni sanctitati et
fingit opera ... et secundum ... et color
qui ... ... ypocrita elevat

de camelione

qui commendat. Effractus sicut lenis et ut dicit quod pro infirmitate fingunt se mansuetum cum tamen sit crudelis bestia Sic ypocrita crudelis est in factis et penis in verbis. psalmus. 119. Omnis ypocrita nequam est secundum alia litteram Dicit enim christus vobis super quos venit et vos in magna sunt avaritia quod ad se volunt vos trahit et dilacerat Sic ypocrita virtuosos homines dilacerat et diffamat et virtutes eorum sibi arrogat vm sue et pro deo notatur Job 27. Que est spes ypocrite nisi ut avarus rapiat vm 19 necesse.
Item de concordia status laudis aliorum vere. Et pulchrum etiam venenis sentimus et quo proficiunt sublime et hoc est pessimum venenum superbie de statu sublimi qui tota vita dominatur hoc venenum sufferendum alienorum qui conveniunt salamandre
v. fida mandate
que secundum ysidorum ethimologiarum libro 12 est bestia venenosa vivere in solo igne igne tamen mandit non tamen adurit sed et extinguit sic mala alienorum quo ad corpus in manus sicut igne quibus dicit in mape

eorū dicit ezech. sedens in medio scorpionu
l. vide ambrosium. Dicitur etiam pro venenu
malicie quod continent omnium effectum eius no
tum nisi pro mala vita sed in aliis per mala doc
trina. Tertio dicit Alanus li. 2o Ista bestia inspi
ciendo? cot fin nu nisi si oculis eius visa
est frigida lux glaciei ita ut omnes contingat
et de ore eiecimit fumum eo cuius contactu ca
lore corporis inficit. hic ibi in fili? dilectio sp.
occupant ad alienam caritatem et continent
in aliquo domo cum ostendere lactea et venenosa
fumum doctrine quod continuendo audientes eos
corpora? vivere vite mutatione inficit quod virtus fit
Tertio quod moriendo fit venenum patet per ysid.
et li. 4o c. 7 qui dicit quod venenum aliorum in ve
tustum inficit. Salamandra vero multos inimi
ficit? inimicos quod si irrepserit arbori poma eius
inficit et omnes comedentes interimit sic in

potū cadit cum potante: inficit. Hic adulator
q̄ melior ē in vita et facundꝰ in lingua sicut
Virgl de plinid more medici bn instituet sermo
libant venenosa sumunt et se et alios p'medu
inficit Hic ydolis vivunt surgit ex sua subtili
et astucie calliditate qd est proprium serpentis q sūm
plus de ial bi n° est naturaliter astutus vñ dicit
Ge 3° Serpens erat callidior cunctis animalibꝰ
Hec verum inficit om̄s serpentis mundi qñ
sapiens deprehbit xiii mozal'i dicens Cuna
mundi ē cor machinatiōibꝰ tererit sensum vbi
celare et velare q̄ falsa sunt vera ondere. que
vera sunt falsa demonstrare Hanc qui sunt
celerent despiciunt q̄ nesciunt subricti et tū
mundi in alios mutant q̄ non nesciunt Tales
sunt cerere sentant q̄ de sua superbiunt Cum
aūt que caritate in mitentur inflat superbia
Vanissime ventositatis Hic etiam demon q̄ sūm

Aug.[us] de ci. di. li.º xiiij. c. qui dr. Demon tenet a
magnitudine sue latine quod de sua superbia
hec ibi. Attendere etiam debent gravidi advocati
quod scientia cordis sine caritate non est nisi venenum et
oratio eiusdem ibi moral. xxxiij. Sed inquit no
lucifer claritate nature et subtilitate comprehen-
sionis dominum elatus fuit et ideo cecidit. Attende
contra quod hec scientia terrena et diabolica gaudet
licet quod iudicio divino sit magis contemptibilis sic
est ut dicit Cor. j.º Contemptibiles qui sunt in ecclesia
dei illos constituite ad iudicandum. Greg. mor. 2.º
Cum nonnumquam meriti sunt maiorem divinarum
virtutibus pollent ut de terrenis ...
dicunt. Ambulaverunt ... lingue
subtilitate et eloquentie ... et hec in pro-
verbiis ... ethi. li.º xiii. Multi
... sicut ... ista
enim ... et subito ... hec

tiret lingua. Aliorum enim quod concedit spiritus
est mitius e(t) serpentis. et hoc venenum est pena
omnium valde similis maxime qui linguam suam
vendunt. Unde dicit Tullius libro de officiis Cum mul-
tum inhumanum quod eloquentia ad salutem hominum data
a natura ad bonorum ruinam pestemque convertere

Remedium et triacha [illegible]
superbie est humilitas [illegible]

Et nota quod sicut venenum basilisci [illegible]
ad curandum sic venenum superbie [illegible] ve-
nenum illud. Et eius remedium est valde [illegible]
quia sicut dicit Augustinus superbia est primum vicium [illegible]
et ultimum in eodem. Notandum tamen quod sicut vene-
basilisci est triplex remedium. Primum est a mus-
tela vincitur et occiditur quod [illegible]
Ille occiditur [illegible] nil nocere sibi [illegible]
loquitur. Unde [illegible] basilisci [illegible] dicit ad
[illegible] basilisci [illegible] et alie bestie
venenata [illegible] cedit et [illegible] et ex

fuit eius si videbat et in basilisco videt et
videt. Item de rebus al. li. ou et d. illorum q
miscibile in mi. leonem. De iiii q. li. mi. p(er)it
humilis vero qui nec videtur hic amare si vult
ponit ex corvellis vero parte un. meri de
ter li. omi c mi. remedium electuarium c comm...
dinet. [illegible]. Primo remedium contra venenum ba-
silisci est q basiliscus prius videri intersit ... [illegible]
dicit aristo. [illegible]. Item timet se videbunt [illegible]
[illegible] est [illegible] et [illegible]
[illegible] et Basiliscus [illegible] prius videt [illegible]
prius videtur [illegible] et hoc intelligere prius
Item narratur de Alexandro q [illegible] civitatem Alex. de basilisco
[illegible] super [illegible] videre multos in
[illegible] et [illegible] dicere [illegible] q ba-
siliscus erat [illegible]
[illegible]
[illegible]
basilisci et [illegible]
[illegible]

cadimus ture superne et illustratione diuine conferre
Vide dionisius de celesti ierarchia ad eadem ture superne
Nota adhuc q(uod) e(st) venenu(m) serpentis cuius pellis e(st) ville
sa et pilosa sicut pellis vituli marini de q(uo) fiunt
cingula ſudrie vena que vostri dni ſudſi tali
fuerunt in renum provocantur et tunc per ignem
penitus renouantur et de lynis put fieri lilyrni
in lumbaribus et lumine que nunquam corrumpuntur.
Sic religiosi ad disciplinam ... sunt
incorruptibiles in vita dei si in bono fuerint perseverantes

Venenum immundum — Venenum sive
sequitur venenum superbie q(uia) s(ecundu)m Ere
mo de c. d. h. ... dicitur q(uod) qui est
superbus est immundus. hoc venenum co(m)paratur aspidi
qui e(st) serpens venenosissimus q(uia) aspergens fundit
venenum. unde enim dicitur venenum de latino s(ecundu)m ysid.
ethy. lib. xii. c. aspis dicitur ab aspergendo venenum s(ecundu)m ...
h. dicitur. Hunc serpentem semper ... habet ...
oculos ... in temporibus ... et ideo

non videt edificia vel directe sed oblique videre
unde prosequitur auditu et olfactu. Talis est
mundus qui numquam potest videre bonum dicere ut
directe vel oblique videre potest cum sit audiendo in
infamiis valde falsis vitam bonorum et famam quantum
potest persequitur. Aspidis ff. 13 tercio mensis xxvi
quod venenum mundi vel sex et hoc venenum
vitae dulcis per aspidem quae dicitur venena
quod mundi per modum venit mundi est latens odium
in corde. Sicut videt serpens qui dicitur pro morale serpens
aspidis. Ille est qui necat somno. Hominis
aspidis venenum troncat filia vera corrupta
ambrosiani imperatoris post mortem magna et
ferventes sicut ex odio ... et ... et
somno mortua est. Similiter ... quod ...
veritas humana vitae non ... ...
venenum ... quod est ... quod ...
Venenum ... quod a somno ... studio
sive alterius nocumento est latens odium in corde

de lib. iij° d. 9 c. dicit sicut fur homicida est
et fur ipsius. ¶ 2m virtus invidie est fascinatio
primo accepta quedam excecatio nature interioris qua
appetitum bonum quod videt in altero et non adipiscens
intendit inficere sive fascinare. Unde dicit glosa
super i^d ad Galat. 3° O insensati Galathe quis vos fas
cinavit dicit fascinatio proprie est sicut de vulgo tacta
corruptio oculorum que infantibus nocet. Talis invi
dia tamquam fascinatio bona proximi vertit hic in malo
tanta enim est malicia in corde mali hominis ut radiis
in corde oculorum inde exeuntis bonum quod videt in
altero inficiat ita quod creatura pulchritudinem et
virtutem suam amittat. Dicit enim Avicenna quod oculus
fascinantis camelum proicit in foveam. Cui concordat
scriptura que dicit Sap. iiij° fascinatio nugacitatis
obscurat bona. Quia fascinatio et invidia
enervat bona naturalia et diminuit bona gratuita
et etiam diminuit per detractionem et venenosa

Dypsas

emulationi. Item videt quoddam genus aspidis
quod vocatur dipsas quia latine dicitur situla quia quod
mordet siti perimit. Sic lividus in corde per
emulationis siti bonitatis aliene perimitur lividu
enim nequam. Item est oculus lividi unde simile
nefrendam quidam homo qui sole visu perimebat
quos diutius irate videt. sicut in velocitatem
hoc vere nequam. Hoc est hic super id quod Item timent
te videbunt me etc. Ubi dicit quod zabulus exeunt
oculos ad eam iniquam quia vel a iusto operi eius
vise vel ab iniusto inspicere. Item lividus
lividus est contrarius in adversitate proximi et qui se
videt non patitur adversitatibus proximi sed
applaudit vel plus patitur. Item contraria
sibi a se excludens dicit Job. xxx. Ceterum
sed ad animam proximi. Item lividus contra
aspidi qui dicitur emorroys per quam illius sanguinem
omnem sugeret que mordet Sic lividus

familiarem suum sicut eius bonitatem extinguere
intendit quod vere non prevalet magnus sibi noceret
Unde narratur in hystoria alexandri magni quod
Permenion miles alexandri magni de physico
suo invidit propter familiaritatem regis qui recto
tenore quo sibi ministrabat physicus suus pocula
salutis cum remanide salutis epistolam eidem scripsit
regi quod physicus suus ob favorem darii intenderet
eum intoxicare Rex alexander epistolam posita ad caput
lecti poculum supposuit et postmodum epistolam legendam
eidem physico suo tradidit Primus igitur alexander sumpsit interim
conspexit physicus de invidio et mendacio usque
perhorruit Rex permenionem pena capitis punire
iussit Hic invidus quod quesivit malum adversarii
propter adversitatem meruit eandem. Sic fecit invidia
fratrum Joseph quia fecit eos eisdem postea servire
Quartum genus invidie scilicet quod est afflictio
in prosperis proximi cum blasphemia et iniuria

creaturam qui tali vultu. Lucidet ... q
d[icitu]r est que est valde horribilis ... et ysid.
ethi. li. viij. ... ex natura et ... [illegible]
te mordet ... fundens ... [illegible]
dere ... ner audire hominum ... et
de hoc d[icit] ... ... fundit ... [illegible]
caritate et ... homini cuiuslibet ... [illegible]
Vir ... fundens ... macrescit ... omnis
fundus tali est ut ... quod est ... [illegible]
secundum ... li. viij. ... ... in ... [illegible]
... ... bestia ... li.
... et fundentes ... fiunt ... hominum
deveniunt : qui ... sub ... ...
sua et ibi ... consolidat et ... ut ...
dicit ... secundum ... ubi ... li. viij. ... d[icit]
ysid. ethi. li. xij. et addit bestia de li. ...
per fundens sol[inus] ... ... fundens ubi
... ... que sunt ... ...

Linx

ductus et calor asperitas · 2 · in determinatione rei .
derunt mens incheata remanserunt · sic per contritionem
laborem in dentibus cuidam dolor in corde ipsius ut
recitatur in mente. ✓ [illegible] Augustinus [illegible] sancte [illegible]
[illegible] est detractio · unde [illegible] quem dicit
aspis quod valde venenosus est quod in homine mo
mordeat statim eum destruit et consumit sic
et in ore eius continue liquescat nec solum carnem
corpus sed et ossa veneno suo dissolvit. Talis est
detractor in cuius ore liquescit et annihilat
omnia virtutes [illegible] psalmi [illegible] aspidum sub medio
debent consumare sine et detractor detractoris
debent et depende[illegible] De talibus in psalmo Venenum
aspidum sub labiis eorum dicit Detractor enim aspidi
comparatur de quo in psalmo Sicut aspidis surde et
obturantis aures suas [illegible] dicit iste verbum aspidi comparat
qui non vult audire verbum dei. Item [illegible]
[illegible] ubi dicitur [illegible] et [illegible] non maledicatur
Et nota quod lingua detractoris est prolixior quam
[illegible] lingua serpentis [illegible] et [illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible] sup statum [illegible]
[illegible] Dicit [illegible]
[illegible]
illic [illegible]
[illegible] et
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] illic [illegible]
[illegible] de morte [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]

prorumpere consueuit quod cum proruptum fuerit ve
nenosa fit tamen postea preciosa ita quod iuste thezaurizatur
serpentium [illegible] poterit comparatur. Per hoc
non quod eciam omnes iniquissimi filii sancte ecclesie qui per vicia
sunt corrupti et per penitentiam desperati nullum
deum venenum invidie pro se vati nimirum quam
ex amore intimo et vero cordis contricione co
pati dederit alicui miserie. Tercium remedium
contra invidiam est consideracio humane parvitatis
tamen alicui in quando vero eius [illegible] per se scilicet in
tentione si non potest corrupta firmi. Contra per sci
entia vita [illegible] puta [illegible] quia etiam
parve parvulitatis [illegible] mali [illegible] Unde dicit alibi
ubi pupillo quem natura dedit aspidi quantum ad serpen
tinus [illegible] videre non potest [illegible]
directe sed oblique. Sic est de homine invido qui
nulli proximi virtutem videat directe. Sic invidet
viri spetiosi forma pre filiis hominum adultera

iudicium meum bonum est et non debet prudens pro
putare sive male iudicio si quis videt defectu
in orcomino est tiriaca mundis que comp
ponat idem utilitatem omnium volunt et indura
ni in ustu corporis et residenti ex propinquitate
et ad venenum quod dicit Avicenna qui a sputo
inficit illius remedium valet nisi combustio vel
proprio membri infecti sed cum violentia est in veneno
quod inficiat omne venenum quod tenuit sed ultimum est
remedium contra venenum detentionis nisi amputatio
membri inficientis inficiat corpus totum

Venenum sed est aggravatum de veneno
vermis qui vocatur bufo quod est ne [illegible]
venenum dare pauciorissimum et humane nature
contrariissimum cum bufo [illegible] compositus ex [illegible]
sed enim per omnia vero nature humane est magis
contrarius ut [illegible] dicit [illegible] natura nichil
ui [illegible] sed [illegible] nichil [illegible] nichil

amabilius sed vero nichil infestius. Et est
mirandum quod viri magni xxvi. quod dicit sine spe
se sunt timore mentis judicium. Amor
blasphemia · rotunda · rigor. Non est qui timor
mentis est primus effectus sic sed enim ut perdit
bestias comparatur quod bufo sub omnibus speciebus magno
intumescat ad omnem tractatum et quanto plus ta
ngitur tanto plus intumescat. Sic est de irato
seu iracundo quanto sibi plus dicitur tanto se
plus consumit. Et in 2ᵐ terminis 3° de ira. Ira est
insensibilior ordinio. Nam maxima quod ubi
quis mecum sit. lucrum voluptate sua semit
si sua propria sibi inveniet et alieno malo gaudet
sed vero diem stultum viderit iracundum. Nam
effectus sive est indignacio. Terciis sive est sed vero diem
stultum tempore sive sive stimulus cor accensum vel
pittit · cor tremit et lingua prodit fines
comesit · excipiunt oculi et nequaquam cognoscit

amiq Et addit ide ysi dicentes q timor no dat

scaturit et fecunditas Amplius bufonis cauda

est q hēt oculos rapaces et lucentes et timide

est concupiscentie quia ignoratur eis et est ardentior

non est dent multud satiet et bufo Ad sig

Mor xxvi Bufo i sub d Vario stultu sup Cu

in inspectu p sciam amittat Dicit apocalipsis

similem vicinatur Ubi sufficit dicere q creatura

non sit homo q s bos sed angelus satietur in

duet formā bestie cuius more imitatur

Cetinus effectus sive est columnella q continens

lune variatio in homine Dicit ubi suis dud

turbata mens nedum sue ronut conspexerat

quicquid sibi timori suggesserit certius vivat

vel boni ronu vel pavore ducunt in forme qd

no immolat et hic c vera cauda bufonis p abs

lo vnu q licet ceditur habet oculos sol tu

edit fitida diligit loca in paludibus habitat

et odorifera [illegible] nihil redolet de suavi-
Similiter [illegible] fex est virus in homine iracundo
et in illo cum inhabitat extinguit omnem odorem
caritatis et devotionis. Unde Gregorius super Ezechielem: Per iram
penitus gratia spiritus sancti vite amittitur et se status
bufonis induitur. Refert enim Plinius ubi supra quod in
dorso bufonis latere dextero est os parvum quod
proiectum in aquam bullientem facit eam frigescere sibi
ut nec potest postea fervere et illo vindicatur magis
ad odium conservandum. Hic ostenditur quod iracundie habitus
et furor iracundie convertit odium et extinguit
fervorem dilectionis proximi. Fideo? [illegible] Noli esse
cum homine iracundo. Hic non quod severa doceat verum
hoc est multum cavendum iudiciis pro omnibus viris.
Unde refert quod quidam iudex condempnavit quendam Nota
militem accusatum de morte sui commilitonis eo quod
exiit duo in via et unus absque socio rediit sine alio unde
putabatur quod occidisset socium. Et cum centurio post

post suum latum dixerat militem ad supplicium
vidente illo milite pro quo innocens fuit morti
adiudicatus redeat et iubet reduci ad iudicem
statim tunc iudex primo dixit iubeo te interfici quia
dampnatus es et 2o dixit et te similiter quia causa
tue condempnationis fuisti et 3o dixit et te similiter
quia iussus occidere militem non obedisti Vnde dicit
Seneca ibidem quod solent cum iracundia ad furorem et
rasi fuerunt. Iracundia est ignis iudicibus sed
quia vera est sententia eius qui dicit Iracundia furor
surrexerit rectum putat et audacias iudicat iracundi
fingunt sibi causam iustam / Ex contrario est autem sex
est clamor contra proximum et blasphemia ad
deum et tunc in iracundo est odium fraternitatis
quia sicut enim ira est odium fraternitatis et tunc sicut
rivi ubi sedes spiritus sancti in corde concalescit et ex
clauditur cum ira quam mens subtrahit suum
spiritum pro habitatione claudit tunc horum

hominē [illegible] venenū [illegible] qd venenū
p⁹ plus [illegible] est valde [illegible] sicut [illegible] de
[illegible] qz [illegible] quod [illegible] tant [illegible] de
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
Et [illegible] q hec venena [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
Unde dr de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] venenū
[illegible] et [illegible] venenū [illegible] [illegible] [illegible]
est valde [illegible] [illegible] [illegible] in homine
qi mordet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] venenū
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et hominē [illegible] facit.

Hec est de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad

tempus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] duo [illegible] determinati [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] tertium est

Quia [illegible] et tractavit [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] quod est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] esse vel ex [illegible]

vel ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] est vel ad [illegible] vel ad naturam

et ad hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod est [illegible] [illegible]

[illegible] quod est [illegible] [illegible] venenum quod [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

et [illegible] [illegible] [illegible] venenum [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] humana natura

et dei maxime est venenum. Et ideo ex zelo contrarie

culpa est maior merito fui deo suo et nolit similiter

Item sed que ex zelo est predit ex amore. et vero

quod bonum est requere quod ideo hec sibi attribuit ille

sedet salutiferos. Unde secundum contrarium sibi tradit

papa ad sed verum stultum incipit parimodo exequi. ad

Duplex est secundum contrarium Item secundum iram

per exemplo ipsi et pro Vel secundum sunt peccati

contra quod dixit deus recipere peccati enim

per eum fui crucis pendente. Unde secundum contrarium

sapientiam p..y dicitur e considerat emmitere opere quod

contendere cum illis amoris clamore et in superioris

furiosi ad inferiorem sordidum et ita nullus ira

Et addit Seneca. Animus offendit potest quod vult fui

mens offendit potest quod debuit. Preterea ad minus

stultorum committam. Item ibidem quod considerandum est

natura sapientis quod ut dicit Seneca Animus superior

perior non in nube recipit sed tempestate ne pellitur

non recipitur in turbine et tumultu caret.

cum inferior fulminat et tonat. Hec sublimis
animus semper quietus est in loco tranquillo collocatus cui
sunt se omnes crudelitas inest sicut humilitas modestia et
venerabilis. quem in nichil invenies in prato crudelitati
quia crudelia est sed omnium viciis et maxime studia. Plato
Seneca li. 2o de clementia. Tev. ... ardens ne hic
quia natura ardens se negavit et premium ea elegit
Unde tamen de malo dicat li. 4o qui hic ardens et hor
ridus et V. Dum li. 2o quod dicit quod sicut hic ardens
ipse sic ferende natura se negat. Natura enim ipsum
nichil potest ultione. Hic et ceteris subtilius et quod
ad ipsam perducit necessitate eum animat concupiscat eius studium
vel oblato sine animus auctas vel dignitas sacer
dotalis sive pastoralis. Ca. 11 De veneno

Est venenum animi est valde preciosa. Accidie
primitus novidi vero invidia sic suspicatur
quia non inveniat in se nec in alio bonum quod gaudeat
vel nichil suavitatis sibi olent vel sapit, sed semper
et iracunda torret et per hoc invidia vel superius

in veneris. unde ysid. ethi. li. xij.o omni venenum
frigidum et humane nature contrarium. Ambrosius in
gravior est serpentis quam in estivo fervore torret et in
yeme totus in cavernis iacent et latent totaliter
in nodos se volvit atque in noctis algore non repit
hic mitior in frigore semper quiescere appetit. Ambro.
xij.o Serpens firmis vipera noluit medicabit
estate et ne dubium est cum ubi prius. De eruca
ovidius torpor mentis circa divina curatur ita
illicita desperatio pusillanimitas timor malum
Et concordat. eruca quam secundum plinium li. xj.o est
vermis villosus in fructibus arborum corrodens
frondes et germina flores et vineae terit de
suis visceribus quasdam telas more aranearum comburens
se involvens per totum yemem custodit semine suo pes
tiferum eruca torpor et eruca vitia illicita. Ad
eruca ab erodendo dicta est et intestinum quod tangit
eius urit et pustulas facit et secundum ysid. li.
xij.o ex eruca papiliones nascuntur habundanter

de eruca

In specialibus malue efficiuntur et iam ex papilionum
speciebus super folia derelictis eruce generantur
Dicit papias quod papiliones sunt volatilia que de
nocte igne vel candele accensis conveniunt et igne
vel lumine extincto inficiuntur. Nota ergo quod papilio
volans nihil utile operans est audaciosus alienos que-
rens nichil et maliciosus plus quam ignem ...
in se non ducunt sicut ... infamiam extinguunt ...
si penam non euadit quia semper sicut papilio consumitur
igni dum hec extinguunt ... ab eodem igne inse-
quuntur. Remedium contra venenum aranee

Remedium contra venenum aranee est ponderatio
que est inspiratio eorum et sic pone cordex
laborant ... a puericia usque ad ...
Ideo debet prudentia inspirare cor ... cum sem-
Albertus libro ... de animalibus dicit quod ... sensibilius ...
... dicunt lapis quod ... morsum ... a serpente
curat morsum serpentis. Ille lapis ... illa ...
... que est dulcedo ... celestis. propter

qui Inuardesit amut in celestib9. Ita q omis sp
spritib tirnis exponetur se liberat et supplicijs.
Debet ergo studiosus a se tot pore sue preuere com
terer et dulcedinem istam cu suo custare et sui no
tedebit ea in prti premiatione pro laborare ~
qui vult vitare venenum acidie debz et inspicere
prudentie naturalit animantiu Dicit enim phus
de anal li. vi. q sunt apes nullus debet ee ociosus
et q officia diuisa tribuunt Na qda domos con
struunt alie colunt alie cibos ... et sordes
eas inueniunt exeunt et semines exeunt Et dicit ineq.
q Juuenes et virgines faciunt mel melius q
seniores. Eupole q alius hunt de vicrore c horis
eam ocium nolunt mortue puniuntur. Cont natiui
q vivit vacans ocio q semp ociosus de labore
alior cibu sumit vn bruns ... Item no
aprum aururtosam sed musca vile vel cera
vespam vocat Dicit ergo Ambrosius in suo q p manere
maiora sunt oua q corpora et q de re publica est

sit causa et memoriam de quo q̄r alut inf⁰ in ca⁰ de
mirrina. Item in⁰ di. animaliu pri̅ .xv⁰ Vide in
formica e purece et dyp̄al ea prudentiis q̄ eid in
hiat dum iur pceptore cinreement in estate cibu
que comedit in hyeme. Dicit eni̅ dyascorides q̄
species agresti latitauerit hyeme invadunt caliginem
oculorum tunc contracta vereno tere sic deuenit
cypsis ei pitor qui sic terpit p ignorantia q p aliquid
perditorum prudentia .a se non reruntur vicesima
si terpent in veris non se emendat instructu salte
nota vel saltem q est in bestiis. Turpi homo bestialior
condunt e bestiis .q̄ reme videtur . non virtus sed
ut animus infatuatur siqd hō eid in honore ēē

Veneni manerie Ca^m de veneno

Virtus a fronte nepugid et qi boni animi
et multo apparet sine. Venen̄ mineria non fuit
pertinet sp sic. Notandum q sint omnia venena
veneno animet inuenit apparerent mineria et et
rompat. Ut dicit ameo anima dicitur fexiam.

et aranea in venand° compar' pr'ter consilie capita°
hinc et inde extra. Aranea propter strenuitatem labor
in adquirendo qui tris est. Primus labor dicitur stamin
viscidarum cum li° vij. Aranea tele semper intenta nunquam
a labore desinit. Ambr. de aialibus li° viij°. Aranea
etiam continue sollicite laborat [illegible] omnibus
diebus vite sue [illegible] ad adquirendum [illegible] ante
mortem tamen maxime amore [illegible] multiplicant
[illegible] elaborat [illegible] cum eas [illegible] venturi
[illegible]. Secundus labor eius est curiositas [illegible] et
Ambr. li° viij° dicit quod ex visceribus aranee quedam
[illegible] artificiose et subtilissima [illegible] tela contexit
et [illegible] filis subtilissimis con-
texit [illegible] et [illegible] per quos tenditur
[illegible] sua [illegible] videtur. Per hunc modum [illegible]
[illegible] sua curiositate studii [illegible] vocabula adquirere
omnia [illegible] sua perit [illegible] nichil
[illegible] hec enim [illegible] sua vanitate habet. Tertius
labor aranee est [illegible] labore timor et periculosi-

q3 in tela positum immobilis se suspendit super ea
beseare se sicut aranea est. Aug. ibi in textu. Ideo
dicitur tela ut dolo capiat incipiat; avarus nisi
in studio suo nullus habet fructus nisi capere quod pot
mutare tergiversa [illegible] ad quod sum, [illegible] non
velut araneus. Proprietas quod in utroque est timor
et in possidendo. Tela enim aranee sicut [illegible] ubi sunt
cum labore niteretur si non nititur non [illegible]
desperat. semper in suspendit. flatus venti timet et si
parvum animal capiat a mandendo [illegible]
avarus in studio suo nullus habet fructum [illegible]
videt timet, pro suis divitiis. Timor videt divit
estimat [illegible] videt [illegible] suspirat timere et
[illegible] eorum [illegible] est. Durus [illegible] et si maior
[illegible] devoret [illegible] a validiori si devorat
Tertia proprietas aranee et avari est continui do
lor qui est in utroque in amittendo. Quicquid enim tam
tela eius fit de visceribus aranee tantum aranea
[illegible] quod [illegible] divitias [illegible] sua [illegible]

dum tangit manum suam. Ecclo sup' d'r tabescere facit
avaricia d'r, avaricie exceptione vigere vnde tela
texit mortis. Ita homo dum a se extrahit iniquitate
moritur. Et nodi eius vel avaricia que pro vi
intenoramisse d'r iniquitas. Unde hec. Radix enim
malorum est cupiditas. Item avarus propter pauca aurum
et aurum est sudor infructuosus in dinumerari
Avaricia enim secundum Augustinum humore mutato diu vivit
reficitur et pro labore suo toto vitus ne ... Avarus
cum in vita presenti sine bonis non faciat et de futuro
in spe desperandat. Job viij. Tela aranearum fiducia
eius et. Anag. ... quum labentem diruitur nec est
vt cadat cum labente vel etiam ut labatur et stabit
non consurget in presenti nec ad celum in futuro. Ho-
tu q' hec omnia ad avarum mercatorem et mer-
catorem pertinent. Mercatori avaricia comparatur
draconis veneno quod draco sicut sibi venenum habet
in ore in lingua et in felle et secundum ... lib.
in venenum ... lingua eius ... Hec est

linguam mendacem et subdola mercatoris [illegible] pelle ait
notatur fraudulentia et malicia. Alii vero dicunt
Draco dicitur eo quod [illegible] omnia desiderat et sunt famem;
elephantis. draco enim est animal sitibundum et videns
et calore nimio estuans vix potest dormire [illegible]
semper vigilat et pre estuatione [illegible] sere [illegible]
[illegible] ventum sicut dicitur. Dicit Physiologus
quod draco est animal sitibundum valde [illegible]
[illegible] hic est [illegible] sicut [illegible]
[illegible] ne molestiis [illegible] et draco [illegible]
[illegible] est animal [illegible] et [illegible]
[illegible] quod [illegible] et [illegible]
Alii vero dicunt quod draco [illegible]
[illegible] et [illegible]
mare et a flumina [illegible] hic est omnium
[illegible] qui [illegible]
[illegible] omnia [illegible] vel [illegible] et [illegible]
[illegible] mercatores [illegible]
[illegible]

ad talem usq dicitur cocta in corde et coctio in testicula
et in fine dein decoctio. Sideritis uti libro intolerancia
releuacione dicit quod incensus cineri dein. Hic est mer
cator unus qui vidimus dicit fermentum sine venenatum. Di
uersimode usq ad talem quod pedes sunt armati quod sunt
uelut debilitate. coctio abscondit uenit quod cum subiectis
ferme e carnis. coctio dicit in testicula quod quod primo ibi
oculi vel quod a coctione ferme finiunt ad generanda
hec ratione. Non autem dicunt dein fructi et in ipsis
et quod nichil per dicitur accionibus formis et in omnium
et fuerunt operatione et cocta hec subitaneis. Almah
uero. Quamvis tunc sunt per uniuersa quod subtiliter uero it
permutata ad modum secundum longum ac in tunc orire
ratio hec ait. aliquid uero contra minus deinde
respondet quibusdam motu alia et hic vult maior sine
fuerunt. mouerunt huius accione actum est quod vere
hec accionea recepimus et uenit mota fuerunt et equa
posuit diuersis et odorum et uaporum ca tam. quo
studium venenosum est uaporum iocharum et in ratione

Vincentii [illegible] de [illegible] [illegible] adiungit
[illegible] ipsius [illegible] de [illegible] et [illegible] [illegible]
et dolos [illegible] [illegible] sicut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible]
[illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] de
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] vel [illegible] quod est [illegible] sic dicta quia per
[illegible] hoc est [illegible] est in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est et
[illegible] [illegible] [illegible] et hoc et [illegible]
[illegible] sed a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] hoc [illegible] et [illegible] hoc est
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] habet et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sub [illegible]
[illegible] [illegible] et qui habet [illegible] hoc [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod est et
hoc [illegible] quia [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible]

nobilis terre que a nobilibus civitatibus remota
quidam dicta secundum Isidorum ethimologiarum libro xiiii et secundum Wilhelmum libro iii.
Terra est ista munda quod nullum animal venenosum vene-
nosum quod non potest nec aliquid sibi in primo si aliunde
transferatur statim moritur. Tamen venenosa animalia que
dicuntur solimma ibi habeantur secundum Isidorum ubi supra. Tamen
superius enim quantum ad hoc conformis est Scotia vel Hybernia
illi [illegible] que dicitur ultramarina antiquitus de corro-
to cuiusdam filia [illegible] cum marito suo nomine
[illegible] et magnus [illegible] audierat enim ma-
la que sua ventura erat corrupto et hoc ~~pro~~ pro
responsa deorum fuerint [illegible] inn-
ferunt se in mare committentes se deorum suorum omni-
[illegible] qui taliter dubiis pluribus fluctuantes
tandem cuidam littori prope mare [illegible] lite
applicuerunt et quia regina dicta erat nobilissima
inter eos omnes qui ibi fuerant Scota vocabatur
[illegible] applicuerunt a suo [illegible] nomine
Scotiam vocaverunt. Et ideo Scoti dicuntur [illegible].

[illegible] Scoti / [illegible] / [illegible]

quam hibernia potius veniunt. Notandum enim quod a ceteris
regionibus ab aliis distinctu et semper [illegible] proprie ha
buerunt. Notandum autem quod de [illegible] sunt hibernie [illegible]
nominum [illegible] [illegible] et [illegible] hibernie
sunt subiecti. Notandum [illegible] vocabulum est [illegible]
hic [illegible] de [illegible] et hibernia [illegible] sunt [illegible]. [illegible]
[illegible] dedit eis deus tale virtute ut nullum
venenum admittat [illegible] nec in aqua [illegible] et
hoc est verum de petra quando de hibernia [illegible]
[illegible] terram [illegible] per [illegible] sunt [illegible]
[illegible] illorum quidam in [illegible] spiritu
[illegible] venenum [illegible] est venenum [illegible]
[illegible] cum dolo et nequicia [illegible] et
[illegible] et [illegible]
[illegible] sunt [illegible] venenosa et illa [illegible]
[illegible] venenosa [illegible] iudex [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] quod
est [illegible] quod [illegible]

Illius terre portata ad alias regiones repellit venenum
sicut dicit beda de gestis anglorum et alii historio-
graphi. Et ideo dolet venenum quod nocuit ei dominus
In avaricia vel in [illegible] animalium brutalium [illegible] in terra
similiter et in hibernia incipit regnare suo modo
in humana natura. Nam velut omnis terre in tali
avaricia sicut dicta specialiter tamen in illa habundat
habet enim seminaria i. predones quia omnes fere nati
illius terre sunt tales. Unde de mulieribus femina
avarie primo ponit ova ex quibus postea avarie mo-
dice per naturam quod summe femine informantur ad
venandum et ad tenendum talia quod ita subito oriunt
ac si essent in utero matris instructe ad venandum et
ad tenendum. Ita est de primis naturis in dicta terra qui
studio paterno et materno fuerint instructi ad venan-
et ad predandum. Hic sunt etiam femine et pueri
iuxta predones. Unde in dicta terra raro inveniuntur
aliqui divites sicut in aliis regionibus quia non permittit
dicti predones fieri divites [illegible] sunt quia rapiunt

aliena et in ebrietate temps fuit Natura enim hui
mlg eius quoddam vermis e qd in pn° auer
capit deinde extra malud comedit tandem vix mi
car et vermiculos capit et In fine fame morit°
ur de dei ultione qz talis In pn° vite per fuit
sapit imitales et nescivit vincere nisi de dura sta
morientur merito affecti iudex et aspicis . Aut
2° tercestas a do° In domo ... et habina
armina luminosa p histriones et adulatores
grad inde dea laude ... In superbiam
et elatione precepti magis erat ad bona conditi
... de animalibus li° viij cornix e animal
videns et vivens ... ce quia ... q predicat
bene ... . cum est animal ... paru
dulentia et devastorum qui cum ... faciunt
In rea ... tunc ... mortem et sic auer ...
se defendere capit et devorat . ... li° viij°
Item ... qz ... pte dextre
finit ... pte ...

est naturale odium contra tirannum suum melius hic est
adherere amori et mendicare qui fuerit pro more
et familia sua non posse sustentare vel domum
sua tenere nisi posset bona aliorum tollere et
maxime cum injuria hominum suorum vide etiam decretum
di. unique regulariter. Lupus ut dicitur odium na-
turale est contra tirannum aut valde mundum et in-
nocentem. Corvus vero est avis crudelis et qui per
adulationem suam tempus permanstinat. Habet enim
fit pulcrum tum hic intelligitur solus sunt aut loquitur
vocum mutationem. Unde fit fabulas dicit hic viij
dormitionem. ysid. li. vij. eth. Nullus fuit non despi-t
quemque asperi melius sibi in memoriam venire
Est enim avis immunda que admiratur et invidet et
est aut decepta que vix quam portare vel astale
poterit furtive subtrahit et abscondit. Hic est adu-
lator omnia prospera promittens nulli nisi sibi in-
mordens redeuntem pro moribus insistens. Per
so verde rapax et adulator mendax inducendi

hui sanitati [illegible] dicta [illegible] e [illegible] q hec
conuenit in condicionibus nec natura. Hec autem [illegible]
sunt prope mendaces. Ad talia autem que sunt p[illegible]
mendaces ventri [illegible]. Habet ex [illegible] natura
[illegible] e [illegible] multiplices [illegible] bellum
et offendere. Quia predicta [illegible] videtur [illegible]
[illegible] venenata et hoc ad destruendum sanguinem eius
et humorem. Dicimus autem quod [illegible] hec [illegible]
[illegible] cum ut si corda [illegible] de [illegible]

[illegible] [illegible] in [illegible] corda [illegible] de [illegible]
[illegible] complent [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] iuxta [illegible]
[illegible] concedit [illegible] et respondet. Hec predicta [illegible]
[illegible] et [illegible] numerus bellum et offen-
[illegible] et [illegible] hominum [illegible]
dum et amarum. Videtur quod naturaliter est venenat-
[illegible] sanguinis et humorum et hoc [illegible] in na-
turale [illegible] prouenit. Narrat [illegible]
[illegible] de [illegible] et [illegible] fuerunt

et a [illegible] p(er) [illegible] hom(inum) [illegible]
qui [illegible] de delphini et super eum [illegible]
[illegible]. In [illegible] a membris alior(um) [illegible]
[illegible] et [illegible] vellunt [illegible]
Hec est aliquis [illegible] instructio [illegible]
de talibus [illegible] p(er) ordinem [illegible] naturaliter
vellunt de hoc [illegible]. [illegible] xv
c xij q(uod) delphini delectatur in [illegible]
[illegible] de [illegible] l(ibr)o [illegible]
[illegible]
[illegible] delphinum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] alter et [illegible]
[illegible] est [illegible] vel [illegible]
qui [illegible]
[illegible]
[illegible]

hūt ad liberandū [illegible] de nocte [illegible]
tempe[illegible] lune apparent et tunc [illegible] de
tempe [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] tempus [illegible]
[illegible] deinde [illegible]
[illegible] Nota [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] deinde [illegible]
et [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] Item
[illegible]
[illegible]
et [illegible] Deinde [illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] in suum [illegible] et ideo [illegible] est a
latere [illegible] et non [illegible] in alio [illegible]
[illegible] in loco. [illegible] addit
[illegible] formice [illegible] a natura data
est et aqua medio loco [illegible] vel [illegible]
[illegible] venit [illegible] illa
[illegible] formice sed super
illo quo formice [illegible] venenosis [illegible]
[illegible] medium [illegible] multum est [illegible]
[illegible] venenosum et
[illegible] et ita sub [illegible]
[illegible] hodie [illegible]
[illegible] De [illegible] formice [illegible]
[illegible] Nota [illegible] formica [illegible]
[illegible] de aqua illa [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] albernam

uetā aliq̄ꝫ alterius. Sunt autē diuersi comixt' ambulan̄

ꝑ ... ꝑ ... ca̾ ... li. xij. huius duo capita

(Anfisbena) unum ē in capite et aliud in fine et in cauda ...

Anfisbena li. xij. Anfisbena draco est ... tamē

esset uenenum infunden̄ ... Tale est ...

... in fine et ... ...

... diuina et naturali ... ...

... deꝑ ... et ... ...

... ...

... ... Est et uenenum ... ... et ...

et ... uenenum ... ...

... ... li. xij. et ꝑ ... ... et

... ...

... ...

... ...

... ...

et ... ...

de ... ...

... tale ... et ... et ... ...

sim sua et penitentiam suorum demerita dispersit.
Ps. confregisti capita draconum p filios et nepotes p
latroni et sup. Dedisti eos escam populis ethiopum
p sanctitatem spiritum tantum beatorum. Est et venenum
quod nocet omnia venena veneni. Est avaricie
et superbie que aliqualiter predicta est s. adulatorum et
hystrionum et consimilium venenum veneno scorpionis
qui dicitur a facie quod est dulce et a poro post quod simile
simile est. In anteriori parte blanditias facit et
in posteriori ferit. Bartholomeus super ezechiel. Delphinus mordet
sed cauda ferit. Albertus li. xvi. venenum cauda eius
curvata est contra ... nullo modo restat a lesione
si ei detur ocio ledendi. Sic adulator in presentia
blanda facie semper decipit sed in absentia semper de-
trahit. Unde tanto magis est venenosus quanto magis
est domesticus. Ideo adulator est blandus inimicus. Et
In policraticon li. iii. Adulator est inimicus omnis
virtutis et eo magis cavendus quo sub amici specie
nocere cupit. qui amiciter habet odium fraude et dolore

natā mendacẽ. vigiliam vero prebent sibi coram om-
nibus et extimumd totum honestatis. Unde malum
est hiis uti tales sunt multi. Apoc. ix°. Locuste
eorum sunt caudis scorpionum quibus caudis ferient homines
iste locuste multum regnant in curia principum
maxime histrionibus et adulatoribus carmina sua
iudicium eorum mellita sed postea eorum iudicium venenata
reponentibus quia se emittentes omnia sua detrahunt
et ideo veneno sue laudis et vento vane glorie semper
inflati sunt. Dicit enim Alexander necham libro de natura
rerum quod idola° est venenum mellitum aut mel venenatum
Unde habent non adulari venenum sue laudis sed dulce
amor mellita sue adulationem super statum proprium sine
ferebantur. Unde Iuvenalis: Illud est quod credere
de se non possit cum equa potestas laudatur. Unde tales sinere
[illegible] plana esse sunt quia intiderint locuste Exo.
x°. Ventus urens levavit locustas. [illegible] mox. [illegible]
locuste per humane adulantium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Cuiuspiam enim hereditatem quidquid meritum est in operibus

vere qui illis assenciunt per illos totaliter inficiuntur. al. hec nõ
E venenata inde in tractatu de cicada que parva est
bestiola et in [illegible] pro mora potest cantilena et
in medio estu quando arbusta amittunt vigorem suum propter
nimium calorem. Vi et a canere dicitur. quia tunc vere hec cicada c. amittit intelligere canit.
nove tanto sonis attrahit onerose in aliquo calore
vivunt quoniam de nocte cantum continuant. Si ipsa tis
oleo vero statim obmutescit immo moritur quia pociu
clausi non attrahunt verum tur oleum adulationis
omne tollit vigorem virtutis. Cicada est animalia
[illegible] Anglice [illegible] tenent.

E medio et triacha

[illegible] est restitutio de omnibus male acquisitis
per furta predas et usuras et si quas de quo[illegible]
[illegible] brevem tractatum quia si aliquis tanto plus
de alieno quam de bono possidet totum quod habet reddit
sibi [illegible] nisi [illegible] [illegible] diei [illegible]
et suis liberis. Theodoricus de veneno vivit et sibi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

venenu nec ꝑ cholmaru luxurem vel aliqui hos
pitalitate credunt saluari. Malorum tamen sunt ydone
q̄ mirantur mdiorentib⁹ de ꝑda q̄ illi qui plura possit
solu omia retinerent. Unus instinctus nature h̄ dicit
auet ꝑ avaret. Unus aquila nisi fame moriat solu
no comedit ꝑdam sua s; auib⁹ se sequentib⁹ ꝑda sua
In cor exponit porcione magis directa s; qui ꝑda sibi in
sufficit timens se de ea carituru vivent aue sibi proxi
mum amant et d me illa ponit vero ppe h⁹ multe
aues sequuntur ea. et credo q̄ hec liberalitas hoc sit
de sola clemencia et multo: ad eam. De hiis vel
fine et ꝑdonent coniungerent de rebus alienis esse
hospitales vel pro omni mulieris est ꝑdo timeo seu tamen.
De hiis autem qui acquirunt iniuriam aliena [illegible] amore spiritu
debet ꝑ elemosinam pauperibus fieri distributio. Unde
dicit Dioscorides q̄ tales avarie sunt pestis de vipereis
venenose qui tamen ducentur inde et sunt [illegible] sed
enim restituunt a vitricem ꝑhibet [illegible] fame
et [illegible] fuerit [illegible] [illegible] [illegible] fieri [illegible]

Talis hec ē sollicitudo maior circa temporalia sbam
q si conuersi fuerint hij debitā elemosinā faciat vel
nem ominis et cohibet inflationē elationis quia
iniquitas bene dispensata gditur in iusticiā et h°
intelligere de acquisitis siue actu plebito in lege aꝯ
facite vobis amicos de mamō iniquitatis ꝛc. Talis
h° de diuina ut q duo sunt oīa lucrorum q̄d
in corde et spectaculis sua profundit in eius ꝛc q̄
mercia non hec. Alij sunt qui suis facultatibus ut
captiuos redimend aut ex aliorum suspicionis amicorum
cupit aut plures alloquunt honestate aut oportunitat
in re publica inuenda Primi merent confusione potius
q̄ laude. ut Tullius habetur de officiis. Non e largitas
que ꝑ alijs mendicis alteri extorquas vel dare q̄ non
licet ut sit largitatis causa nocens q̄ inie Et
sequitur Secunda e largitas vbi silentio carus tegit
et necessitatibus pauperum subueniunt occulte quia lau
dat eos pauperis ethico propria laudis aꝯ Cum facis
elemosinam noli tuba canere an te sicut ypocrite

fecerunt. Si feceris de elemosinam nesciat sinistra
tua quid faciat dextera. In hybernia erat quidam
dives largus et hospitalis qui dum ad mortem appropinquaret
adiuratus ab amico suo ut statum suum post mortem sibi
si quo modo posset revelaret. Et cum post mortem appareret
xci adiuratus respondit de statu suo dicens quod dampnatus est
Cui ait amicus. Et ubi sunt elemosine tue multe
et puelle et orationes quas [illegible]. Et ille
Omnia inquit a mundo [illegible] super cellis [illegible]
. Aliud [illegible] [illegible] in [illegible] quod solo
[illegible] si [illegible] [illegible] et [illegible] a [illegible]
In spiritu [illegible] et [illegible] mortue
[illegible] tales [illegible]. Hec quidem sunt dicta [illegible]
mortuum nichil [illegible] et [illegible]
suos et [illegible] bona sua distrahentes [illegible] detentus
medium [illegible]. Item [illegible] [illegible] videt [illegible]
mortis [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] dolor et [illegible] [illegible]

p(er) crucis dulcedinem q(ue) in divina co(m)punctione p(er)cipit vulnus
amare mentis. Sed s(ecundu)m remedium est q(uod) musice arte
et dulcis p(er) merita s(an)c(t)orum tollunt venenum et mi-
tigant dolore(m). Tertium desideria animi et studia amoris
... conveniunt ... et mortiferitata animi sedatur
... Remedium ... compunctione ... h(ic)
xvii. Remedium contra venenum draconis ... h(ic)
h(ic) ... est ad... q(uo)d ... fuerat ...
venena ... merc... que ... adventu ...
... comita ... mundat delicta et omnia reddit
munda atq(ue) villi... Dan(iel) ... tua ...
... et ... ... et ... munda
sunt vobis. Item ... q(uod) ... superant humana
et fel q(uod) sunt ... venenum a dracone ...
... et ... est in ...
... per ... a dracone ...
... Dedisti ... esca ...
... vt ista tollant fraudulentia mundana
et ... a merc... et ... et ...

[illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
est valde [illegible] et [illegible]
[illegible] est [illegible] et [illegible]
[illegible]
vel [illegible]
[illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible] dubitationis et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] dubitationes et [illegible]
[illegible]

de hoc quod dicitur magnum cumulat pene [illegible] adulteri sunt et detractione sunt [illegible]

[illegible] venenum [illegible] adulteros et detractores et [illegible] mortis. Dicit enim Samuel [illegible] et [illegible] et [illegible] videt et [illegible] patris et matris [illegible] et [illegible] videt [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] Sic [illegible] et [illegible] adulteri detractores et [illegible] habundant [illegible] et [illegible] [illegible] Cap^m de ve

Vt [illegible] nenum quale [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible]

serpente animal carnale et tumulosum (?) est modus
fuit medendi quia toto nisu cordis et toto ventre
serpenti servit. Sic homo carnalis toto ventre tangit
terram et carnalitatem. Psalmus … Adhesit in terra
venter meus. Gregorius moralium xxx. Per gulam
quippe medicit (?) vitat quia primus qui … sine
medendi peremit sicut Jonathas Regum … Ad hoc
serpens duxit Evam ut eam nature converteret
et appetitum … suum non exspectaret consilium vel
consortium sed sola comedens fructum vetitum et per
hoc intravit mors in mundum. Hoc peccatum est
mane comedentium qui nature preveniunt tempus
et appetitum qui veniunt vadunt ad tabernas quam ad
ecclesias et non est dubium quin mittent transgressorum
pena … ubi suo. Abstitur (?) quippe primus ore
patris Jonathas meruit quia in gustu mellis
constitutum tempus edendi intercepit. Secundo peccatur
per gulam qui cibi delicatiores querunt sic patet
… Numeri xi. esum carnium flagitaverunt. et hoc

ē porcus Avic. li. 2° et Ari li° vij° de anal. Hericii comedunt libenter carnes et querunt humiditatem per
annum magis. Ibi porcus maior [illegible] qui
placuit eis carnium non adiuvat quod dicta ne [illegible]
[illegible] nec [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] depti. Nota quod irrotabilis [illegible] esse
[illegible] cum adhuc esse eorum erunt in ore ipsorum [illegible]
dei [illegible]. Item porcus [illegible] cibos [illegible]
[illegible] vel carnes [illegible] sicut [illegible]
[illegible] 2° et hoc est proprium porcorum. Aristoteles li° vij°
de anal. Porcus diligunt lac valde et sequuntur
odorem eius [illegible] alias [illegible] odore lactis
[illegible]. Porcus [illegible] et [illegible] dulcedine [illegible]
lactis [illegible] [illegible] [illegible] aliquando morte. Item
Ari li° vij° dicit quod licet porcus [illegible] [illegible]
est in italia quod [illegible] surgit [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
Porcus [illegible] modicum [illegible] et tamen [illegible]
morte [illegible] [illegible] morte [illegible]

includetur et merito qr multi eorum vendunt se
propter cibum nec sunt caduce contempti a consimilibus
eorum contra quos narrat in apollonis cum q
quidam sponsus latanus in quadam fovea petiit a
quodam agricola ut perduceret sibi modicum de
lacte et boni dimicet quod cum fecisset agricola
multiplicata est ei proles et sua et habundabat
in multis bonis sed ad instinctum uxoris porta[+]
secum mallen ut cum sponsus pro solito erat cap[+]
perderet ut lac lamberet conspicto. incere: de
lapide rusticus voluit precumbit ictu ad caput f
venit et si sponsus caput suum retraxit et
mallei ictum lapis suscepit. dividit enim custos
thezaurum magnum hic in caverna spontis
q sic eum dimicet. sed predicerunt sua mole et
omnia sua bona amisit. tercio de consilio uxoris
penitens adiuit hostium caverne sponsus ut
invitet vacare ad ee et sibi fuerit sicut primus
Cui sponsus audit modo video quod tu et stultus

Nota fabula

qz non possit ee qui sciens ille qui lapis surrexit
loco cuiuslibet mei venit et mihi in memoriam
tu omnia accidere qualiter occidi virum tuum et a
te subtraxi possessionem tuam et sic hic nec nulla
mea furor possit. Hec est fabula et consimiles
et si ex se non sunt vere tamen signant quedam vera
De fabul dicit. ysi. li° de mendacio q licet in se
non habeant veritatem tamen faciunt veritatem in re
penitus et ideo tales fabule sunt multum com
mendabiles. Hec est fabula qualiter fingitur q post
tot homicidia hirundinum adulterium et certi dampna
confidunt in vera sola cum aucto erant undique
qui aberrant cibaria et vilia cum nimia aviditate
deperdiderunt et sumunt. sicut etiam per ecclesiasticum
leviter pervenerunt amisit. Genesis v° et hec e
opus precipuum qz sicut dominus li° viij° qui sponte
in canonis habent humani vehere et perveniunt
fere hereditate nichilominus tamen qualitercumque venit
vili et aviditate comedunt retinet semper dominium

Sic est de multis nunc etiam qui propter vanitatem
virtutis credunt saluari sed quia retinent venenum
peccati et maxime aliqui in auiditate sumendi peccant
quam diuites qui resplendentur cotidie delicate. Gregorius
Moralium 30o. Non cibus sed appetitus est in vicio quia
lautiores cibos plerumque sine culpa sumimus et abiec-
tiores non sine reatu conscientie degustamus. Unde Esau pri-
matum per lenticulam perdidit et Helias in heremo
virtutem corporis carnes edendo seruauit. Hinc est quod an-
tiquus hostis primum hominem non carne sed pomo su-
perauit et secundum hominem non carne sed pane temptauit.
Unde eius culpe aliquis committitur etiam cum edimus
abiecta et vilia sumuntur. Et cuncto carnis crapulosi
sunt in quantitate mensium refrenandi cordium et hoc est
pessimum venenum quod peccatum Sodomitarum. Ezech.
16: habundancia panis et ocium ipsarum. Excedere ergo
in cibo vel potum contendere est opus serpentinum.
Avicenna: Transglutit ova auium ac etiam pullos
viuos et reducunt ad posteriora expellit ea ut

comestit q[uod] moreret[ur] in ventre. Hic concludit tantu[m]
sumunt q[uo]d digerere nequeunt et ideo mag[is] infirm[antur]
vel corpus sanum e[st]. Ter[tio] eorum in multis esse ex
intemperantia. Contra q[uo]d tertio Alexandrum monuit
q[uod] cibum non sumeret quousq[ue] cibum sumptum aliud
s[ibi] digessisset. Quarto concludit et sunt sanguisugia
q[ue] est s[ecundu]m Ysid[orum] eth[imologiarum] li[bro] xij vermes oblongi et nigri
et aquatilis cruoris distincti hic ac terminalis
et in ore fistula hunt ad que sanguinem sugunt
et cum nimio cruore ventris revoluti fuerint evom[unt]
q[uo]d hauserunt ut recentiorem sugant. Sed vero. Tertio
concupiscentie due sunt filie q[ue] dicunt semper affer
affer. Et n[ot]a q[uod] hic dicit affer pro ... concludit
tantum in cibo q[uam] in potu. Quarto enim spectat est ex
cedere in potu sicut cibo. Unde li[bro] vii ... dicit
q[uod] specialiter multum diligunt vinum et ideo horre
venditur eos et carent eo vinum. Hic concludit ...
dyabolum per vinum et a diabolo capitur ... vinum
sermo diaboli concludit quae venenum infundit ... vinum

Notā q docet constantinus p eufon servum sive ve
nenu naturale ēē et vitiat dicens q qñ apport
sigmu venenū ly dicitur et membris se frene
iratab[ilius] vidit et salma est huic et in humida
ador fuit et oculi obtenebraverunt certum est
q venenū vindicat circa interiora ex que dif
fundit se extra eximia. Et vel venenosa venenū
sicut erudita in corpore vetius qd videmus ad oculū
p[ro]p[te]r humorē q ex cruda et ebrietate dicuntur sunt
laberintū vetet suffundicitur oculi operitur co
toto humida p[ro]p[te]r caliam sine ancho[r]egiam ex[tra]cito
accidit qñ cerebrū minne humore confundit et
via ex nimia humiditate cohemat se nequit dila
tare et q[ua] lingua eius ꝓ humore emit ne vult
dilatare nec extendere ideo ōia humida videtur
et fit balbutiens et trepidus et p[ro]p[te]r humida mem
bris i ut sua actio ꝑ ebrietatem debilitatur et te
ipso virtus ebrietas intendit obstinate multis
conatibus ipsum verecundia zenceo. Hec e

ille qui videt in se frequenter hec signa [illegible]
venenum et putrescat. et non invenit remedium. Dicit
[illegible] nullus [illegible] [illegible] [illegible]
qui omnis [illegible] devenit. Remedium contra ve[nenum]

Remedium contra omne venenum [illegible]
[illegible] abstinentia quod [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] homine [illegible] venenum et porti
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
homo [illegible] abstinentia [illegible] [illegible]
abstinentia [illegible] [illegible] hec [illegible] de
[illegible] non [illegible] nisi in [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] abstinentia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] devenit usque ad [illegible] abstinentia
deinde usque ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] devenit. hec [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
a [illegible] Dum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sentit vel [illegible] [illegible]

abstinent.

pelli
abstinet a cibo ut sic caro eius liberetur a carne
2° gustata amara herba id est feniculo renovatur
et sic cum decore viriditatis quam ante fuit restituitur
eius et decoris. Tercio ut cum arida tempore
et mollificet in aqua se balneat et humectat
et sic cum dies vetus omnino renovat et eo die
lentitur transiens a pelle sua se denudat. Sanctus
vero hoc solo corporis se deserat et in carne
prospere nova tunica renovat et tunc pro his
viribus clarius videt fortis ... et ...
medit ... venus ... instructus natura docet
precipue renovare statu quare conditio creatura
non respirat cordialiter quatuor ... quibus ...
vera ... et ... veritata ... sic hy
pocrisis ubi substractio pecc. venialis et detesta...
per confessionem et contritionem venialis ...
in cibo ... venenum est venialis et sic
deinde venenum detestatio per contritionem eius
mit per confessionem ...

Unde est inquit victor ... impressio nisi quedam ... [illegible]
... motio que ... videtur [illegible] ... in ... [illegible]
... latebat in mente ... [illegible]
... est ... consuetudinis mala [illegible]
malis ... vita et vita ... Unde ... [illegible]
... [illegible] ... est ad ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]

Utrum ... et ... de ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
et ... [illegible] ... de ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... et ... et ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... et ... [illegible]
est ... Notandum ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... est

est irremediabile quia dicit Ar. 3° de animalibus animalia
generantur sicut [illegible] alteri vero ut serpentes ova producunt
extra se et ex illis producunt animalia. Sed tertio dicit ova
interunt ex quibus intrat viscera consistit producit sicut
[illegible] animalia et sic est genere mechia. Mt. v°. qui
viderit mulierem ad concupiscendum eam iam mechatus est.
Et propter consimilem causam luxuria dicitur aspis qui dicitur
[illegible] cuius venenum occidit in sompno sicut de
[illegible] dicit sepe sic aliquis latens libido in corde et
si indigne comitatur opere inducit tamen mortem anime. Job.
xx° dicit de peccante in sola cogitatione vel voluntate
venenum aspidum suget. Lingua ibidem [illegible] peccati mortalis
est in cogitatione [illegible] et dormit illi sola cogitatione
interiori [illegible] non committi mortale [illegible] dicit
filius dei et textus evangelii nec membra peccant
exteriora nec peccat [illegible] vide [illegible] nichil
peccat animus nisi oculus animum moveat. Sequitur comparantur
vipera et luxuria propter libidinem consimilem et ardorem
Ethi [illegible] vipera inter omnes serpentes est libidinosior

quia masculus cum ore suo inserto in os vipere semen ex-
puit. Illa autem ex nimia voluptate libidinis in ra-
bie versa caput maris confrindit. Et cum femine venter ad
partum intumuerit catuli tempore advenientes latera eius
corrodunt et sic cum matris sue interitu exeunt. Et inde
dicitur vipera quia vi pariens. Et tunc in tali partu vi p-
pariens vera. Masculus dicitur echis. Femina dicitur vipera. In
hunc modum tanta est libido in actu luxurie quod eandem
venientem non tantum occidit unum sicut facit vipera sed etiam
multos simul. Vir in intrinsecus hic libido est maxima. Est
enim mentis corruptiva. Unde Crisostomus super [illegible] olim [illegible]
ita mentis comedit suffodit et corrumpit sicut luxuria.
Hec mulier idest filia [illegible] Iohannem et multis luxurie
est maxima. Ita et [illegible] omnium et
simul mordent. Unde dicitur [illegible] super [illegible]
fornicatur in corpus suum peccat quia anima in hoc [illegible] absor-
betur a carne. Tertio conformatur vipera et luxuria
per consimilem vocationem. Libido enim vocat luxuria
[illegible] in [illegible] quod vipera [illegible] speciebus

in libidine venanda murene requirit sibi co-
pulam et procedens ad ripam fluminis sibilo
illam evocat. Illa statim adest. At vipera contra
venenum in terram vel illa coit quo completo resumit
venenum et redit. Et eo hunus hic ab ysid. ethi li°
xij° c° hui°. qui dicit sic quod murena est tantum fe-
minini generis et illam hune masculum nisi sy
venere poterit ad quo coit et concipit. Idem
sentit plinius li° 9° de nat. Sed contra ambros° in exam.
dicit quod vipera coit cum ea. Ad primum non pisces non
coit cum pisce alterius generis. Sed ut probatum quod
murena et vipera sunt diversi generis. Tamen
fornicario verat° spiritus nequissimo qui dicitur stimulus
carnis. Doctor xij° quod non omittit hominem stare
intra metas sui viri matrimonii immo facit eum
magis delectari in actu adulterii. Nota 2° quod
vipera non deponit venenum ad removere cum prius
primum. hic sed ad murenam quia adulteri maritus ma-
gis sunt venenati contra coniuges suas quam contra

adulterii: Tunc enim magis quam cum videat fiant
cor mentis delectacione in adulterinis complexibus et ideo adul-
teri mente sunt blandiciis et lenocinii quibus eos
ducunt sunt parati. Nec mirum quod murena non coit
publice cum vipera sed occulte quia res inhonesta est et
contra naturam quia sicut femine concipiunt ad coitum
attrahendum viros ad lenocinia. Hic narrat phisio-
logus de sirena quod quidem est monstrum marinum.
Similis enim est sirena viro in parte inferiori et similis
mulieri in parte superiori et cantat cantus dulcedine
cantus sui dormire et tunc ducit virum eo usque ad loca
propinqua que contemplando cepit ad [illegible] enim necat
virum occidit et devorat. Tales sunt meretrices mu-
lieres et vidue quedam defunctis maritis vivunt
[illegible]
ad decipiendum per ipsas [illegible] voluptate
Nec tamen pretermittendum de murena quod tantum est feminini sexus pro-
bat veritas. In hibernia ubi murena est in utroque
sexu. quod tamen sequitur illa communis dicit quod in
uno mense anni nulla murena in hibernia potest

inveniunt ut quod ille mente adverunt ligari velut mare
ad conveniendum hoc est fluxu. Illud ergo dominus permittit
est intelligendum quod adulterium multum ibi regnat
et quod est contra naturam mulieres viduae et inebri-
concupiscunt contra fratres ad provocandum viros ad coitandum.
Et valde mirabile est quod in dicta insula et in aliis in-
sulis cum sint naturaliter frigide et humide et
dicte insularum omnium frigide ut calores. Unde hoc
in eis decem sunt fornicarii et adulteri calidus fre-
quenter quam alibi. Ita quod nec per penam excommunicationis
nec per vincula obligationis volunt ligari vinculis ma-
trimonii. Dicit etiam quod tales sunt satiri quia secundum Ysidorum
libro vi sunt homines silvestres qui nec arte nec natura
sunt docibiles. In voce tamen hominis sentiunt et dicuntur
satyri quia libidinem non possunt saciare. Unde satyri nun-
cupantur in corpore inficienti quas in silvis inveniunt
hec ille. Similiter tales sunt credibiliter in libro qui de
[illegible] in corruptione libidinis usque [illegible]
[illegible] unde [illegible] hominum [illegible]

animalib(us) li(bro) xvi°. Concubitum du(m) venit. Canis
aute(m) non discernunt matre(m) aliqua natura. et ideo
p(er) lege(m) q(ua)si deut(eronomii) xxiij° c(apitulo) q(u)a(n)d(o) [illegible]
fabricaverint mercede(m) et canis. q(uia) de p(re)cio canis
et meretricis [illegible] q(ui) ob libidine(m) fecerit ne
habeat offerre in domo d(omi)ni. Venenu(m) [illegible] vipera
et hirundo p(ro)p(ter) consimile(m) corru(m)p(cionem) [illegible]
venenu(m) est tante corruptionis sicut venenu(m) vipere.
Philo(sophus) li(bro) viij° de a(n)i(m)alib(us) dicit q(uod) torus (est) q(ue)da(m)
vipera cu(m) ad membru(m) mordet omnia membra corrumpit.
Et [illegible] hirundo [illegible] nupcie et [illegible] et p(er)-
turbat [illegible] aliq(ui)d ad [illegible] sicut [illegible] et [illegible]
et [illegible] q(ui)a hirundo e(st) [illegible] corp(or)is. Philo(sophus) ethi(corum) i°. Concupiscentia venerea
corp(us) [illegible] et q(ui)sda(m) [illegible] facit. [illegible]
[illegible] xxiij° [illegible] voluntate [illegible] ne [illegible]
[illegible] moveant. et hec est q(uo)d d(icit) [illegible] in
[illegible] ad Alexandru(m). Coitus est [illegible]
q(uo)d si [illegible] erit tibi [illegible]
[illegible] imitator erit. Crede mihi [illegible] q(uod)

coitus est destructio corporis abbreviatio vite corruptio
virtutum legis transgressio et mores emat feminei:
hec ille. est ergo pdatio fame et boni nominis. Valer(ius)
li° iiii° c i° de culpa et honoria quod hic viciis p
duci. quid dampnosius quibus virtus attent(at) an(imi)
et corporis et vires consumunt adeo ut nepius an(?)
ab hostibus an(imi) ab ihis capi omnipus sit. Eccle
cxli xxxiij. Amor mulieris evirant poh.tuz
sampsonis. infatuant sapientiam salomonis. p(er)
vertit sanctimonia david et cetera. Et quia hic vicio fa
ma cuiuslibet nominis contaminatur. solus notorius forni
cator vel adulter sicut criminosus par coronatis
Et ideo dicit aplo coz. vii hic no debet sumere
Sacerd. lucij iii li° de vita coronem aut ? .ii
.crytat de notorie cuius ordo vel opposit oculte ppu
vel commit in iudicio corrumpe in eo non habet
anno Et ideo iste pro ... non debet sumere. Unde
male fame sunt relinque et ... qui coicant
in talibus. Est ergo certum coñmia ... ...
vel sive f. l. chri ... ...

non conuenit esse eandem [illegible] et [illegible]

Orosius consummata sunt et ad athenienses translata

uel ad [illegible]. Narrat enim orosius de sardanapallo

ultimo rege babilonis qui etiam libidinosus

et effeminatus fuit quod inter scorta [illegible] et

et colo purpuram tractabat. De quo [illegible]

dicit quod [illegible] fecit in sepulchro suo [illegible]

se mortuum [illegible] demererent [illegible]

quod [illegible] babilonii [illegible]

[illegible] longum [illegible] consummata sunt et translata ad

medos. Nam arbactus prefectus medorum [illegible]

uidens [illegible] effeminatum [illegible]

[illegible] et urbe [illegible] deinde regnum translatum

fuit ad medos. Similiter [illegible]

[illegible] libidinose [illegible]

[illegible] et [illegible]

regnum translatum est [illegible]

[illegible] et [illegible]

et [illegible] de [illegible]

[illegible]

totum co(n)tinet sicut membrum precedentem quo luxuria
multum cecidit et incontinentia luxurie; imo et
male viri volunt quicquid est in alio peccatis.
Exodi xxxv° sacerdotes cum vellent servire [illegible]
[illegible] ad sacerdotem perhibens in te oculi omnium dicunt:
Domine tua [illegible] est qui specula [illegible] mariam
et vultum [illegible] dilectione quicquid [illegible] hor
[illegible] omnium videtur. Remedium et Venerie
Remedium luxurie est abstinentia luxurie
[illegible] est [illegible] effectiva que est sola
dei gratia. [illegible] quia non possunt esse continentes nisi
deus dederit. [illegible] Pauli stimulum carnis patiens
audivit ipsum a deo: Sufficit tibi gratia mea
[illegible] homo debet [illegible]
[illegible] ad [illegible] celestis qui vult [illegible]
[illegible] dicit [illegible] de [illegible]
[illegible] et in terra [illegible]
[illegible] et [illegible] Et nota [illegible]
[illegible]
[illegible] vult et [illegible]

solidus et durus ꝑ continentiam. Unde narrat ꝑ liij
li° xxvi q̄ [illegible] lapide quendam dissoluit qui ſi
de venis e eius constituitur ꝑ optimum remedium est
venenum. Hec aut est optimus lapis et solidus ver
enim effectus quia alii subiti sunt in equi-
tabilem [illegible] et [illegible] libidinem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] mirabilem.
quarti [illegible] et aliud remedium [illegible] effectum [illegible]
[illegible] est sola [illegible]. Remedium vero operatum est
multorum operum omnium et bonorum [illegible]
Narrat enim [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
q' [illegible] [illegible] [illegible] sunt et venenum [illegible]
[illegible] Dum virtus e [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] castitati. Tu [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] libidinem [illegible] benedicere
Ideo dicitur [illegible] [illegible] [illegible] esse. [illegible] remedium est
bona meditatio. Unde li° de [illegible] medicina dicit q'
rare [illegible] mortuum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] subtilitate sua [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] venenum [illegible] libidine [illegible] [illegible]

puellarie curat et extinguit si mulier per me
ditatio quo ad triplicem dictum sue mortalitati. Quia
si consideret ut in se mortalis et vil(is) et de mortali
genita et debitum mortis in futura extinguet
libido in talis meditante. Vnde narrat de quodam colum-
ba qui filia erat puella pulchra valde ut magis
in eo excitaret libido sicut coram eo ex toto nuda
statim ad hanc triplicem cucurrit meditationem
dicens Pulchra es sed mortalis et de mortali genita
et ad mortem parata et ideo pone te deum qui est vita
mea ne amitta. Tertium remedium est fuga con-
solatione consortium mulieris. Sed in cohabitatione Cor.
3. fugiente persequitur celo. ubi ibi dicit alius. Vincere
pot temptare conflictus sed hic fugiente ne appropinquet
qui non aliter melius potest vincere quam fugiendo. Vnde narrat
Jeronimus quod quidam monachus satiabatur stimulis carnis pro-
terea quod sequebatur ipsum in desertum. Et ideo periculosum
est colloquium et aspectum quod conspectu mulierum de-
ponit temptationem quando homo peior et carnalis
illi cohabitet. Ex parte corporis Contrarium leonem et

dracon nemus cecidit q cu muliere neq. Ite
mulier debet vitari in aspectu. Apparet enim oculari sani
tat et detenta in memoria fuerunt per quod visus
custodiendus e ne venenum vel morbus intret per
fenestras eius. Nota quod femina nudos nutrit
Alexandro puella quedam penitus veneno nutrita ita quod
aspectu quos si diu eam aspiceret interficeret commercio
contactu aut libidinoso statim in mortem bi
cavit a rex. Per hunc modum debet incontinenciam
perdit omnis mulier que diligit. Unde in .x. pa
spes mulierum multi ceciderunt. Nota quod cecidit
cum est et si quis cum ea iacuerit fuerit
incurabile amor avertit pectus suum ab illo. Sic
dicit Ecclesiastes sicut visus suus in illa est
applaudens. Et quod etiam e quod omnis qui viderit mu
lierem ad concupiscendum eam iam mechatus est eam in corde
suo. Item ideo custodiendus est visus a mulieribus.
Item debet cavere a collegio mulierum. Et ideo col
loquium mulierum quod omne e ... dixit. Si ... inventu
est adulterio ... assumpta est

abstinentia afflictio e(st) coagulat(ur) vinu(m) de vipa sit
optima tiriaca contra venenu(m) q(ui)a in caro ei(us)
penit(us) mortificat(ur) et venenu(m) ab ea separat(ur) Sic
caro flaccida et abstinentia a libidine extracta
fit cotinens atq(ue) munda. Un(de) fabula e(st) q(uod) antheus
et hercules pugnabant int(er) se Antheus v(er)o q(uan)c(um)q(ue)
terram tangebat totiens fortior et victoriosior ex
surgebat. hercules v(er)o h(oc) cognoscens tactu t(er)re h(oc)
sibi negabat et tunc cu(m) eleuam(us) a t(er)ra penitus
suffocavit. Hanc fabulam fulgentius h(oc) m(odo) allegoriza
re exponit. Antheum nota(t) libido q(uia) antheon
grece contra in latine libido ei(us) semp(er) virtuti e(st) contraria
q(uia) c(um) libido de sola carne surgit q(ua)nto carni
appropinquaverit totiens maior surgit. hercules
q(uasi) virtutis gl(ori)a vel virorum fortium fama nuncupat(ur)
s(ed) virtute q(uia) libidinem a carne suspendens de
carne t(ri)umphat. Unde subdit fulgencius omnem
mentis d(omi)n(u)s vicius in altu(m) suspenderit et carnalib(us)
sp(irit)ualib(us) ea denegaverit victorie statim reperitur
Ideo dicit hercules in illo pugna multum sudasse q(uia)

causa e cuncta q(ue) re(n)d(it) virgo et continens continua
unde dirigentur cum dolore animus torquetur et vi
disperit homines ad amabilitatem cum ... dicebat
D(e) quod stultitia hominum q(ui) convenient ...
fere hoc continentur et me ... cum ...
dolore ... fulgentis. ... adversa ...
valet ad hoc continentia. Unum ... li(bro) viij°
virga ... p(ro) ... manet in ...
q(ue) omnes ... spiritus ... in ...
vel arbor et tunc virga ... venenum ...
brevem et consilium calidum oculorum ... uno
tempore ... calore sol(is) et tunc ...
venenum et virtute ... feminili vel altero
libere calidum oculorum devorant. A(d) ... ad
fistulas ... et tribulos ... ferro ...
... Unde ut ne fiat ... in ...
... vel tribulus est maximum ...
... Valens ... bene ...
fiunt ... maxime. Et ideo d(icitu)r ... de ... di
... xxx ... infirmus ... nec

Terror vero est anime timor in periculo ad custodiam.
Exemplum de carthagine stante quod romanam pollebat virtutibus. Illa autem destructa potentia romana eos vaniter enervavit et eorum bona virtutis perivit. Unde publius dicit de carthagine quod prosperitas subiecit voluptatis eos destruxit. Nota quod carthago fuit caput affrice et continue impugnabat romanum et tunc romani bellis conti pollebant virtutibus. Sed destructa illa civitate prosperitas vero omnino enervavit virtutes illorum quod gens fuit ad voluptates. Simili modo multis confert homo tribulatio persecutio et adversitas. Unde medicina mentalis homines in multis creaturis probatur. Decimum est in modo amore certo. Unde in physiologo de elephante quod nunquam coit nisi in partibus et hoc duobus annis tantum et in aliis duobus annis pariendo vel diebus et tunc raro die septimo sed addita hora prima. Sunt libro quinto de animalibus dicitur quod elephas magnus non tangit feminam postquam concepit et tunc ghet simul per biennium. Miser autem homo libidinosus nunc libidinum sepe iste bruto et comparabit quod nec tempus nec modum nec finem debitum istius actus advertit. Item ad quod non in

tigere distrahine narrat Alexander neq(ua)m (?) li° suo de
naturis rerum de ciconia cubante et adulterante mas
culo gerente cibu(m) p(ro) patria q(ue) neq(ua)m veniebat masculus
ad nidu(m) femina adultera ad fonte(m) q(ui) erat i(n) domo
cuiusdam militis se balneat et sic ad nidu(m) redibat ne
culus n(on) perciperet. Miles (vero) hec videns fontem ob
turavit. Cumq(ue) ciconia i(n) adulteriu(m) esset et post
adulteriu(m) sicut prius se balneare no(n) posset: dolens
redijt ad nidu(m). Masculus aute(m) veniens et fetore(m) sen
tiens exivit et maxima multitudine(m) ciconiarum secu(m) ad
duxit et post longa(m) disceptatio(n)e(m) adultera(m) (in)t(er) se
horribiliter dispe(r)serit. Simile narrat Plini(us) li° viij de
leena q(uae) cu(m) pardo adulterat. Masculus (vero) leo ad[illegible]
tinc leo fetore adulteri sentiens ni[illegible] [illegible]
si femina sicut adulteriu(m) p(er)pet(r)at[illegible] [illegible]
etur in flumine culpa tergit. Vn(de) hec duo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] q(uod) [illegible] q(uae) detestat(ur) adulteriu(m)
[illegible] [illegible] dicens q(uod) [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] q(uod) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

diaboli qui a patre vero et eius sunt alieni. Sic narrat
Tullius de tusculanis questionibus quod in Iudea est quedam
genus ubi magis mortuo [illegible] in eternum
coram iudicibus venit et ille qui voluit magis
dilexisse ac magis dilecta in vita defuncto corpore
in sepulchro iuxta vivunt et hoc habet illa pro magno
omnibus aliis delectis.

Explicit de veneno

Superbia II

Adam de paradiso eicit Gen. iii. Turrim babel
evertit Gen. xi. Pharaonem precipitavit Ex. xiv.
Aman suspendit hester vii. [illegible] venit
[illegible] Antiochum occidit [illegible]
[illegible] submersit [illegible] de celo
[illegible] tandem de regno [illegible] [illegible]
[illegible] de medio tollit [illegible] Nabuchodonosor et
Baltasar perimit. Dan. v.

ulari [illegible] Ananias et saphira mortui subito
Act v° Saul a regno eiectus [illegible] 1 Re xv c.

Ruli

Dividunt [illegible] Israhel et Iuda
regnum [illegible] [illegible] Ierusalem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in communi [illegible] [illegible]
Dum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Iudic viij° [illegible] in [illegible] regnum
subvertit [illegible] [illegible] et [illegible]

Ruerunt

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in bello [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Iud [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Iudic
[illegible] David ad [illegible] [illegible] [illegible] vi [illegible]
[illegible] [illegible] Iudic [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] bello in [illegible] [illegible]

[illegible]
[illegible]

Explicit

III H[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] mulier [illegible] est [illegible]
[illegible] est [illegible] est
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

valet. Amor extorqueri non potest sed elabi potest.
Amicum facile amare ut non sis idem. Amare et
sapere vix a deo conceditur. Ab amante lacrimis redi-
mas iracundiam. Aperte mala cum mulier est tunc
bona est. Avarus nisi cum moritur nil recte facit.
Avarus potius damnum quam sapiens dolet. Avaro
quid mali optes nisi ut diu vivat. Animo dolenti
nihil oportet credere. Alienum nostris vel nobis nostrum
plus placet aliis. Amare iuvenis fructus est crimen
senis. Amans cum ludit mortem delirans facit. Ad
penitendum properat cito qui iudicat. Aleator quanto
in arte est maior tanto est nequior. Amor est
causa otiose sollicitudinis.

Bis est gratum quod opus est si ultro offeras. Bona-
rum rerum pessima consuetudo est. Beneficium qui
dare nescit iniuste petit. Bonum est fugienda
aspicere in alieno malo. Beneficium accipere libertatem
est vendere. Bona nemini est hora ut non alicui
sit mala. Bis mori est alterius arbitrio mori;

Beneficia plura recipit qui scit reddere. Bis
peccas cum peccanti obsequium accomodas. Bonus
animus bene iniurias accipit. Bona mors est homini
vitam que extinguit mala. Beneficium dando accepit
qui digno dedit. Blanditia non imperio fit dulcis
Venus. Bonus animus numquam erranti obsequium
accomodat. Beneficium qui dedisse se dicit petit.
Benivoli iunctio nomina est cognatio. Bene
facere scire dare est decere reddere. Bonitatis
verba imitari maior est malicia. Bona opinio
hominum pecunia est. Bonum quod est supprimitur
numquam extinguitur. Bis vincit qui se vincit in
victoria. Benignus etiam causam dandi cogitat. Bis
interimitur qui suis armis perit. Bene dormit
qui non sentit quam male dormiat. Bonorum crimen
est officiosus miser. Bona que veniunt nisi sus-
tineantur cadunt ut opprimant. Bona fama in
tenebris proprium splendorem obtinet. Bene perdit
nummos iudici cum dat nocens. Bene cogitata

si excidunt non occidunt. Bonis nulla est pe-
cunia. Bono imperante animo prodest iracundia.
Breuis meditatio nec vera est minus iracundie
Bona turpitudo est que periclum vindicat. Bona
comparat presidia misericordia. Beneficium dignis ubi des omnes obliges
Consueta vitia ponimus non comprehendimus
Crudelis est in re adversa obiurgatio. Ca-
vendi nulla est dimittendi occasio. Cui semper
dederis ubi neges rapere imperas. Crudelem medicum
intemperans facit. Cuius mortem amici expectant
eius vitam oderunt. Cum inimico nemo in gratiam redit
Citius venit periclum cum contempnitur. Casta ad
virum matrona parendo imperat. Cito ignominia fit su-
perbi gloria. Consilio vincas melius quam iracundia
Cuiuslibet doloris remedium est patientia. Cotidie
dampnatur qui semper timet. Cum vitia prosunt
peccat qui recte facit. Contumeliam nec fortis potest
nec ingenuus pati. Conscientia animi nullas invenit
lingue preces. Comes facundus in via pro vehiculo
est. Cito improborum leta ad perniciem cadunt. Co-

te nocuit est quam quod stulte ... Cotidie est deterior dies posterior. Et tamen relinquere vitam qui nescit recusat.

Discipulus est prioris posterior dies. Damnare est obiurgare cum consilio est opus. Diu apparandum est bellum ut vincas celerius. Dixeris maledicta cum plura hominis audies. De inimico ne loquaris male sed cogites. Deliberare utilia mora tutissima est. Dolor decrescit ubi quo crescat non habet. Desperare facile fere mendacium. Discordia fit carior concordia. Deliberandum est saepe statuendum est semel. Difficilem oportet habere aurem ad crimina. Dum est vita grata mortis condicio optima est. Damnum appellandum est cum mala fama lucrum. Ducis in consilio posita est virtus militum. Dies quod donat timeat cito raptum venit. Dimissum quod nescias ne...

Etiam innocentes cogit mentiri dolor. Etiam in peccato recte praestatur fides. Etiam celeritas in desiderio mora est. Ex vitio alterius sapiens emendat suum. Et deest et superat miseris

decore venitur. Etiam oblivisci quid sis interdum
expedit. Ex hominum questu facta fortuna est dea.
Effugere cupiditatem regnum est vincere. Exul cui nusquam
domus est sine sepulcro mortuus est. Etiam qui faciunt
oderunt iniuriam. Eripere telum non dare irato decet.
Exilium patitur patrie qui se denegat. Etiam ca-
pillus unus habet umbram suam. Heu quam miserum est
fieri metuentem servum. Etiam hosti est equus qui
habet in consilio fidem. Ex vultu multo facilius ea quae noverit.

Ferrum quom videt quid sibi fiat a lapide.
Fortuna cum blanditur captatum venit. For-
tunam citius reperias quam retineas. Formosa facies
muta commendatio est. Frustra rogatur qui misereri nescit
et non potest. Fortuna ubi aliquid fecerit cassa est.
Fraus est accipere quod non possis reddere. Fortuna
nimium quem fovet stultum facit. Fatetur facinus
is qui iudicium fugit. Felix improbitas optimorum est
calamitas. Feras non culpes quod mutari non potest.
Futura pugnant ne se superari patiantur. Furor fit
lesa sepius sapientia vel patientia. Fidem qui perdit

nichil ultra perdere. Fortuna nimium quem fovet stultum facit. Fides ut anima unde abiit nunquam redit. Fidem nemo umquam perdit nisi qui non habet. Fortuna obesse nulli contenta est semel. Famis est ubi in ciuitate habitat iracundia. Frustra cum ad senectam ventum est repetas adolescentiam. Fm maledictum maliuolentie est. Femine naturam regere semper odium. Fere desperatio ut peritia proficit. Fortuna vitrea est tunc cum splendet frangitur. Fer quod ledit ut quod prodest perferas. facit iste fortunas quam nimio uidet. Fortuna homini alit quam complere valet. Lucrum est quod melius fortuna quam tempus.

Graue iudicium est quod iudicem non habet. Grauissima probi hominis iracundia. Grauius homini uitam qui recepit fini penitet. Grauis animus ad dubia non habet primum. Graue est malum omne quod sub aspectu latet. Grauius nocet quodcumque inexpertum accidit. Grauior est inimicus qui latet in pectore. Grauissimum est imperium consuetudinis. Graue crimen etiam leuiter cum est dictum.

Heu quam difficilis glorie custodia. Homo
extra corpus est suum cum irascitur. Heu quam
est timendus qui mori tutum putat. Homo
qui in calamitate est misericors meminit sui. Ho
nesta turpitudo est mori pro causa bona. Habet in ad
versis auxilia qui in secundis commodat. Heu quam
miserum est ab eo ledi de quo non possis queri. Hominem
experiri multa paupertas iubet. Heu dolor quam miser
est qui in tormento vocem eripit. Heu quam multa pe
nitenda incurrunt vivendo diu. Heu quam miserum
est discere servire ubi sis doctus dominari. Habet
suum venenum blanda oratio. Homo totiens moritur quotiens
amittit suos. Homo semper aliud fortuna aliud
cogitat. Honestus rumor alterum est patrimonium.
Homo ne sit sine dolore fortunam invenit. Hone
ste servit qui succumbit tempori. Homo vite commodatus
non donatus est. Heredis fletus sub persona risus est.
Heredem ferre utilius est quam querere. Habent locum maledicti
crebre nuptie cu fiunt.
Inferior horrescit quicquid peccat superior

[illegible] nomine [illegible] dicitur [illegible] Ita inde summo
[illegible] in summa [illegible] [illegible] [illegible] operatur
[illegible] ad legem [illegible] subest

Lex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nomine [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

L[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Negandi causa avaro numquam deficit. Nondum felix es si
nondum te turba deridet. Nam et si multos muneraveris
et facit inimicum multos tibi facit invidia. Ne cuiquam
quam cuiusque alienam memoriam quam vincat admoneat. Nec enim
alius nisi optimus aut pulcherrimus dei cultus est. Ne vivas
aliter in solitudine aliter in foro. Nichil vicio quod in usum tuum
est. Nichil nocet quod petitur de te. Nichil magnum est
in rebus humanis nisi animus magna despiciens. Nichil [p]
dest benefacere per se. Nichil interest quam animus sit irascendum
quod facere vicio sui est. Non sunt amici qui amant sed qui non amant
Numquam multa obturare pugilibus stude. Negatur vota pena
esse. Non mala consilia sed tuta et fortuna numquam. Ne
mini cito credideris. Neminem cito laudaveris. Nullum
putaveris esse locum sine teste. Nulla domus pusilla est que
multos capit amicos. Numquam periculum sine periculo vincitur.

Optime vetus vicij actio est. Omnis ars actio voluntaria est
tam honesta quam turpis. Omne vicium contra voluntatem volendum
est. Sine multa cogitatione nemo potest vivere. Odia
multorum sub vultu multorum sunt ordo multorum latent
omnia tamen pendent. Non dico si videris per se turbaveris
Omnis assuefactio habet ut in quod intrant alterius fuerit putet
Omnis vita differenter moritur natura convenit. Omnis
duos velut ultimus cordiamus est. Oratorem te puta si persuad

quod omnes persuasio. Dominatur enim tu de te habere
male si male disputare cum malis laudabile est. Turpe
extremum sermo blandiens aspidis instar. Quod autem dicere
ne metu fieri. Optimum est primo innotescere tempus ce
tidie orare. Multum magna fortuna si [illegible]
Summe doctor in vita datur [illegible] turpior est ob hoc
in officio [illegible] mori et vidi labitur.

Peccandi duo genera a quo [illegible] a quo negligentia
Utrumque metu carere restant ne innocentia. Non
[illegible] timide ne [illegible] dicenda sunt. Utrumque
permittat deliberes ut tu [illegible] facias. Nunc si
negaveris [illegible] fallere est. Sicut tam multa
amico tuo dabis. multa [illegible] omnia. Instabi-
lem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Nam [illegible] habent [illegible] bellum in
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
si [illegible] Patiendum est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] habes
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lege
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] faciunt [illegible]
est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

pstare nichil cognouere. Rerum omnium discordie est ad ex
coi sui facere. Utrumque fecimus: constantiam conseruentur.
Quidam quosdam occidit non qz eos habebat odio sed quia me
tuerat. Stultum maximum e nocuisse q oderis ledere tam
nique e odisse q leserit. Res magna diuini est iniu
riare leden q cui inuiderat sentit. Quid pdest vide no
qd habeas. Cum autem ut ne qz merito tuo te oderit
sint tibi q oderint. Magnum e non laudari et e
laudabile. Cum succurrere parum sit q no succurrit
occidit. Quod hoi minimum est alius hemo. Que stimas
durare no desiderare duram. Nam olim habet se
q minimum curant. Quid e dare bn impuite deu
Unde tu dare q sibi nocet videri dimes. Quidam innumeri
sunt tempore amici leuare. Mulctissime vincunt hcere
p duo vita tollent mecu et tua. Cum paupertate sunt
qz timeo sunt. Quod tacite a bis neni diuersa. Cum
pinis crudelius e omnis p no virtutem z statim deesse
Cum ob hoc muria fiunt qz poti cito desinit qd facit.
Quid dulcius qz hre cum q omnia q audeas parate
q sic credas ut te tot cui sic loqueris. Quis dices a et
hre amicos voluerim etc. Explicit
Epistule Senece ad Paulum et Pauli ad Senecam incipiunt

crudelitatem et natiue crudelitatis. Sed. Amara mentis
lubricitas parit. humana timere. Videbunt e contra
morum innocentiam. Sed et vera ē quia nihil timet
multos time. Vide ne[illegible] multi qui prohibent. Timendi
qui illis preiudicant iste multos time. Sed vita ut ostentatur
vestimentis [illegible] vultum honesta [illegible]. Sed non nimis
[illegible] sapia ut te seducat. Sed et vera vita debilitas
fit verecundia. Diuina spernat audaciam. Sed extimat
in scelesti fetorum sed scelera vile vult et suspicionem
laudis quam vitam [illegible] tuam. Sed magnum tenere
est [illegible] vita [illegible] quam [illegible]

Hoc quod tibi [illegible] et in mille [illegible]
[illegible] mente [illegible] dignitati. Ipsa [illegible]
placet hominum [illegible] aut veritatis aut
[illegible] reddenda est. Sed [illegible] continentia [illegible]
[illegible]. Sed multis placuerit vita tua [illegible]
voluerit. Solitudinem [illegible] qui vult in duobus [illegible]
Stultum est timere quod vitare non potest. [illegible]
[illegible] monet. a te [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] admonet [illegible]
vita laudari. Sed [illegible] videt [illegible]
[illegible]. Sed [illegible] [illegible]

Dulcissima nox adusque diem invenimus et wi cad
gentibus. Habet formosa natura cum illa pauo
cerat pr. e ps magis. Ho cum nulla res perfecta est
Erunt cum multis virtutibus habundare quam alia caruit.
Si vero videris maior erit nam gestandus minor est.
Tanto quam similia cum dolor est ex alienis gaudiis. Beata
est cui nullus videtur nisi bonitate odiosus est.

Studeas autem sermonibus parcere. Tu essentia
ut et nihil time praeter deum. Tene propositum et
plenum sermonibus. Tu et nihil membre ut liberis
audias quam loquaris. Tace quod recipit loqui necesse. Taceas tu
si poteris in communione. Turpe absque cautela est omnibus
Caveas ne diverteris vanitati cum pudor et desinit
Tangebit sine in ceteris honesta loquimini. Talem
diligentiam adhibe in amicis tuis querendis ut num-
quam amare quos deinceps posses odisse. In primis
cohibe te bonum et tunc quam alterum quere similem tibi. Tam
pius nihil est quam non rebellum cum ... facultate videt.

Tam quam si fit in bono vel malo consistit in omnibus
Tace nobis. Sanis esse et nemini nocere. Sit
hic magnum honorem debet et magis ... fugiat.

Unde preceditur mulier et filiabus uere. Viuendi fuit
uerum assentio mea mot c. Uxoris educa et disposita
mente parat. Vnde bona opera committere debet quod
malis [illegible]. Verba enim dictis non [illegible] com-
prehendi [illegible]. Vita breuis omnis est in [illegible]
c. mors [illegible]. Et agnum [illegible] habet
[illegible]. Et [illegible] bene [illegible]
[illegible]. Virtutes [illegible] uiderit ne
[illegible] depone. Vir bonus est qui [illegible]
[illegible] animum suum. Et ne uelit [illegible]
[illegible] habere [illegible] etc.

Explicit. I

Haec est certa ratione [illegible] numeris:
Quam quaeris hanc quae sit habenda domus:

De horis canonicis IV.

Dicit devotus humilis et utilis frater de modo dicendi horas
canonicas et quomodo incitentur vesperis in choro [illegible]
[illegible] beati petri [illegible] de Vº ad VIº ut 1.
[illegible] fideli [illegible]
[illegible] Modum autem procedendi in huius sermone talis est
[illegible] thema [illegible] horarum [illegible]
Primo motiva sive inductiva et inventiva debiti et [illegible]
Secundo quomodo debent dici. 3º ventilatur [illegible]
horas canonicas [illegible]
[illegible] canonicas [illegible]. 3to qui dum debent [illegible]
4to de omissione unius hore [illegible]
[illegible]. 5to [illegible] quilibet tenetur dicere horas suas
[illegible] et [illegible]. 6me et ultimo
[illegible]
[illegible] horas [illegible]
[illegible] de
quilibet [illegible] Propheta [illegible] de laudibus dicit Septies
[illegible] Deum [illegible]
laudis et [illegible]
[illegible] et [illegible] a nobis [illegible]
[illegible] Propheta [illegible]

horam se presentans in [illegible] sancti patris [illegible]

[illegible] Laurentii tollet de presenti vita et [illegible] in

nostre patre [illegible] ad [illegible]

[illegible] domino [illegible]

in [illegible]

[illegible] instructus [illegible]

[illegible] de

nota [illegible]

[illegible] de [illegible]

[illegible]

et [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] libera [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] meme non [illegible] laude [illegible] et [illegible] celum [illegible]
ad dei laude et celum [illegible] . [illegible] soli [illegible]
[illegible] honor et gloria [illegible] [illegible] dicere [illegible]
[illegible] mundo dicit [illegible] et laudabo [illegible]
[illegible] in [illegible] et in [illegible] . [illegible] debent autem [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] debent devota mente et dicere [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] hore [illegible] dei debent
[illegible] cum celebrare et [illegible] devote et studiose
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] amore [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

est quare in horis canonicis non est transcurrendum vel clamandum quod horas suas transcurrunt dicentes sensum verborum nec intelligens percipit ipse nec audiens propter properam pronunciationem. Ad tales in horis transcurrentes et minus intelligentes voluntarie lectiones huiusmodi legentes potest clericus dicere illud evangelii: Edissere nobis parabolam hanc ne variabiliter videamur loqui. Circa quod tamen notandum secundum summam quod qui est in divino officio non peccat si id quod dicit non intelligat si tamen cor suum ad deum dirigat eo quo deo potest convenire quod nec lectionem aut aliquid huiusmodi. Tamen hi clerici legentes quod intelligere negant per tepiditatem deprehendi quod de hoc non curant tenentur enim considerare divinam diligentiam ad intelligendum litteram et cum devotione audiant prout decet est ut si quid ab aliis legitur per se sciri desiderium indiciis in vestris reputatur. Secundum impedimentum est quod horae non dicuntur sincopando. Sincopare autem et velociter horae canonicae dicuntur persolvere illum verum solum fratris appellatur in sermone aliorum de bono quilibet debet esse fidelis ita quod nec aurum nec secta vindicet offerat sed integrum suum suo fratri offerat. Tertium distinctio dicitur: Cum debitum solvit et clericorum est septem horarum officium quolibet die persolvere et ideo sicut quidam aliis quilibet die debent et primo mercatorum persolvere et in solvendo aliquot denarios subtrahit et ad plenum creditori non satisfacerit. Tamen qui dicit horas diei debitas sincopando

ex toto deo non satisfaciat et ideo dicit in hoc capitulo
Hic dicitur ex^tis quod diabolus credit hunc deberet ex
currens in facie ait illi ipse de duo [illegible] venisse
ubi ostendit se in sua facie calligraphie dixerit et sillabas
clausula in duo capitulo in [illegible] confessionis. Et omittit in
die iudicij de negligentijs [illegible] accusabit. Circa
quod tamen est attendendum quod si quis ex oblivione aliquid omittit et
non recordat et si occurrerit post confessionem debet ad eum
redire non [illegible] et [illegible] quod [illegible] in [illegible]
[illegible]. Debet enim [illegible] sicut in [illegible]
[illegible] quod si [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] aliquando omittat [illegible]
[illegible] in quod confessus est [illegible] non [illegible] quod [illegible]
[illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
id faciunt [illegible] vel [illegible] aliquid [illegible] debent [illegible]
tunc [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et de illa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod ex negligentia [illegible] vel aliquid [illegible]
non debet ad [illegible] [illegible] negligentia
sua debet [illegible] de venialibus et non mortalibus
si videat quod non sit negligentia [illegible] vel [illegible]
vel maliciosa. [illegible] [illegible] de [illegible]

in ti p c verbis domini ihesu dicit unus ipsius cri
et aliut aliud pariter devotant to'9 divisse factum esset
sibi sup hoc consimilr formare Ex quo notetur notare q
illi factum hunt confirm quj id quod ab officiatore inchoat
vel legit ab a° intonat vel ab aiquo vel ab aliquibus
inore aspecto decantat videlz collecta capitulum ul' invitatorium
vel versiculi vel silia In ore suo seu submissa voce dicat
id est recitat sufficit enim divinum offi'9 operare velut
ab ecclesia e ordinatu et hucusque a sanctis patribus observatum est.
¶ Certum inordinatum est q in horis canonicis comuni
vana prohibita et inhonesta colloquia non intermisceat.
Et notandum d' comunia et vana. ista hoc debet querere et ad id
intendere infra horas breviter videlicet q non sit comunia
et utilia p. quanto sunt ad divinum offi'9 et prohibitione
horarum spectantia Ut si queat aliquis ab aliquo qd legit
illa lectione vel a q° inceptum sit inveniend et huiusmodi
si aliquis ad illa intendat esse non pertineat ad di'9 offi'9
et sunt licita fieri. Ista dicit eo de unusquisque qd non
est licitum necessitas facit licitum. Loquitur enim hic de comunibus
p. de necessariis secularibus et vanis et inutilibus non est
licitum Et notandum q inter inhonesta et prohibita collo.
quia in divino plubent offi° vbi in f'9 mare'9 de b°

ocioso quoque et utrumque uiolate sunt deo debet reddi ra-
tio. Commendacio maior sibi reddet qui in debito tempore et
loco conueniens [illegible] diuini officii et de loco deo dedicato
prophana et inhonesta expellit. Sed non quod incipit
Comitatur enim qui incipit et perseuerat ad diuini officii [illegible]
in huiusmodi deputatione uel post [illegible] dicat ponere sibi
qui incipiunt uanum et inutile. E [illegible] quid sit in
deo aliquid promisisset et multa seculi honestati tue
contenta [illegible] et huius exhortationis aliquo [illegible]
uerbo tempore aliquod [illegible] sine dimidium in oculos tuos
[illegible] uita bona. Ille enim utique te offendisset quod tu
et ultra seculi [illegible] abstraxisset [illegible]
E [illegible] qui aliquando tarde uenit ad chorum
et ad [illegible] et absque [illegible] et ego in fine officii
frequenter exit. Et [illegible] in diuino officio plurimum [illegible]
[illegible] bone due sunt facienda. Deo enim [illegible]
diuini officii et [illegible] sunt quod nichil bonum [illegible]
aut [illegible] ualeamus sine quo dicit saluator [illegible] sine
[illegible] nichil potestis facere. Contra quod [illegible]
ex [illegible] torpore et desidia post [illegible] officii ad chorum
ueniunt ac [illegible] dicunt [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] sunt quam [illegible]
Tales enim [illegible] in choro diuini officii

pro horis debitis soluendis nec ex memoria cum referat
diatibus et vespertatibus Domine labia mea etc. et Deus
in adiutorium meum intende. Item vij preterea vel
tardi dne loq hert deuota dicentes tunc et ad lo
quendum eo si dicerent dicerent Ideo quia cum do
suo loq proponit tenens dictz orationes et ipsi soluere
deuotus oportet cogitare deum et intendere mihi
ut de bono ore post eius ymnum deo tunc adhere
tenemus. Item ora una bona non opus cum iubet ideo
de fine horarum quas dicit deo consonante psalmis diurnis
et nocturnis Benedicamus domino Deo gratias. Ut ex omni
actione nostre sue bene perfecte tenemus dicere ad quod iste
Benedicta dominus qui tribuit multa [illegible] et precepta
et hyg tarde ad horas et cum desidia veniunt et prout
pluralitatis horarum in fine reddit et nunc psalmi deo
offerunt psalmi et deum eius servientes offendunt. Et
hic nota exemplum quod beatus bernardus vidit quod demon quidam
monachum nec fimbria vestimentorum eius traxit et de
diuino officio eduxit Circa istud est tamen notandum quod si aliquis
non interfuerit principio diuini officii et non potest cum de capite horo
veniat quia a capite incipiat Item dicimus de fine si
et intersit non valeat In tantum potest maxima negligentia
ponderis fieri si deo recederet et dicit quod de hoste

in manu tua ¶ Nonum impedimentum est quod ad
dictas horas [illegible] aut [illegible] ad horam aut [illegible]
[illegible] divinum. Ratio autem
quare id prohibitum est quia [illegible] divinum officium devote debet
persolvi [illegible] est et [illegible] distracto corde [illegible]
quod ostenditur per voluntatem [illegible] debet
[illegible]
[illegible] divinum officium [illegible]
[illegible] divinum officium [illegible]
[illegible] nullus se [illegible]
quia [illegible] devotio in hora [illegible] Contra
enim quidam [illegible] Decimum [illegible]
[illegible]
[illegible] Unde
[illegible] devotionem [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] devotionem [illegible]
In diebus solemnibus [illegible]
a cultu et servitio dei [illegible] abstrahat [illegible]
[illegible]
[illegible]
servitio et debitum persolvere tenetur. Hec enim
[illegible]

[illegible] redubent ¶ [illegible] modo est qui quelibet erat
In vita et sine eis dant h[ab]ere ex ar[illegible] dicit
[illegible] nisi una q[uod] que bipertata est in ar[illegible]
essencie eius dicit cum clerici eidem [illegible] spiritualis
[illegible] ut etiam essencie [illegible]
[illegible] similiter aliq[ui] non sunt clerici eiusdem
[illegible] qui sunt notum dent dicere officium [illegible]
[illegible] quod [illegible] sunt adhuc devinate de spiritu
[illegible] sunt clerici ex [illegible] ab [illegible]
[illegible] intendere amplificatione spiritualium [illegible]
[illegible] [illegible] Et sicut ministerium ab
[illegible] potest illi qui sunt in [illegible] sic potest
illi qui sunt [illegible] in amplificatione ministerium
[illegible] permanentium cum omnes sunt [illegible]
[illegible] [illegible] non licet [illegible] quedam mutatione
qui clericum facit ordinibus [illegible] vel laicus
tenent ad h[ab]ere [illegible] ab [illegible] vel nulla habent
institutione [illegible] hec [illegible] hoc
[illegible] dicit Tres habundare et penuria [illegible]
et cum [illegible] in eo quod non [illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible] ministrent [illegible] qui dicit
¶ [illegible] et ultimum [illegible] qui [illegible]

et similiter obedientia illa omnia preualet quia quem
multi per obedientiam non sit faciendum est tunc peccatum
a bono quoque abstinentia. Ut hic vero q. e. Est quoniam
potest dicere et etiam vere bonum non hic vel alicui
dimittere nequaquam poterit in celestis non tamen. Videmus quod
in templo domini non solum erant vasa aurea et argen-
tea [illegible] in cena. Et similiter in organis non solum sunt
fistule vane et acute sed etiam magne ex quibus soni
emittuntur quia in tota melodia conueniunt et [illegible]
et [illegible] sicut voces tubales multum ornant me-
lodiam et ideo etiam vere a more clamans quia dicit
[illegible] [illegible] glebe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] libere [illegible] [illegible] [illegible]
dicitur in [illegible] [illegible] deo in cithara et voce [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] bonum [illegible] [illegible] [illegible]
q. debitum bonum [illegible] deus nisi [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quem dicere [illegible] de [illegible] et de [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible]
dei [illegible] [illegible] [illegible] est in [illegible] dei [illegible]. Et

p̄o et nocturnum tenere deberent q̄uis inde idem
non ex precepto sine desidia sed ex devotione fierent
per auctorem beati Thome Walkyngati Hec mentum est
spiritus sancti etc. Cura si quis dicere penitencia et pro
po deo in nocte tunc dicere attendere malefacit
sic dicerent per eam non divini quod tenetur dicere
quod est debitum et non sibi electum. Postremo
notandum de infirmis quod infirmus consuevit dicendo
horas suas et erit ab audiendo ut dicat hostiensis dummodo
talis sit infirmitas in qua sibi interdicitur obcit
si celebratio divinorum necesse fratribus enim infirmis
non est lex posita. Ex de observatione ieiunii. consilium
frualis Nota tamen secundum hostiensem quod si sit tanta infirmitas
quod ex toto decidat ab infirmitate talis infirmitas
non tenet horas ... eos post convalescentiam nec
precisionem ex veritate eam. si tamen de cautela ex devotione
velit facere non ... Ubi vero infirmus se sentit
et facere potuit et neglexit certum est quod tenetur eas
flere et agere penitentiam etc. Si autem vitium quartana
vel alia similis et tollerabilis infirmitas quae non
obstante alia sua negotia gerit privat servicium
est de persolvendo horarum quam de privandis suorum negociorum

Et notum est quod tunc Jacob servivit pro Rachel vij
annos quia obtinuit eam quam credidit sicut homines cum
deo operaciones vita eterna pro mercede obtinebit
qui vult plus dei credat qui in vite fructum
et accipit deus [illegible] omnia peccatorum [illegible] Amen

V ## Dicemus de dignitate sacerdotum

Dignitas sacerdotii veneranda sic est multum
plus dei velut in utero virginis incarnat hoc
fecit nemo [illegible] diabolus [illegible] fecit [illegible]
angelus [illegible] hoc sacerdotis nichil
minus sacerdote.

Consolatio optima in teptationib[us] VI ex libro mag[ist]ri hugonis de s[an]c[t]o victore.

Hinc per cordis pusillanimitatem putant se desperare cum non desperant. sentiunt enim motus desperationis p[ro] pusillanimitate cordis et hunc sensum putant consensum ... consuetudinem sentiunt ... hec temptatio ... et non consentit non amittit caritatem. ... qui in die ardet ... noctibus ... ita ... et in mane ... scintilla aliqua inveniatur ... licet lateat ... et ideo ... scintilla caritatis ... temptationibus ... in ... et adhereat deo et nullum consentit ... amore ... ab hac scintilla ... vere ... de temptatione ... non indicat homo ... sensum vel temptationem ... delectationis ... sensum ... et voluntatis ... carnis. ... est enim voluntas ... duplex lex ... carnalibus ... carnales

Idem in ... tractatu de pusillanimitate ...

....

delectari carnis voluntatis et ipse quod ita deuicte
bat videbat et quia voluntati sue hoc fecerit in se deo
dicitur non ego sed quod habitat in me peccatum. Item si tu
temptaris carnali concupiscentia. desperationem vel pre
sumptionem: vel alio vitio quod deus te non vult habere: tu non
amore eius [illegible] sed illi [illegible] consensum [illegible]
deo et voluntatis consensu. Et quod [illegible]
sit voluntas in homine et altera non [illegible]
[illegible] pro duobus voluntas fuerit una
qua volunt passionem carnis a se transferre et alia
qua volunt [illegible] temptatio ne deuincatur carnis voluntate.
si voluntas fuerit ut deo adhereat et ne recedat
Sicut exemplum mulieris [illegible] quia magis hic [illegible]
volunt ut plorent quia parentum in [illegible] et totam vo
luntatem suam [illegible] ut adhuc plorent [illegible]
[illegible] ad eum si adhuc non plorent. Sic tu totus [illegible]
voluntate et [illegible] temptationem pro deo adhuc non
[illegible] ab adherere deo et retinet bonitatem sunt
illa [illegible] Quando deus si temptatur [illegible]
vel [illegible] vel [illegible] vel carnalis vel spiritualis [illegible]
[illegible] quem [illegible] temptantur [illegible] animalem
[illegible] et [illegible] deus [illegible]
[illegible] cum ~~[illegible]~~ [illegible] prohibemus. Et quando
[illegible]

ad hoc etiam temptacio aptus fuerit et cum sa-
tietatem delectacionem tam magnam commemoraveris pro
consentire. Et quia in tali statu cum si aliquis temptatur
contingit et multa venialia incurrat ex ipsa temp-
tacione: verum contingit et pena ista quam sustinuit
in temptacione debet venia debita venialium ex una
parte et ex alia parte meritum crescit per intencionem resis-
tendi et vincendi. Tercius status post suas temptaciones
non maculat hominem nec a caritate ducit quia deo
non consentit. Ita quia devotionis usus nudo consola-
cionem non facit hominem verum nec substracta hec eadem
consolacio facit hominem imperfectum. sed magis puri in ea mente
et iste qui consolatur sentit et in quo hec vocat. primo
magis meritum vel iste devotionem sentit sentiens
quam in hec carent. quia si nimis de hac eciam cupidit
et sui comunionem negligunt non fit per hanc eciam
deo venire sed inductor sui quam fuerit nimis
humiles et male apprehendentes. Tercio vero in ea si
cum labore quamvis ardet corde amat quod debet perhibet
illa devoto vel perfectus et nimis in hoc statu de
voto merebitur si valde laboret et. Tercio in eo
verum et mediat hunc merito et quam turba una
lux cogitacioni ducat ut tamen ...

[illegible] claudit et sic hanc hor[illegible] [illegible] precipit
magis erit et meritorium et salubre sic etiam [illegible]
sicut quando per laborem [illegible] [illegible]. Si eo tali [illegible]
non a [illegible] sed dura et quando non sit dulcis est in
pectore [illegible] apud deum tantum [illegible] fortitudine et
[illegible] [illegible] dulcem et devote [illegible] dicit beatus
Bernardus [illegible] delectare in domino [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] delectantur et si non [illegible] ad hoc
ut delectet et utiles [illegible] [illegible] delectationem
habere [illegible]. Non [illegible] sequatur [illegible] devotionis de
lectationem nec [illegible] hanc [illegible] et [illegible]
iudicandum [illegible] quod [illegible] hoc quod petit [illegible]
ac frequenter petat et perseveranter. Item sicut deus
[illegible] alii maiorem [illegible] obedientia et alii minorem et
[illegible] [illegible] magnum [illegible] et
inferior sic quia obedientia [illegible] de [illegible]
quam [illegible]. Alii vero [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est ex [illegible] [illegible] [illegible]
vel [illegible] et [illegible] humilitate timet et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] obedientia aliqua non bona
et [illegible] [illegible] et [illegible]. Et [illegible]
[illegible] non [illegible] bona [illegible] [illegible] de [illegible] petere vel

aliquem videt timoratum vel lenem [illegible] et
[illegible] sermocinatur corde [illegible] vt [illegible]
aliquis [illegible] cordis [illegible] videt [illegible]
[illegible] vt de hiis temptationibus ad [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] laudando [illegible]
cum [illegible] aliquis [illegible] ad malum vel [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible]
[illegible] et
[illegible]
[illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

et [illegible] contra [illegible] pro victoria. [illegible] enim
[illegible] male [illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] quia [illegible] quia [illegible]
[illegible] qui [illegible] et laborem [illegible]
[illegible] enim [illegible] tanta victoria [illegible]
Non [illegible] diabolus [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] dicat [illegible] bonum [illegible]
fideli [illegible] id quod [illegible]

De [illegible] c. 29. VII.

[illegible] illud [illegible]
qui [illegible] actibus [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] voluntate [illegible]

De patientia. VIII

[illegible] qui [illegible] de [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] ideo dicit [illegible] quia [illegible]
[illegible]

IX

De errore conscientie.

Error conscientie [illegible] ex
[illegible] qui [illegible] quod [illegible]
de [illegible]
[illegible] ad te. [illegible] ex
[illegible] ab [illegible]
ex [illegible] ut qui [illegible] non habeat intellectum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] intellectum in obligatione [illegible] est
[illegible] debet [illegible]
ex [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] de
[illegible] ex [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] ex [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] debet [illegible]
[illegible]

Richardus de consideratione sui. X

Ex consideratione sui cordis oculus mundatur.
Ingenium acuitur, intelligentia dilatatur. Nichil
dignius estimat qui se ipsum ignorat. Nescit quia sub se videbit
omnia mundana, gloria estimat. Ignorat conditionis sue
dignitatem. Nescit omnino. Nescit quid de se
[illegible]: quid vero de se ipso deo sentire debeat qui [illegible]
se ipsum in [illegible]. Si nondum idoneus es intrare
ad te ipsum, quomodo ad illa [illegible] idoneus eris que sunt
supra te ipsum. Si nondum dignus es intrare tabernaculum
[illegible] que [illegible] [illegible] in [illegible]. Si
nondum [illegible] vel
[illegible] ad [illegible] in monte Carmeli [illegible]
[illegible] volare in celum. Si vis redire ad te
[illegible] omnia que sunt supra te. Si vis sol oritur
[illegible] ad altiora [illegible]. Unde Salo-
mon. Sol oritur et occidit et ad locum suum revertitur nō
ibique renascens girat per meridiem et flectitur ad
aquilonem. Sol oritur quando veritatis intelligentia cordi
inspiratur. Sol occidit quando intelligentie radius sub-
trahitur. Sed rursus oritur ad locum suum revertitur

Ut enim comperitur. Post hunc locum est .iii. ex ipso
enim cum intelligentia inflatur qui a divina recedit veri-
tate. Quid unde iii est solem ad locum suum redire nisi
mentis intuitum ad sui considerationem reflectere. Post ortum
est sol ad suum locum redditur quia post scientiam mens
ad despectum sui considerationem in melius erudita redditur. Sed hoc
est quod divina vera ad terram se subtrahit conatur homo
cognoscere quod nichil sit et quod nichil esse possit. Sed post
locum suum reditionem sol enim renascitur quia per considerationem
proprie infirmitatis amissa intelligentia redditur.
In loco autem suo sol renascens videlicet ad altiora
conscendet quia per sui cognitionem in celestium [illegible]
assurgit sed cum ad summum eius perducit [illegible] liberius
innotescat quia nunc illic supercelestium [illegible]
rotunditate respicit. [illegible] fine [illegible] oblique
meridiana [illegible] lucet et fervore [illegible]
dulce fit valde et delectabile [illegible] beatorum [illegible]
tum ordines habitationem in claritate ac civitate
dei. Nichil procul dubio tale hic agnoverit oblique
illic protinus tenebris addicta et [illegible]
disponitur eo quod de talibus [illegible] divine [illegible]
[illegible] verba [illegible] iudicia [illegible] et [illegible] vera.

Non enim ille usque periit sed tamen flectitur. nam nullo
desiderio pertrahi ad tantam miserabilem conditionem flectitur.
flectitur tamen ut qui illuc sunt iam a longe prospiciat et
quam mala opera cautela vitare debeat agnoscat in conatu
[illegible] meorum [illegible] cognitione malorum et virtutum
discretione. In meridie autem plenius premia meritorum
bonorum. gaudia eorum sanctorum. ardentius dampnorum
scrutatur in [illegible] meritorum malorum
sine intelligencia spiritualem et honorum corporum suppli
[illegible] quantum valeat honorum plenus revelatur. Et hic
siquidem prospiciat ad revelationem omnium celestium secretorum et desuper
[illegible] perfecte omnia scrutatur etiam profunda dei. Ubi et tu va
car [illegible] profunda dei scrutari. super profundum spiri
tum: profundum quippe et [illegible] primo cor hominis et in
scrutabile [illegible] sane nisi forte et qui spiritualis
est et diiudicat omnia et ipse a nemine videtur eo quod soli spi
rituales dicuntur iuncti sunt qui videant opera dei et mira
bilia eius in profundo. [illegible]

Tho dejecte [illegible] qui fuerunt [illegible] [illegible] culpa. qui esse
debuerunt per industriam. qui esse potest [illegible]. [illegible]
ex tuo spiritu [illegible] qui de aliis spiritibus debeas estimare.
Nichil enim [illegible] estimat quod se non ignorat.

XI

Scientia moriendi.

Cum omnis homo naturaliter scire desiderat ut philosophus
et enim sapientia et virtute decorari et ornari cupit
ad quod nobilis fons hic qui omnes thesauros sa-
pientie et scientie sunt absconditi sapientia aeterna omnium luce
serint omnia consistunt. Unde tradere desidero pater ut
thesaurum sapientie tue michi aperias sanctissimam scientiam et de
ceteris maxime utilissimam ac profundissimam tuam veri-
tatem narrandam in meis pronunciare. Sapientia. Fili, noli
altum sapere sed time. Unde me docente utilia et tibi
convenientia; doctrina mea non est curiosa sed
conducit ad salutem ... a timore domini incipit
quod incurrit et sapienti docente te hic et ordine. Primo qualiter
moriendum sit. Secundo qualiter vivendum. Tertio qualiter me debeat
sacramentaliter sumere. Quarto qualiter me debeat
devote laudare. Discipulus. Hoc est quod semper optavi
doceri omnibus ceteris et super istas artes utilissimas
videlicet feliciter mori et bene vivere te sacramentaliter sumere
et devote laudare quod omnes volo scire. Sed
quid dicis ad quod prodest hec doctrina moriendi in
novis non habitus sed veritas et conveniat. Sapientia.
Inter omnes medios sunt utiles et cunctis actibus

pervenienda est hec sola que fiat mors. Timor quidem se est mortis
omnibus est comune hominibus cum necesse sit quod quisque veniat vel quod hic iter
fiduciam habeat. sed pauci attingunt evenies quod fiat mors fiat
quod hoc donum dei vocaverit. Timore namque mortis est paventi
ac et magis habent in tempore ad pugnam ut quidam in ore veniat
parata eam veniat ut aliquis in rebellione eam vincat ipse quod
fiorum sicut dolorem adventus desideratum exoptit. Sed pro dolor de
nonnulli clerici sunt et de statu hominum valde multum due
mens quod mortis hanc tam abhorrent ut vix eam in memoriam
admittere velint. depende de hoc mundo nolunt quod sine mors
numquam dicunt. De vaniloquiis vero et similiter ...
tenere multis superarunt. Dei multum de tempore suo expo
suit et ideo in extremitate mortis suspicueunt quod male pa
rate evenit miseram animam de corpore rapiunt et ad inferna
deducunt. Sic et quidem premia prequirentes imposuerat et te
secum abducere volebat nisi munera inspirationi dei respi
cit. Tu autem nunc vana vanitatum relinquas et doctrine
mee intendas quod tibi magis proderit quam omnium dictum et pro
libris aliis omnium. Ut autem audeam te mea hec doctrina
moveat idem sub compendio sensu doctrine huius misterium tibi
tradi quod tibi valde proderit ad salutem animarum et ad eternam
vitam perficiet stabile fundamentum. Vide ergo nunc filius
hominem morientem et temporis aut corporis longitudinem considera.

Dimittunt ut audientes recte se ab exterioribus colligere et in se ipso plenitudinem possint delectari. [illegible] iudice. Erat autem quidam in similitudine iuvenis valde [illegible] qui morte preventus de premio ministerii erat et de salute anime sue nichil disposuerat qui huiusmodi voce miserabili clamabat. Circumdederunt me gemitus mortis, dolores inferni circumdederunt me. Quid in hunc mundum nascebar [illegible] cur non statim perii. Et [illegible] mee vite sunt ad fletum et dolorem [illegible] sunt et spiritus meus consumitur cum magno planctu et merore. O mors quam amara est memoria tua cordi [illegible] in [illegible]. [illegible] potentia tua et qui et etate iuvenis et robore fortis et qui [illegible] successibus prosperis. O quam [illegible] reddidisti quod tu [illegible] mori debuisse. Sed nunc mors misera repente quem ex insidiis cum venit [illegible] me apprehendit [illegible] [illegible] et in [illegible] ferreis [illegible] sicut [illegible] solet [illegible] ad supplicium mortis. Nunc pro dolore [illegible] [illegible] mentis [illegible] mortis [illegible] [illegible] et circumspicio ad omnem [illegible] et [illegible] [illegible] et adiutor [illegible] est [illegible] non [illegible] mortem horribilem audio [illegible] et dicentem: fili mortis [illegible] tu nec opes nec [illegible] nec [illegible] nec amici valebunt te liberare a manu mea [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] Nunc [illegible] [illegible] sentencia

[illegible] debet [illegible] mundo [illegible].
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] non vident [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] mortui sunt.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] mortem [illegible]
[illegible] mortem [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] mortem [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]

cunctans nisi hoc sic quomodo euadere posse mortis dis-
crimen quod tu euadere nequeo. mortis imperium me
vocat. et separatio amara me ledit heu anime separat
me amara mors. O felix anima et gaudiose matura
que serena eius exitus tarde venit se committit dubius
et mortuo erit que nesciat utrum vere aut ficte peni-
teat. Ve in quantum tam diu vita mea corrigere distuli.
quantum diu salutis puram retardam. O longa nimis pro-
crastinatio emendationis mee quam me neglexi. proposita
boni sine inchoatione valida. In oratione promissa
bona sine operatione videre me. O mors amara quam longa
tempus fuisti multa et de barathro mortis me protinus
protraxisti. decepisti me et decepta sum. Nunc hec miseria
superat omnem miseriam huius mundi. Nunc sub hinc me
toto affluunt cor meum et sauciat animam meam. Heu heu
dies mei consumpserunt. vox annis etatis mee dilapsi
et perditi sunt et miserabiliter perierunt. transierunt tam
negligenter quia nescio si unquam die ab omnibus hijs
expenderim in voluntate dei et in operum virtutum
tam laudabiliter et prospere sicut potuissem et debuissem.
Vel si unquam plenam famulatum creatori meo exhibui
tam integre et amatus sicut status meus exigebat. Heu
me contristor hoc erit quando discutientur omnia iudicia
mea. Ach deus eterne quam verecunde coram te et sanctis

omnibus ad iudicium stare vel reddere rationem de singulis
cogitatis et omnibus verbis et quod adhuc peius. In
extremo tribulationis mee cum de hoc modo cogitarem ecce
dixit ad me vir quidam de his. Amen dico [illegible] hec hora magna
[illegible] de bonis innumerabilibus vestra felicitatis
[illegible] devote a me deo quia per multa annos et
[illegible]. Cum deo quanta bona novimus. quia multa
[illegible] quod hic [illegible] qui in [illegible] ceterum quod
honorat [illegible] videre. quia [illegible] sua et meo
[illegible] tam multa et tam copiosa bona
[illegible] me [illegible]
et [illegible] dimisi. alium adiutorem velut quia non fue
rat vel mihi conducebat [illegible] et neque
[illegible] eorum [illegible] nec animus et neque [illegible]
[illegible]. Ecce nunc [illegible] ad multitudinem
celestium [illegible] velut mihi [illegible]
totius cordis mei et omnium sensuum meorum [illegible]
[illegible] quia hora [illegible] vel [illegible]
reperta. [illegible] quem aliquis [illegible]
[illegible] apud deum [illegible] obtinere [illegible]. Audite
audite omnes qui [illegible] quia [illegible]
ut videtis in [illegible]. [illegible] omnis amor meus et
[illegible] de quibus mihi [illegible] erat [illegible]
[illegible] spiritualis et temporalis mihi [illegible] de [illegible].

diuiciarum spiritualium et bonorum operum suorum in supplementum
conuersationis mee et in emendacionem delictorum meorum et frus-
tracionem sed respondent mihi omnia diuicie tue fortis non
sufficerent mihi et vobis. Alii deo nostro maxime
pater notissime [illegible] et [illegible] patris. Heu
quanta bona in tanto tempore sanctorum potuisse facere
et non feci. quam immensas diuicias spirituales et thezau-
ros celestes potuisse congregasse et perdidi. O deus
meus nunc quam nimia satisfactoria michi ista et ac-
cepta erunt [illegible] de meis diuiciis suorum
et nec in dabat. O vos omnes [illegible] mihi et
misereamini mei. et quos deus diues superfluunt et tem-
poris conseruate in horrea celestia thezauros ce-
lestes ut cum defeceritis recipiant vos in eterna tab-
ernacula et non relinquimini vacui in tali hora vobis
superueniant sicut mihi vacuo a preciosis bonis operibus videtis.
¶ Discipulus autem [illegible] dixit ad eum. Anima dilec-
tissima dolorem tuum et vehementem [illegible]: et ideo ex
corde te [illegible] aduuant te [illegible] omnipotentem deum ut
nunc deus consilio ne [illegible] similes mortem [illegible] tal-
em subitaneam [illegible]. ¶ [illegible] primum [illegible]
[illegible] prudentia et [illegible] prudentia
in hoc [illegible] ut per [illegible] et [illegible] ac [illegible]

confessione te disponas sancta et pura et per satisfactionem
adimpleas cuncta que sunt a salute anime tue contraria
et impedimenta precavere et te munire et tenere sic paratam
ac si hodie in hora diei sexta vel nona vel ad longius
in hac septimana decessura sis ab hoc mundo. Pone
in corde tuo ac si anima tua iam sit in purgatorio et
decem annos fuerit ibi incarcerata in pena pro delictis
suis recepit et solus iste potest animam in adiutorio tuo
specialiter sit oppressa. Vide ergo ipsam ardoribus inclusam
inter flammas ardentes iacentem et attende vocem ipsius
miserabilem ad te clamantem et dicentem: Dilectissime
omnium dilectissime succurre misere ancille tue in tormentis
incarcerate. miserere mei et noli me solam desolatam
[illegible] omittas me affligi in hoc carcere calamitoso
quia derelicta sum ab hoc mundo. non est qui subveniat
[illegible] sorores cara[?] parentes qui sunt sic
[illegible] et me libere[?] voluerunt in flammis desolatam
derelinquunt. P. Ad hec disciplina valde utilissima pro
hec doctrina est si quis ea per convenientiam haberet
sicut tu. Sed heu vix tam nimia valde et [illegible]
[illegible] apud multos personas. Claudunt
[illegible] ne videant in tenebris oculos habent et non
vident. aures habent et non audiunt. Dum se [illegible]

arbitrium et quia morte indisposita non metuunt ideo
miseri demonum persuasionibus consentiunt. Sed nunc
mortis infirmitas eius adest veniunt amici et
socii ad ipsum causa visitandi omnes qui bona sibi promissa
promittunt et necesse mortis adesse sed negant omnino sibi
timendum esse vel eius periculum imminere attestantur
sed fluxum sanguinis vel colericque humorum decoctionem
aut membrorum aut nervorum constellationem ad brevem tris-
ticiam. Sic amici socii inimici [illegible] fuit et miserum
neglexit quia dum pravis monitis consentit infirmus
et cum ipse de convalescentia sperat: tandem cohibitus
improvise defunctus et nunc fecit salutem suam infeliciter
evalet. Sic et hii auditores tui qui prudentie humane
diutius vitam post longum protrahunt et necessariis
suo salutari consentiunt. Ad hoc mortis [illegible]
venire in morte huius capti fuerunt cum venerit
repentina calamitas et interitus quasi tempestas ingruerit
qui venerit super eos tribulatio et angustia clamabunt
et non exaudientur eo quod exosam habuerunt prudentiam et consilium
meum audire contempserunt et sicut nunc [illegible] valde
[illegible] quod ex utero [illegible] vita sua in [illegible]
[illegible]: sic [illegible] propter malicia [illegible] et [illegible]

ferventes specialiter ac mundi senescentis malignitate vani-
tatum reperiuntur tam parati ad mortem dispositi qui his
tantum devotione et actuali affectione existunt ut pro desi-
derio vite eterne mori cupiunt et cum paulo cum tali dissolvi
desiderant. Sed mortem amaram omnibus indispositis horribilem
sciunt et ... ut ideo ne tam longe vite cursu
qui volunt ... Ita ut in fine iam de-
veniunt ... quod nec velint ... fuit et ... moriantur.
Et sicut facere cum tempus et tua vocatio postulat: Sic honor
ac potentia mortalium ... ...
et sollicitudo nimia ... et ... cessent
multitudo ... et ... ... de prima. Et ...
... ab hoc periculo mortis indisposite ...
... mortem et horam mortis quia ... est ...
frequenter ... tuis ... et ad ... mentem
reducas. Et statim sentire doctrina mea tibi erit
utilissima. Ex ea namque recipies ut non solum mors
ne timeatur ... mortis ... ...
labor ... et ... pluralitate ... ...
et ... desiderio cordis tui ... ...
ut ... ... vita mea ...
... et ... ...
et ... considera et ... ... tibi ... ...

[...]us ventura sunt sic enim erit et tunc in hac hora in hoc
tempore in me et intempeste noctis in momento quod vereor
Vel quia beatus et attentus qui semper hanc horam considerat hic
Beatus quem cum venerit dominus et invenerit vigilantem ve-
nerit vigilantem Felix qui hic vocatur hac hora deve-
nerit quia feliciter invenitur si eos amaritudine mortis
dimissa afflictos fuerit In refrigerio erit vivet
et ad visionem dei disponitur a suis amicis respicietur
a sanctis omnibus deducitur et a celestibus civibus suscipietur
contra suo sanctis erit et in re patris filio introibit sed
Heu me miserum ubi metuas in hac nocte devenit spiritus
meus quis suscipiet misera anima mea ubi hospitium
ostendetur vel inveniet. Vel quis erit qui illam suscipiet
in illa ignota terra. Vel quia desolata erit anima mea
Vel quia derelicta et abiecta super eas dicere vel quis
est qui fideliter assistit. Vel quis humane ea assumat velut
pro nichilo compatiens hic verba amara lacrimas que
torrentis effundo. Sed quid valet michi anime flere
et verba amarissima contemplanda contristari mutari
non potest. Leo super vias meas dominus insidiator factus
est michi sicut leo in abscondito circuivit et deducit
me amaritudine deducet in lignum mortis vitam meam.
Dum deus nunc finem verbis meis imponit ulterius

[illegible] ne valeo. cur venit hora qua me auferat de
terra. Heu me cur video [illegible] qui vivere
[illegible] ne valeo et que [illegible]
[illegible]
[illegible] Et [illegible] Nolo me
[illegible]
me et cor debile [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et que [illegible]
[illegible] video [illegible] et me
[illegible] in talibus que
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et vita
[illegible]
[illegible]
[illegible] Nam [illegible] et [illegible]

amici q̄ plures ita extiterant [illegible] mihi ad miseratione[m]
q̄ deum deducendo [illegible] inde [illegible] dei
[illegible] Illuc [illegible] inferni
eterna et dolore et afflictione multiplici. Heu me miseru[m]
Ibi [illegible] video
plena [illegible] et [illegible] et [illegible] miseri
[illegible] velut scintille flammarum [illegible]
[illegible] sicut [illegible] in mundo
[illegible] et [illegible] et [illegible] scintille [illegible] et
[illegible] et dolore [illegible]
[illegible] Miseremini mei miseremini mei saltem
vos amici mei [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Heu me [illegible]
[illegible] et male [illegible]
et [illegible] heu me
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Et per omnia [illegible]

tm afflixor. tunc [illegible] de primo: qui potest de minori
difficulter possit sustinere modicas lesiones heu me
et quomodo possem [illegible] tam immensos dolores. O si sic mor-
tuus fuissem vel si iam decederem quantum in me remorsus
materia duraret pro vite multitudine et non com-
pleta satisfactione. sed nunc quod factum est deleri non
potest non sic vere permitta sed et in transitorio et
[illegible] confessionis hoc tempore per tollerantia laborum verborum
et exercitium virtutum providebo ut de hora [illegible] communa
[illegible] pena [illegible] quod in duemat. O sancta et misericors
salvatrix tu anime mortis ne tradas me. cum cera
te provolutus cum lacrimis peto ut me hic ad libitum
punias ne in futuro [illegible] mala mea. Si-
[illegible] horrentius tanta cum miseria et afflictio
ut nullus dicere sufficiat. O quam nimium [illegible]
fui et penas purgatorii immensa corporis mortis [illegible]
posita et pena purgatorii immensa tam parva minimi
et quam minima facta est scientia voluit hec ista
si nunc [illegible] admonitio oculos aperio et [illegible]
[illegible] Ihesus autem sepius dicit hec. fili mi
dum adhuc iuvenis es et sanus et robustus et emendare
vitam tuam poteris cor tuum [illegible] si [illegible] de [illegible]
ad [illegible] hora veneris et iuvare te aliquis non potest

nichil restat nisi ut anime mee saluti curam et
visionem meam huic rei et laborem meum impendam
in supplicacione mea [illegible] quia non est [illegible] condar
a fine tua sancta dei [illegible] memorie [illegible] [illegible]
senio quia timor dei [illegible] et fame [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] quia multa bona operat hoc mente
merentia. [illegible] nisi persone multe viuent hic
et [illegible] [illegible] lectionis [illegible] meminisse debet [illegible]
[illegible] tam et [illegible] multe [illegible] venerunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dicto sanctitatis tue [illegible] venerat [illegible] apostolice
tue et [illegible] [illegible] que dicit ne [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dei [illegible] et sic [illegible]
ad dominum qui dedit illa. Tu aut bona [illegible] [illegible]
[illegible] tuo et iste [illegible] quia [illegible] valde [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mutabilitatis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] delectabilis et future vite [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et vide quam
multi sunt [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ne audiat et [illegible]
et sanctitati [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] reddet [illegible]

in numero se vidit multitudinem ceterorum copiosam. Videbat quod multi
sunt qui turbabantur terre ignorantia obierunt et sublati sunt
de terra quidam fratrum ac sororum ac ceterorum et notorum multitudo
in tam paucis annis te adhuc iuvene decesserunt quod ad
mediam horam te post se relinquerent dormientem. Hoc scitur
ipse alloqui et vetere homine ... tunc(?) transisse
Invicem cum quere a principio et docebat te cum fletu et
gemitu cumdebit et dixit O quam filio qui hic monstra ro
videt. Qui sibi a vita cavet qui consilium tuum in ...
quasi ei tunc ad hanc horam disposuit. Igitur ... omnia
dispone domus tue. Ponas te ad viam humilis ...
ad horam mortis quia nec vero nescis qua hora veniet et quam
prope est. Cum in ianuis est et ideo sicut viator in portu
navem velocem transeuntem ... vitis hiis stantibus
optat ut se mitigat sic omnis vita et actio tua ad hoc
dirigatur ut obitum beatum obtineas et pervenias ad
locum immortalitatis et felicitatis eterne.

Factum est post hec et cum discipulis meis convenire
dies antiquos et annos eternos in mente haberem. Cumque
pervenire se abhorreret et a sensibilibus puer petunt intellectum
abstraxisset aperuit in visione ... oculos a longe
quandam regionem nebulosam ignotam et multum terribilem. Cumque
tremefactus quidnam hoc esset inquirerent visum est regio

hic ut vidit destructa loca c[um] venenatis petitur[us] qui
dudum ait vos concessi a corpore p[ro] dubitatione malorum
in penam pervenitur. Secunda ad non[n]ullorum conversationem quia
veri ad animarum damnationem pervenit sibi tunc ea prava de
m[a]n[i]festata. Hec et huius similia tam horrida et dura
fuerunt tormentorum genera ut nullus sufficeret hic humana
enarrare aut nullus sensus mortalium posset ea plene
estimare. Cum autem ad se redisset et qui de a[n]i[m]a mundi ut
sibi videbatur ex nocturna visione multa venisset summo
timore et horrore vite hominis femininos aliqualiter dum
[illegible] in semetipso stabat. Secunda ex hiis solum videbat
[illegible] fidei operant. Apparent autem et ea de [illegible]
loca per intellectuali [illegible]. Videbat [illegible] cum
dicebant. tenebris [illegible] et videbat
ibi demonum [illegible] horribiles [illegible] et
[illegible] et altera mala [illegible] pro veritate dei [illegible]
ab [illegible] ad calore [illegible]. Considerabat
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] quem
ex nimio horrore visionis [illegible]. Videbat
[illegible] et [illegible]
qui in vita sua iniuste et [illegible] vixerant et per hic
que viderat tormenta [illegible]. [illegible] et [illegible]

... cum raptores qui pauperes dei amicos dei adhuc vi-
verent spoliaverunt vel per exactionem indebitam afflixerant
ad patibula quedam infernalia super estimacionem humanam ardua
rapti violenter suspendebantur et ibidem frigebant nec tamen mo-
riebantur sed modo indicibili cruciabantur. Homicide vero qui sub ha-
bitu ovium mentem occultaverant luporum qui velut
canes rabidi servos dei per maledicta aut blasphemia aut vi-
tuperativa molesta [illegible] et [illegible] suos iniqua
persecutione laceraverunt ipsi a canibus infernalibus amarissimis
morsibus corrodebantur. Invidi [illegible] igni [illegible]
[illegible] sepeliebantur et [illegible] cadavera putrida et [illegible]
putri obprobrio [illegible] quod [illegible] delebit [illegible]
et pro ista [illegible] et [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] tamen penas mole et pondere [illegible]
quanto [illegible] vestet [illegible] fuerunt super se [illegible].
Gibuli vero et crapulosi et qui ventri suo [illegible] velut
[illegible] fame incredibili [illegible] affligebantur
[illegible] [illegible] cui [illegible] pro [illegible] [illegible]
flammarum incendio [illegible] et [illegible] illic [illegible]. Hii et
demones [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
calore [illegible] [illegible] in ventre [illegible] [illegible] [illegible]
Luxuriosi quoque et qui in deliciis carnis conduxerant et in
[illegible] sua perduraverant a serpentibus devorabantur.

et bufonibus minus ardere usque ad viscera traxerant.
Cum corporales atque terreno amore dediti erant voluptati sep-
tem infernali in dolore mordebantur quia et demonum nimia
afflictabat atque [illegible] [illegible] et etiam vehementissime
erat [illegible] vulneribus [illegible] valebant. Sed et per
[illegible] per [illegible] in [illegible]. Laudabant autem et cum
ac [illegible] medio [illegible] traxerant. Erat in [illegible] una
[illegible] habebat [illegible] et [illegible] aliqui
non commutabant [illegible] durissimum [illegible] quod ferant
aliqui fecerunt [illegible] sustinebat tormenta et
[illegible] tormenta [illegible]. Quod dicit quod
quia illi [illegible] [illegible] [illegible] tenebat
[illegible] [illegible] [illegible] violenti [illegible] per
[illegible] [illegible] et [illegible] quod filii [illegible] et [illegible]
[illegible] et quod miserabiles [illegible] clamores [illegible]
[illegible] dabant. Erat ut sola visio [illegible] afflictionem omnem [illegible]
unde flamme cadere videbantur. Erat et multitudo
[illegible] et [illegible] [illegible] et non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] teste [illegible] [illegible] ferrum
[illegible] [illegible] et horrida [illegible] [illegible] [illegible]
scintillas [illegible] [illegible] [illegible]. Tandem
[illegible] [illegible] in [illegible] aliquis de quo [illegible] horribil et
[illegible] [illegible] [illegible]. Verum [illegible] [illegible]
[illegible] in medio flammas [illegible] et a demonibus
[illegible] et [illegible] [illegible] pro dolore

et blasphemabunt deum celi pre doloribus et vulneribus
eo quod non egerint penitentiam ex operibus suis. Vinculis tenebrarum
et longe noctis compediti in obscuro ac tenebroso [illegible]
omnis voluntate tenebatur [illegible] dependens [illegible]
eos et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nec siderum limpide flamme illuminare poterant noctem illam
horrendam. Vinculis enim catena tenebrarum omnes colligati
erant. Omnis enim orbis terrarum illuminabatur lumine solis.
Illis autem superposita erat gravis nox imago tenebrarum
Ipsi autem sibi erant graviores tenebris et [illegible] tormentorum
[illegible] sicut dicit liber sapientie. Et hi quidem vere
[illegible] qui [illegible] [illegible] et qui ob
[illegible] ubi sunt hii qui [illegible] et [illegible]
mundo huic [illegible] perierunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Ergo quid [illegible]
[illegible] tam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] post [illegible] miseri O
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] celestem.
Quid [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

si adversa me oportet sustinere fiat voluntas tua hec domine
me levantia [illegible] [illegible] hic [illegible] [illegible]
me de [illegible] [illegible] hoc solo facias ut me [illegible] a te
separari non permittas

Et sic est finis Deo gratias

XII

Incipit dialogus magistri Mathei de
Cracovia doctoris sacre theologie universitatis
Pragensis de modo celebrandi seu recipiendi
sacramentum eucharistie qui nunc est episcopus
Wormaciensis anno salutis domini m° cccc° xlix°
lege feliciter

Sic pene [illegible] ore virgo maria [illegible]

Pluriu[m] tamen devotoru[m] q[uam] languoru[m] questio e[st] non
modica. omnes q[ui]de[m] et q[ua]si dubiosi quo se ha-
beant in celebrando vel accedendo [illegible] cordis. quo
accedentes mali vel dispositi erunt: aut q[ui]b[us] modis vel indi-
gentia abstinere debeant. et an melius sit eis sumere
frequenter aut raro. De hiis utile et multis q[ua]n[do]q[ue] necessa-
rium [illegible] interrogans dicere [illegible] audivi [illegible] et iudi-
cium tu adhuc [illegible] sed q[ui] [illegible] discretionem et largi-
[illegible] volo accedere sed nolo. hinc attrahor illinc re-
trahor. hinc spes divine [illegible] ut faciam hinc timore
iusticie [illegible] aut districti iudicii terreor ut dimittam.
Et ita nescio quid decernere [illegible] valeat: qui in magnis
[illegible] ne [illegible] accedere abstinendum est et
quando accedendum omittere. [illegible] tamen [illegible]
dubito quod ex ista dubietate [illegible] vel ad [illegible]
occurrunt et neglego. Licet ad hanc dubiis et tot aliis
[illegible] satisfacere non valeam et [illegible]
valde bona sit quod ex ea [illegible] dispositio [illegible]
bonus [illegible] anima [illegible] [illegible] vel [illegible].
[illegible] est et movet ad unam [illegible] motum [illegible]
vel ad oppositum [illegible] vel nichil omnino movetur debet
[illegible] est melius videat quod voluerit. In hiis [illegible]
non est [illegible] consilium aut superflua [illegible] audita [illegible]

et q̄ adhuc dei dare pot mouet in [illegible] [illegible]
In Vnū [illegible] duelli circulū comportare et [illegible]
[illegible] motiua [illegible] [illegible] disputatione lucta colliderē
si forte ex hac concertat[ur] [illegible] [illegible] q[ui] [illegible]
fortiores [illegible] [illegible] et [illegible] cuȝ dicat homo [illegible]
[illegible]. Et q[uia] in duello debet [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] defendens et arbitr[illegible] diffiniens. sit ratio q[uod]
[illegible] ad extrema deviat[illegible] antecedens. sit [illegible] vel
[illegible] vel timida se defendens. Ille eniȝ est
q̄ [illegible] a ratione retrahit vel retrahit[illegible] se [illegible] pro
arbitr[illegible] iudicans q̄ [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] sit [illegible].

Antecedunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] timida [illegible] [illegible] V[illegible] [illegible] a [illegible] nobilis
[illegible] ac salubri abstinens cibo et sic [illegible] a [illegible] [illegible]
q̄ sic nobis [illegible] voluit et [illegible] natura [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nobiscū [illegible] [illegible]
ad affirmatione [illegible] [illegible] q[uia] non est a [illegible] [illegible]
[illegible] q̄ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] nob
[illegible] Conferentia et [illegible] [illegible] [illegible] Ratio
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q̄ [illegible] ad [illegible] inducat Consensi
[illegible] quidem motiua q̄ [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] et a
q̄ [illegible] retrahit vel retardat. et q[uia] [illegible] [illegible] que
[illegible] [illegible] et [illegible] sunt [illegible] [illegible] in [illegible]

substancia dimitto. Ro. Sed nunc in i[illegible] debeo abstinere et
in manu [illegible] vt [illegible] et [illegible]. Cons. [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
ne [illegible] [illegible] abstinen[illegible]
[illegible] abstinen[illegible]
Ro. [illegible] ad [illegible] Cons. [illegible]
[illegible] et
[illegible] abstinere [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] Ro. [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] et [illegible] Cons.
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] Certa [illegible]
et [illegible] de [illegible]
[illegible] Ro. [illegible] permitto [illegible]
[illegible] abstinen[illegible]
[illegible] Cons. [illegible] Ro. [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Cons. [illegible]
est [illegible] Ro. [illegible]
ad [illegible] Cons. Et [illegible] ad [illegible]

fide oculis mentis utrumque est quia sicut velim vel debeam de
sideris autem ex collatione tua amoris erudiri. Hoc facio
corporis [illegible] salvatoris mei et redemptoris incorrupte. dulcissimum
vitam hereditatis eterne future iocunditatis amabile pre
ludium arram sponsi sponsale donum celitus donatum. ar
tem [illegible] militante [illegible] et uno
[illegible] dedicaveris dulcedinem qua illa fruitur sine velamine
ista habeat sub misterio sacro cum veritate ibi revelata
hic [illegible]. licet autem duo [illegible] habeat idem tamen pro
dubitamus quod et de eo gaudium hic et illic habetur ut
lux veritatis una est sed illic sub diversis speciebus videtur.
hic sub visibili specie invisibilis occultatur. Et si illa ce
lestis habetur hic vere sine corruptione. Ista in terra militans
habet eum invisibiliter. Illa habet omnino secure. Ista periculose.
Illa felicius ista salubrius. Et si illa in hoc prudentior est
quia non potest sicut ista detrimentum [illegible] sponsum amittere.
habet ista quod illa non habet quia et potest mori pro sponso et dilectum
suum amoris rependere. Quis autem estimare sufficiat [illegible]
quanta utilitas [illegible] preveniat dum tantum boni
ei quis devote [illegible] et fidele ministerio [illegible]
Quatenus ergo [illegible] dulcedinis et iocunditatis tante [illegible]
[illegible] hec [illegible] [illegible]
[illegible] et aliis ministrare et in hoc [illegible] sibi dilectos
sponsi et sponse [illegible] amoris et meditationis [illegible].

Grata omnia vota sponse quibus dilecti sui [illegible] ve-
hementius affectat sponso detinere sui et reperire et
mox invenitur sponte gloria sponsi [illegible] qua [illegible]
est et desiderium cordis eius tribuere: exhibere vota et
venire sine ministro [illegible] ut cum sponso [illegible] valet
et viro vult sponsa amare tam [illegible] sibi ministerium
querit eum sponse cordialiter commendet. Hec enim sponsus
non debet eum in tam [illegible] et amabili sermone
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tam [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] sit ad tale
ministerium [illegible] utrumque tam sponsi [illegible]
et sponsa [illegible] ad [illegible] ut [illegible]
[illegible] quod sponsus [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] tamen [illegible] [illegible] dulcius [illegible]
Est et [illegible] non [illegible] [illegible] quod [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] cum qui in merito [illegible] debeat [illegible] [illegible]
devotionis affectibus [illegible] et [illegible] et sermone
fidelibus ad tot et tantas oblationes [illegible] [illegible] hic
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] sua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] debeat [illegible] fideli devotione [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] respondeat. [illegible] [illegible] [illegible]
motum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Nam [illegible] [illegible]

a missa est tantum misterium officium ut [illegible] offerat pro vivis
et mortuis. et in memoria domini [illegible] dicentis
domini hoc facite in meam commemorationem. Et si officium [illegible]
missarum est vel utile [illegible] [illegible] vel [illegible].
vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et tanta [illegible]
[illegible] In non reputatur utile vel minus [illegible]
[illegible]. Homines enim qui devote videntur [illegible] q
et hoc [illegible] vite [illegible] et [illegible] vel
aliis [illegible] liberis pro [illegible] salute [illegible] utile [illegible]
officium. [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
videntur [illegible] devote [illegible] [illegible] [illegible]
officium [illegible] et [illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]: aut [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] officium. [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] frequenti celebratione
[illegible] [illegible] videntur. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et de facili [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] celebrare [illegible]. LXIII. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] officium vel [illegible] celebrare [illegible]
[illegible]. R. [illegible] est quod [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] nec [illegible] non [illegible] [illegible]
Ioh. [illegible] non video quod [illegible]
[illegible] qui [illegible] talia non [illegible] vel [illegible]
multis [illegible] et longo tempore [illegible] vel [illegible]
[illegible] Ber. Non [illegible]
[illegible] quid si [illegible]
[illegible] Ioh. [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] nullo [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] Celebrare [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] quia [illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] celebrandi [illegible] non [illegible]
[illegible] et ad [illegible]
celebrare [illegible]
et si [illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Nisi [illegible]
[illegible] celebrandi [illegible]

[illegible] Re. [illegible] multi laborē. Conf. [illegible]
sed [illegible] et [illegible] audire [illegible] et
[illegible] habeat non abs [illegible] p [illegible]
[illegible] talia fuerunt [illegible] me fateli et [illegible]
Re. [illegible] omnia q [illegible]
[illegible] sed [illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] debet [illegible] et
[illegible] q [illegible] et [illegible] vel [illegible]
[illegible] et [illegible] p illa [illegible] Conf.
[illegible] Re. [illegible]
[illegible] et omne
[illegible] Conf. [illegible] de [illegible]
[illegible] Re. [illegible] in illa
[illegible] et [illegible] Conf. [illegible]
[illegible] Re. [illegible]
[illegible] sed quid [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible] Conf. [illegible] me [illegible]
[illegible] ad [illegible]
de [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] libere
Re. [illegible] et bene est [illegible] et [illegible]
[illegible] te

arborē simul et fructū qz solid fructū hēt. Con. Ɔ
qz multi hunc fontē susceperunt q̄ de eo dulc nichil
senciunt. fons enim dei pot. et in veritate ē nō tn̄ cuilibz
patenē sed signatꝰ. sicut scriptū ē ortꝰ ɔclusus fons
signatus. Rō. Ita ē ut dicit de hiis q ad exteriora dif
fusi ad inti nō ɔsurgunt. quos sicut dixerim q
nucleū naturalr dulce simul volentes dud nō ro
minant sed simul cū testa deglutiunt nichil perci
piunt latentis inti dulcedinis. Hic veneria et multo
talis in cognitu spūali ē ubi ɔsiderat masticationi
locū hīt. Ita qz sine ipa sapidū nichil ē. De illis n
q ɔsideravit id qd tractant et sumunt nō estimo qz
loquor. Con. sunt de hiis q valde conati audire
et libentissime decantavit. n de his verina testimonia
gre non est. terra a oni testē et. at melius me nosti
qrens ad hunc fontē accessimus ꝯstabamus et cū af
flictiōe concilium: nichil tn̄ ꝯtrahebamus nisi ducere
cor stepidū et triste. In hiis aute ē ullum ꝯsco
dulcedine tn̄ s. ad sapit dicit. Rō. Erat lectionē
mea dulce pbare dulcedine ex corde tuo sed sacri
Hic enim dulcis et ꝯcis est dñs immo ex a dulci qm
pot sinit absqz dulcedine. Con. Erit quilibet
dulcis i se ꝯ dulcedine nō ... quo dulcem

vel ex merito . vel adeo dulcedine inebriato. Di. Videtur
diu te vincere super hunc pervenisse dulcedinem. Serv. Sa-
tur ut vere dicam et in merita videtur nemoque dulce-
dinem ista huiusque ante vel post vel circumque sentire aliquem
quod ex dono alio deo nulla est super mentem sensus. nescio
unde illa fuerit sicut tamen supra sicut spiritus ubi vult
ubi vult spirat et vocem eius non nescis unde veniat aut
quo vadat. Di. Non debent omnes huius dulcedinis
omne devotionis utile. et circa eo eorum nostro capere flore.
Quod quidem cum non possumus sed hic sub verbis attamen si ex
parte in secundum meditationem vel aliis pietatis operibus
attentiam dat quod per eam hominis delectationi spiritualis pervenit
multemonte et virtutibus dulcedinis homines ad hoc sunt om-
nino pervenient et virtutem dei ascribere tamen ut hic in
sed fiat eius quod deus voluerit etiam circa: sed eius
metri hic quod hoc caritatis ad devotionem et quod sit
omnis eius sensus et dator. Et quia ad hoc occupari non
semper nec frequenter vel semper omnibus concessum est.
Tamen quod ex aliorum indicio dicat et nulla sua habitudi-
ne infundet: adhuc est mare delectabile ut ipsa in hac
quod sicut desiderio desiderat hic verissime inducere ad
desiderium sint. sed sine dubio delectabilius est quod sunt fac-
hic

sumere sit illum tibi unde omnium conscientia · Quid enim eius suavitate
quod dulcius aut delectabilius valet esse · quam speculari et contemplari
... hec dum mentem illius vere domini ubique contactis ...
et totius suavitatis delectationis obiectum seu materiam atque efficientem
et finem. Hec est dulcor qui huic sacro singularis est et eius
nusquam deest. In qua et transcendit omnia alia sacra · Hec
enim est que sola accendere desiderium: hebetudinem excitare: ad
compunctionem inducere: obtinere penitentiam: spiritum erigere: ad
amorem inflammare: infundere gaudium: contrahere ad re
verentiam · totam mentem liquefacere et oblectare devote et
ad effusionem dulcissimos provocare · Verte hec enim in nobis
excitanda tanti boni presentia indubia est · Ut quando ad hec ob
stat indevotionis crudelitas · sed cito quibus ... devotior: tanto
minor fit ... et tanto magis movetur devote · Ob
quam enim aliam causam credendum est deum hominibus maiori indicio
tanti contulisse pietatis: corporalis videlicet presentiam sui corporis:
nisi ad confundendam et conterendam duritiam cordium ... tam
... pietate quam ... et dictant.
Consideranti ad ... attendere non ... possunt tanti
boni presentiam et dulcissimam · Si si incipiam ... considerationem
considero: nescio quid loquar nisi quod ... et misera
... videt quod tante dulcedinis presentiam cordi meo nihil
nichil delectationis conferre ... sed non amaritudine

diversitatem et instabilitatem cuius in aliquo minuisti vel tolli
posse. Ro. Et quid si aliquis videtur magis [illegible]. Cons.
Certitudinem habeo. Et hoc est quod maxime me movet quia cum
inde mansuetudine devoto mentis solent et cum [illegible]
humane dulcedine non solum hec non ardendi etiam
si magne ut videtur abstinendi motum. Ro. Credo me non
posse liberasse devotione quam in hac collatione tua saltem hanc
a te non celebrandi devotionem extorsi. Et hec devotio multum
movere irrationabiliter existimo quoniam [illegible] ex clamore vel
devotione abstinere dicit se non habere etiam quibus [illegible]
videri vobis visio beati Bernardi dicentis in quodam sermone
Nunc tamen nobis deesse [illegible] sed [illegible] posita est
querit vera devotione nonnullos. Cons. Debet quis si vera
ad tantum ardorem [illegible]. Ro. Quid intelligis [illegible].
Cons. Inspiratione dei et mentis affectu. Ro. Habes
inspirationem domini notitia. Et intelligere quoniam est devotio
causa et inspiret. Cons. Non alia nisi qui sentio me
ad [illegible] dulcem vel ardentem affectum in corde [illegible]
et domine inspiravit non enim puto quod [illegible] hic dimittat.
Ro. Verum si ita sensu [illegible] quod est deus inspiraret
non tu deberes evitare devotionem est dominus dicit [illegible]
ubi enim [illegible] et [illegible] quod [illegible] sit. Ubi [illegible]
[illegible] et [illegible] devotione. [illegible]
[illegible] ubi [illegible] fallacie et nulla veritas

rectitudo. Cum enim certum sit diabolum in reuerentia dei
detrahere: qui dubitat quando sine quo sit indignus. confortet
ad comunionem. quando et deum inhonoret. et indignus est nimis
durent et bibant. Non credas quod iudice nyomati de corp⁹
ros vei. Cont. Nimie credidero hoc. si libet tunc se
me pone in dubio quod penitus ignoro quod dura aut duga.
Iuctens enim huius vite sui diuine et ardere quod sensi
de me aliquod desiderium vel feruorem. et quod de me i⁹ non doperi
abstinere. quia hic non videri destruere crudi valde
desiderio quod in hoc veritatis sit vel error lateat. Ratio.
Aliud est hoc desiderium a⁹ spiritualis desiderium perfectionis
eidem sine desiderio nemo debet accedere. Cum autem simul
sic viuere decreat vt semper mereat corpus nunquam esse debet
sine desiderio tunc et totiens sumere quam et quotiens co
uenienter poterit et credidero coperdire. In hoc vero multi
errant. qui solent se preparare in anno non nisi totiens de
anno vel septimana celebrare. et hoc est pone obiu que
et dnconthoi dei. et qui tpr misericordiam domini de sua
ptatis constitue. Ita quod ero si deus vellet venire pro causa
qui sunt determinati ad quid. Sed magis dicimi et instid
eet vt sicut oculi suorum in manibus dominorum suorum quod sic
ceunt oculi nostri semper ad dominum habere. Ad hoc dilectissime
zeporn quod quiridque et temor inviolati domini quod tu quered

in nobis ē ex nimis ... et dispositi. In que circa illa
disponi nisi ... voluerit ex frequenti credit contrariis
frequenter lacrimis fervore multo et pluribus ... Ita
q(uod) tunc credat se dispositum q(ua)n aliq(ui)d tale n(on) se sentit
et q(ua)n n(on) ... indispositu(m) ... valde ... et
frequenter ... multotiens cum q(uod) nichil tale illud hu(n)c sit
in maximo statu eius q(uod) hinc omnia ex ... confecit.
Cons. Velle declarari ... Re. ... se ...
... continuare ... huius ... affectibus ... ordi(n)a
... magno merito. Non cum pu(n)t
... libere ... primo: languere ... cum magne
... et ... laboribus: ... confessiones audie(n)do:
... informio(rum) aut aliorum ... magnis
in orac(i)o(n)e ... vel ... dulcedinem. Et q(uod) ... cum
homine pro ... se a ... prelatis
et ... Cum autem ex ...
voluntaria ... aut ex ... dicunt ... prius
... a dulci orac(i)o(n)e vel ... se abstinere
et libere ... ad dei
... vel eum q(uod) non vult se ad huius ...
Cons. ... ardere talis ... sed minus
frequenter ... admittendo. Re. Et ... frequenter.
Cons. ... videt ... Re. ...

quos noverit taliter liberatos quatinus et currat qui adhuc
compeditus currere hunc [illegible] et hinc quod ad hoc nimia sit utilis
discretione porro contra [illegible] horas ac [illegible] de
bite dicas [illegible] vel exteriores vel interiores omnia [illegible]
et liberi [illegible] de [illegible] sentit et non videt quod
de eo debeat abstinere in illa [illegible] ut [illegible] est et [illegible]
[illegible] ad quod de iure tenetur et [illegible] ordines [illegible] nisi
dat quod [illegible] ad [illegible] dei [illegible] quod [illegible]
[illegible] indigentia. Con. Ego intelligo et [illegible] video quod
[illegible] et in devocione [illegible] Re. Ista est quod [illegible] ac
devotionem Con. Non [illegible] plenitudine [illegible] devotio
[illegible] et fervore bone voluntatis ad deum [illegible] que nimis
[illegible] manifestat [illegible] Re. [illegible]
quia sola beatum et [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] et aliis [illegible] et ad
[illegible] Con. Bene video quod [illegible] in isto
[illegible] ut [illegible] ut dulcis [illegible] abstract[illegible] omnia
Re. [illegible] dei [illegible] ut [illegible] contemplationis
[illegible] devoti sunt et fervidi non per [illegible] bonum
[illegible] contemplationis [illegible] devoti
sit [illegible] devotionem [illegible] tenet
[illegible]
[illegible] fervore. Con. Non [illegible] qui [illegible]
ordinem [illegible] sunt [illegible]

frequenti possit audiri. Licet etiam non notabile [illegible] dulcior
sonaret vel permanere. RO. Et quid [illegible]
[illegible] et [illegible] debemus [illegible] et [illegible]
[illegible] talem [illegible] LONG. [illegible]
[illegible] RO. Non [illegible]
[illegible] dei [illegible] et [illegible] LONG.
[illegible] et [illegible]
[illegible]
de [illegible] et [illegible] et [illegible]
RO. [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] LONG. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

videre deum angelis et deum esse summe nobis celestia
sapiant et terrena vilescant et deum [illegible] absit [illegible]
sine omni difficultate amovere et facere quod terrena
nichil sapiant sed sola celestia sicut hominibus solet attingere
huius dulcedine delectari. Non tamen vult nobiscum sic omnes
spiritualiter [illegible] humano modo salutem nostram operari
ne [illegible] continui et qui conductores dei sumus
ut ait [illegible] homines despiciant
et [illegible] gloria [illegible] devotio
humane [illegible] viderent quod nullo [illegible]
[illegible] humano [illegible] spiritualiter
egit cum homine [illegible] dei dulcedine [illegible]
ut homo [illegible] dei cognoscens potentia [illegible]
Ut vero infirmitatis defectu et [illegible] sua [illegible]
[illegible] si [illegible] data fuit [illegible] tamen est [illegible]
vel tribulatione [illegible] et [illegible] homo ne
[illegible] Videt quod [illegible]
[illegible] delectabile [illegible]
quod in futuro [illegible]
vite ubi [illegible]
[illegible] illa [illegible]
[illegible] et [illegible] student [illegible]
et [illegible] et [illegible]

agendi sit scire aut credere hec asserentis ex peticione mihi
subtrahi Ro. Non de facili vox hec sancti non debet fidem
credulitatem sine firmiter nisi mota evidenti racione si quis tamen
hic faceret aut firmiter crederet ob hoc tamen non excuterent adhuc
coronam dominice naturae sicut vota dum perfecta per que
confessio et contritio concepisset et satisfactio vel in contraria vel
falsi sedulo vel merita. Non debet subtrahere gratiam devo-
~~tionis~~ e enim incredibile quod aliquis vere vota delecta admi-
quod ad maculandum deus subtraheret gratiam devotionis ad inossu-
tur frustratione negaverit nisi pro vestem homine in p-
teritur. Sed quod nequaquam constat nec verisimile est verissimum
dei famulum fecit tante pene duplicis fructum omnis sor-
duisse. Sed in eo crederet deus hec facere pro peccata contra
vel vetera nondum emendata tamen ad stringendum animam ne tamen
pro gratie subtractione quam solebat frequenter. Lxiii. Fratro
sem ostendi eam quod huiusmodi assertiones non sunt adeo non pro
hoc excepto gratie et intuendo. Ro. Videamus ergo et de
sedo quo modo verum sit quod tales assertiones notabiliter sentiat
peccatum in eo al hic magis semper. et ad perfectionem
satis dispositum. Lxiiii. Credo quod omnes ita sentiant.
et etiam semper ex hoc oppilationem carnem. Ro. Recte te dominus
devota ita quod numquam communicabas flebas estimabas et
pecca tua plangebas. ut tamen remuneratam nec sua sustinere

volebat venire de ciuitatibus mundi · nec hospicio volebat
dimittendo extra [illegible] [illegible] vel conuenit immediate et
medium ad ea inducentia · et dicit se vincebat quod si se iam
vinceret ex parte eius de veniendo · Contra est modo de me
et de [illegible] vero quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] et [illegible] aliena
[illegible] vel ad [illegible] inordinato amore : aut
cupiditate [illegible] extra [illegible] dei [illegible] et ideo [illegible]
vidit [illegible] tales [illegible] et [illegible] [illegible] ex [illegible] dei sit quod
[illegible] [illegible] · [illegible] [illegible] veniant · et [illegible]
deuotissimi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ad [illegible]
vehementi [illegible] Re · [illegible] aliqui veniunt ex
[illegible] [illegible] · [illegible] [illegible] non ex [illegible] · [illegible] [illegible] ex [illegible]
et spiritualis deuotionis · [illegible] [illegible] gentiles [illegible] sunt :
Iudei [illegible] [illegible] sunt · [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] : qui dubitat
[illegible] [illegible] [illegible] veniunt et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel deuotione accedit · [illegible]
resuscitauit mortuum vel [illegible] quod [illegible] [illegible]
diuinitatis : [illegible] [illegible] veniunt non [illegible] ex [illegible] ·
[illegible] [illegible] bonum [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] vel [illegible]
vel [illegible] [illegible] · Ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] · [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] · Contra · [illegible] quod [illegible]

c credere affectib[us] et sentimentis huiusmodi. Io. Memini
enim quendam iudeum natum qui postquam inductus ad fidem non c-
veniret et se tam aptum in oratione ut se habundare lacrimis
ut contra deum adhuc in errore et convenerat: cepit temp-
tari de fide qui prius in nichon stetit et maxime dei quam
fuisset in maiore ut sibi videbatur eorum dei sensit.
Unde licet in collocutionibus primo de quadam forma decepte carne
in perpetuum tenentium deum nisi hic forma cor-
poralem ad cuius ymaginem et similitudinem homo factus est et
formatus et quod ad illam formam convenerat se in oratione
convertere postquam fuisset informatus de errore et iam
respiceret quem et ad quem se in oratione converteret ... mansit
ferit. Unde miserum abstulerunt multi deum ... eo
adhuc de illis affectibus qui prius ex dono et gratia dei
provenerunt nimia cum cautela. quod plurimi propter errorem orationis
non ita data quam devota. Con. Hoc mirabile sonat
quod gratia dei sit orationis devotionem. Re. Et una quod
dixi et mihi videtur persuasionem nec secte non cre-
dere. Ideo inpre testimonium beati Bernardi in ecclesia ad   Fran
patres de morte dei in dicto. Nonne quod prius oravit est
factum et bona illa affectionum sanctitatis non conveniunt.
Sed quod conveniunt cui non petivit non quesivit non pulsavit
et quod respiciunt vera convenit. et ... eorum fuerunt sus-
cepit in ... filiorum cum indicio adhuc et ...

animo) In eo exercendo acquiritur affectus q per continuo
sitatis reddi solet mentis confusio . quod hic per accentum
ut vel in ludum suum non lucrat neque neglexerit
quod negligerat vel ut practica curialis amore e ee eius
se ut efficientis ondat. Sicq(ue) periculose multi falluntur
qm cum desputatur v(er)nubus filiorum dum se plures ex ali
trant et disputare vix presumunt de ut ex ueritate eam
cum aesthimant a conscia sua arbitrii se aliquid ex in
nihil sunt et de bono dei non credunt sed educant
et sunt de quo explanata dei genus dei inibi post et et
erit tamen iam in pro Et ubi et ex adiunct permittit
de utili nulla facturas eos. Requiritur cum ac de alii
de semper eius sua sermo ut assistent ac filii. Sed n(on)
gra dei abutentes efficiuntur immo. Ut cum abutantur eos
scientiam sua in uita uel conversatione sunt credentes ad eam
uersi creati dicunt et id uocem manum. Et dum nobis
non credere ne superuixisset sapientia de manibus uobis. Lamp
Ut media non tam contendum et consolationem ostant tales
astruit sicut multi credunt qui per eos obtinuerit toto
contra defendat. Ro. Dic ergo non ade teste [illegible] quod
e. cela mea sicut aut volo [illegible] de facto
quodlibet potuerim quoque ex uirtute huius [illegible] hic sequi
credens diuine bonitate [illegible] quod solet deus homines ac [illegible]
sui abhorre et abstrahere a delectationibus suis. Et

adhuc fuit vere et debet homo quilibet etiam vetere vero
ea vinculis et depdere tute liberare ... quia vere vellet ex
his actibus affectibus revertere se ipsum deo et ad purg
purgare ... meus indignum ... et vehementer quasi magis
indignus fit si non amonitu et prouocatur ... divini
apparare se ... Si autem adest ... et
ea ... q hic ... hui tunc ... fit homo de
talibus signis devotionis et veris ... ad aug
mentum ... prouocatur quare multo melius erit ...
... signis ... sentimentis. Cons
... et existimare q sunt illa. Nos frequenter ...
et detestari ... Zelus ... odium
... humiliatio ... et voluptas ... desiderium
celestium ... ad carnem ... in mundo sunt.
quamdiu deus voluerit et sustinendi ea q deus sequenter
... et fuerint vanitatum et ...
consolationem. Vel per ... non ex electione vel
deliberata malicia ... Hec et huiusmodi ...
... sine divina dilectione. Quia
sicut dicit Augustinus in musica nullus ... amori se Aug.
... nisi aliqua suavitate amoris. Vbi ...
... quia redduntur amara et ... hoi
omnia delectabilia huius mundi et omnia penalia ... dulcia

sunt vel saltem levia et tollerabilia. Hec est consola-
tio dulcedo qua boni semper fruuntur habitualiter · et quantum sunt
in dilectione et caritate · hec autem hec dulcedo habitudo actu
in effunditur quia mentem reddit ferventem et habilem ad
spiritualia et divina: tedioque et odioque ad quod [illegible]
et hec per aliqualem saporem eius [illegible] in solitudine et re-
pensus semper est in proprio. Attentia in adversis et constans eius
humilitas uti utraque hec · consonans eius voluntas ad divinam
et obediens deo et submittens se voluntati divine et alia
que [illegible] sunt certiora et efficaciora sed preter illas
habitualis dulcedinis est illa nobilis et quasi rara et extra
ac [illegible] sensibilis. Unde per hanc dulcedinem ut dicte
virtutes instanter liberius et [illegible] et sine alique
[illegible] per illam autem actualis et sensibilis [illegible] laborem
est non [illegible] ad [illegible]
[illegible] et delectabiliter [illegible] et [illegible] conditionem
ac [illegible] voluntati divine [illegible]
sicut est vero [illegible] sicut tu vis. Et quidem data fuerit [illegible]
devota oratio ac [illegible] homo [illegible] et si est in sensibili-
[illegible] vel [illegible] alicuius
[illegible] aut [illegible] divine [illegible] vel [illegible]
sed [illegible] in [illegible] Et si non [illegible] fuerit
a deo vel [illegible] consolacione [illegible] homo non [illegible] mentem

decidat vel absorbeat tentatio. Demo nec actu nec affectu
nec voluntate nec minima delectatione et [illegible]
[illegible] desiderio [illegible]
desideret [illegible] vellet [illegible] desiderare [illegible]
[illegible] **Desiderium** [illegible] desiderare [illegible]
[illegible] **Tertium** [illegible] neglectio [illegible]
dent [illegible] et [illegible] dulc[illegible] [illegible]
[illegible] deri [illegible] et [illegible]
[illegible] **Tertium** [illegible]
[illegible] delectabile [illegible]
[illegible]
[illegible] **Hec** [illegible]
[illegible] desiderat [illegible]
[illegible] et multi [illegible]
[illegible]
[illegible] **Tertium** [illegible]
[illegible] tendat et
[illegible] **Tertium** [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] **Hec** [illegible]
[illegible] abstinentia vel
[illegible] **Tertium** [illegible] abstine[illegible]
[illegible]

[illegible] bonis [illegible]

[illegible] bene [illegible]. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] est de [illegible]

[illegible] Non [illegible]

[illegible]

[illegible] videre [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible]

de bonis [illegible]

[illegible] videant [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]. [illegible]

Resp. Non omne [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible].

Nam propter hoc [illegible] decantatur et [illegible]
[illegible] in festivitatibus ut convenient [illegible] hominum
[illegible]. [illegible] est [illegible]
[illegible] modum [illegible] ductiam [illegible] ut
[illegible] utilitas [illegible]. [illegible]
[illegible] est. [illegible]
[illegible] et [illegible] licet [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] vel [illegible] vel ad [illegible]
[illegible] vel [illegible]
et [illegible] est [illegible] sunt vel [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] ut
[illegible] ut [illegible] ductio
vel [illegible] vel [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible]
[illegible] vel [illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible]

L. J.

spiritualis. Tu dum vel multum abstinemus par or miseris poter.
Amor enim est sicut ait beatus bernardus in libro de amore dei qui
in meditatorem adductus omnem semper lassitudinem per abstinentiam
mystice spiritualis que dicitur sapientia nondum fuit damnata vel
ut ita dicam mortificata ut cibaret homines et aperuit ipsum
sui sicut xpus post resurrectionem et saporem redderet quidem
sapor postquam vedum fuit potissime in libro sapientie scribitur
et anima eius sancta nove legis efficitur quod fugierat quod
et quod homines sic invenit ignisti reformare et reddere palato
possit sapere sicut cor et summus ihesus xpus qui sola sub
forma cuncti promittitur. Unde hugo super plorem angelicam
ierarchie. Sapientia invocata quod se invisibilibus manifestat
volens ondere quod sit ita cibus et refectio ppter
carne assumptam nobis in caritatem prout ut cibus carnis
nos invitaret ad gustum dei. Romanis. Iuxta hoc quod predicta
sunt dicendo quod sit proprius melius et contrarie quam abstinere.
Ro. Multiplex melius enim ex quibus facti melius per se bonum
quod per amorem vel nunc aut contrarie quantum est de se non potest
nocere sed propter prodest si sufficiens causa fuerit. Abstinere
vero melius bonum habet ut potest quidem prima. Ubi hic ex
virtute dicitur abstinere et tunc nunquam est abstinentie
quia tunc abstinentia laudanda est. Tu etiam ex parte effectus
quia duo bonum promittit simul maxime cum includitur in

docet. Nam nostra est quod ardorem non induunt semper
effectum suum licet quod hic videatur ex eo quod coacte et in hoc habet
meritum ex eo quod ante dictum ex desiderio studio laborat de
ratione et reverentia quam debitam confert. Abstinere autem
non habet meritum nisi de quanto ex reverentia vel alia bona causa
dimittat. Sic mulier ardere ex parte habitu naturale et
non mouetur. Siquidem enim dubitat quod amor dei fidem de
pietatis eius desiderium generat caro et dulcedinem huius moueat
passionum. Dum ergo quod ad alterum inclinat et mouet me
bona sunt illa quod potent a ratione retrahere. Et sic timor eius
iudicium vite servantia iudicantis dei compellantur et hoc
Postremo ardere volens hic carnem et motum dixisti si par
amor et alia gaudeat se in bono et ratione a malo ta
men semper quod post et ad omnia illa hic adiutorium a virtute
sunt. Abstinere autem licet quamque posset se ad bona inter
prohibita quod abstinet ad nihillominus disponit sicut non magis
meritorium reddunt prius id ratione. Quam non habet esse minus
virtute erit. **Leon.** Provenit michi me igitur fuerit ei
sicut ultimum experientia me docuit. **Ro.** Vide ne quod ex his
suspicere. **Leon.** Certe quod iterans. **Ro.** Quod si credit habeat
ardere et habet consuetudine bona et tunc melius est sic
quod ardere quam dum pena quod magis debet abstinere nisi
habeat specialem causam rationabilem abstrahentem. **Leon.** Ita
michi videtur et quidam. **Ro.** Sicut quod nullo ratione est quod

quiuis minimo bono sibi vel utili carere vellet quod omnino
posset haberi nisi videret per rationem vel saltem verisimiliter
iudicaret quod melius esset id non habere vel dimittere. Et
quare non habemus iudicium de tam salubri nostro et sanctissimo
sacro. Leon. Credo quod si multi hanc rationem aduerterent
et quantum bonum est quod sumere vel habere neccligentia carere
abstinerent. Ro. Ita esse credo quod sub dissimulatione transeunt
non aduertentes et in parte dico quod propter vsum nullo cum ex quibus
omittunt quia ex quadam consuetudine pro nichilo reputant
quod abstinent et in hoc plerumque videntur habere mensuram et
mensuram ponderis et ponderis quod sunt abhominabilia deo. Di-
cunt qui communicant reputant et credunt se bonum fecisse
sed qui abstinent pro nichilo ducunt nec dolent se bonum o-
misisse. Leon. Non habeo de conclusione tua aliquid dubium
nisi hoc quod tu dicis commendandum est ut quis celebret ex
consuetudine nescio enim quomodo hoc veniret quod celebraret
cottidie vel frequenter. Ro. Si quis consueuisset se omni die
disponere et mentem conuertere ad desiderium nouum et
ex ista consuetudine cottidie ascensu feruido celebraret nonne
laudabilis esset sic celebrare ex affectu tali habitualiter
acquisito quam de nouo hoc conatu. Leon. Vnde quod sicut Ro-
bertus iudicat Sicut enim mala consueta peccata sunt leviora
quam ex quibus sunt ... veniunt sic meliora sunt virtutum opera

consuetudine celebrandi. Cons. Et dico ergo vos deum intelligam.
Ro. Et iterum sub hoc sensu precauendum est ne sic propter
consuetudinem celebrantis communiter mouentur ad celebrandum, non atten
tentes an indispositus vel minus dispositus sit. Sed an ex cele
bracione pareat sine reuerencia sive an habeat ex consuetudine
abstinendi hoc est tempore. Cons. Video me per racionem ad hoc
deductum quod bonam consuetudinem habita abstinere non de
beo, et eo licet sepius velim. Ro. Et quid dicis quod ad hoc deueni
vlterius est dic quid est quod te retrahit. Cons. Indignita
tem meam et horreo tam sancti corporis et sanguinis Christi
... Ro. Et videtur michi in hac parte magis attendere quod deus dig
natus est venire quam quod indignus sis. Ergo si alias indignum te
esse credis, audeas indignum fieri quia frequencius communicare
et disposicionem ad celebrandum. Cons. Quomodo ergo possum me aliquando
iudicare me dignum. Ro. Certe nec vllus hominum iudicabit
se esse dignum si autem indignum non tamen est communis ... conscienciam
... dixerimus quod peccatum non habemus nosmet ipsos
seducimus et veritas in nobis non est. Cons. Numquam
me iudicabo. Nam propter hanc racionem nunquam ...
... indignum non deberem audere. Nec unquam ...
me dignum iudicare sed ipso ... me de hoc ...
... euoluere. Ro. Dignum in hac vita te iudicare
non debes quia licet homo de hoc quod sit in gracia possit

sionis et doctrinas hec tu sine speciali dei inclinatione
nunquam vere scire potest an amore dignus sit scilicet odio
quis te esse timere debet quod et scribit que nullatenus in
diuine diffinitur · Contra · et non pot homo hoc scire · Responsio ·
et non quia de eo qui fecit satisfacere vel cessare non
vult sed est in voluntate remanendi · quia nunquam vult restituere
emendare peccata preterita et vitare futura · magnus debet
se scire non indignum quia indignum iudicare · Contra ·
multa voluit et nichil facit et in hoc ero non satis scire
Responsio · Non vult nec habet voluntatem emendandi quamquam ad
hoc nichil facit · quilibet enim sine se vult quod vult et
ad ad emendandum peccata facere quod potest dolere aut displice-
tiam habere de eis · nolle amplius iterare · orare et humiliter
rogare deo et filia · Cum autem in hiis facit quod potest pro
opportunitate loci temporis et vivendi nec dignum neque in-
dignum se iudicare debet · Cum enim solus dominus sit
hoc honore qui eos voluerit honorare et ad hoc tanquam dignos
acceptare quilibet debet igitur de se vel de alio iudicat
voluntatem et sensum de se consistere contentus · sed et quia
cognoscunt sensu dignum aut quia complacens existunt · Et licet
utrumque sit periculosum tale de eo quod presumendum est tamen dicitur quod
se dignum iudicat quam indignum · periculosius tamen stat quod
nec sciens aut peccatum nisi quod non velit libenter emendare

l. 2.

si se indignum iudicat quam quis ex cura dei se dignum
diffinierit. Iste enim aliqua sciendi hic de cura dei habet
presumptuosa. Ille non admittitur cum celestia obtinuit et quasi
desperatione dicit vel reputat locum dum iudicat se deum in
ex presumptione. Et tu quare es qui indignum iudicas similitudinem
sed domum tuam. Modicum utique potest valere hic de dei vita
quod dum stare possit conversari hanc cum sua. Lectio. Orata et nolite
commota est michi hec tua oratio quia domum me indignum
iudicare sed quid est quod habet se indignum asserens
et illa vox centurionis pro qua ex ore a salvatore laudari
meruit dicentis domine non sum dignus ut
intres sub tectum meum. Responsio. Ista verba et similia non
dicuntur temeritate induendo sed [illegible] humilitate
[illegible] teste beato [illegible] ad [illegible] de [illegible] dei
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que
sic intelligi videant et hec omnia intendunt dicere aut
[illegible] dicunt. Domine quia [illegible] non sum dignus quod
[illegible] meriti ne [illegible] [illegible] et [illegible]
peccatis [illegible] indigna anima tua dignetur hoc modicum
quod non conceptare et me ex omni tui dignificare et hoc
est quod subditur tantum dic verbo et sanabitur anima mea. Lectio.
Cur ergo non dignus nec indignum quem induciter se dicit

dicit ipso nomine non [illegible] dubio melius est dimittere. Abstinens
enim videtur et habitudine [illegible] audere et [illegible]. Item quia
autem ex habitudine abstinet non videtur errare [illegible] timore
cadere. Respondeo [illegible] bonum et virtuosum est [illegible] habitudine dimittere
multo virtuosius et melius est habitudine audere. Dicitur ergo
videtur ex habitudine abstinere [illegible] habitum et
[illegible] et [illegible] bonum [illegible] habitudine
et [illegible]. Contra. [illegible] timere audere et [illegible] valde
[illegible]. Respondeo [illegible] videtur [illegible] timore audere [illegible]
[illegible] timere [illegible] abstinere [illegible] abstinere
[illegible] timent. [illegible]
timere abstinendo [illegible] timet [illegible]
timore videtur [illegible]. Contra. [illegible] timere
[illegible] est audere quam abstinere [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] abstinere [illegible]
[illegible] videtur [illegible]
[illegible]. Contra [illegible]
[illegible] semel [illegible]
et [illegible]. Respondeo [illegible]
[illegible] abstinere [illegible]
[illegible] abstinentiam [illegible] abstinere [illegible]

[illegible] dubium [illegible] firmo [illegible] maneat [illegible]
[illegible] ardens. L.xiii. Deinde [illegible]
[illegible] modum [illegible] ardere. Decipitur [illegible]
computabile [illegible] ardet in illo dubio [illegible]
[illegible] ex consuetudine [illegible] vel ex statuto. R o.
Et [illegible] computabile [illegible]
[illegible] alia [illegible] superioritatis et honoris
[illegible] determinare.
L.xv. [illegible] R o. [illegible]
[illegible] L.xvi. [illegible]
[illegible] R o. [illegible] vel [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
est. Et quod [illegible] superioritatis [illegible]
vel humilitatis vel quacumque alia [illegible]
et [illegible] est [illegible]
et [illegible]
[illegible] et volle [illegible]
[illegible] et [illegible] L.xvii
[illegible]
[illegible] Illud est [illegible]
ad [illegible]

[illegible] orari vel alia via sive consequar intentum
sive non ne est [illegible] vel nomine [illegible]. Nam
[illegible] est qui [illegible] veniens [illegible]
[illegible]. [illegible] autem non [illegible] facere [illegible]
[illegible] et [illegible] quia [illegible] cohibet [illegible]
[illegible] et [illegible]. Re. [illegible] libenter
[illegible]
[illegible] ab anno [illegible]
et [illegible] disputatio [illegible]
[illegible] [illegible] committere [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] modicum et [illegible]
[illegible] nihil [illegible]
[illegible] debere [illegible] et [illegible] quod [illegible]
[illegible] et [illegible] obstat [illegible]
[illegible] dubie vel [illegible] forte [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

timor de indicatione in zelatione mente nequaquam
pervaderet. Illud siquidem inter duo ne plus restat talis
quod plus sequor. Attende ergo ne eam de qua dixisti
deo irrogat[illegible] numerum diu xxv solum illum timorem a corde
te removens. et etiam propter admittens quod sumere suum
sumam licet. [illegible] in quadam [illegible] predicto Grave
est qui ad mensam tuam mundo corde et [illegible] madefactis
non venimus. [illegible] etiam si de [illegible] metuimus sufficienter
non reddimus. Lom. [illegible] ne tu [illegible] michi
accedendi [illegible] Unde ergo tacito [illegible] modum
et ubi [illegible] de accessu [illegible] tu michi abstine
[illegible] vel [illegible] et [illegible]
[illegible] timor [illegible]
[illegible] et [illegible] fiducia [illegible] Ro. [illegible] quo
[illegible] placent [illegible] huius [illegible] et [illegible]
[illegible] periculosum est [illegible] abstinere quam accedere [illegible]
[illegible] licet [illegible] deo placere [illegible] Lom. [illegible]
Ro. [illegible] multi [illegible] celebra[illegible]
[illegible] deo placere [illegible] deus requirit [illegible]
homo [illegible] vult [illegible] deum [illegible] dicit [illegible]
[illegible] me [illegible]
voluerit. [illegible] dedit ei bonam voluntatem [illegible]
et [illegible] dedit ei desiderium [illegible]

comune et mutabile. ante dum exi dubitaverunt sic et ceteri
ceterum debere dum a pro sunt ei ne filius hominis. Ut ex
salomone dicit. Et cum dubium qui eo debere eunde in filiis
hominum deus instituerit hic venialia peccata. Ut mediante penitencia
sed ex [illegible] sui pulchrior exhiberet. Et contra mirabilis
contra [illegible] e domine debere non dare locum sed in
stabilitate devenerare. Unde [illegible] si hoc [illegible] forma [illegible]
deo conveniens [illegible] nostre. **Questio.** Et eum [illegible] pro [illegible]
[illegible] de peccatis venialibus emendetur vel ne [illegible] ista
[illegible] vel aliqua [illegible] dimittitur et [illegible] peccatum
mortale. **Responsio.** Circa [illegible] peccata venialia [illegible]
est ut dimittantur [illegible] peccatum ut [illegible]
[illegible] ut [illegible] peccata [illegible] dimittere. **Questio.** [illegible]
[illegible] peccata [illegible] dimittenda [illegible] si peccatum non est [illegible]
[illegible]. **Responsio.** [illegible] [illegible] et dimittendi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] peccata venialia vel dubia
[illegible] hoc que [illegible] [illegible] debeat de [illegible] hoc [illegible] vel
[illegible] [illegible] [illegible] satis ad [illegible] et satisfaciendum [illegible]
[illegible] te [illegible] [illegible] bonum confessorem [illegible] [illegible]
vel [illegible] ad hoc [illegible] [illegible] confessio [illegible] hoc que [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] hoc que [illegible] [illegible] [illegible] dispone

studiose concurrere. Si timeas de negligentia committenda
adhibe diligentiam et committe te circa deo. dum tamen in
orbe q[ui] possit te retrahere qui aliquando sit habere et possidere
illa peccata propter posse tuo sufficiat. Nam est ad periculum sa
lutis. Item qui crederet se contrarium de vita et esset
se [illegible] attentus. [illegible] est indignus et [illegible] quod [illegible]
quod in se est [illegible] de novo [illegible]
[illegible] manifestum est quod principis huius officio
vel huius [illegible] et [illegible] potestatem nec
ad canonicum obstat [illegible] dimittendi potestas circa
hoc vel tamen nisi malitia aut negligentia sine
[illegible] tua quae sunt irrationabiles et damnose
Contra. Item [illegible] dicit quod si sim indisposita deo
me disponere ipso [illegible] quis [illegible] componat et
[illegible] quod [illegible] se dispositum posset cognoscere. Responsio. Non
est omnibus [illegible] disponendi modus sed aliis incipientibus
aliis proficientibus aliis perfectis. Incipiens et non
[illegible] ad deum per verbum [illegible] et peccatis doleat
et [illegible] sit saltem peccata mortalia vel saltem generaliter
[illegible] est [illegible] sit confiteri [illegible] subire et satisfacere.
Et tunc bona voluntate habeat vitandi peccata [illegible]
deo [illegible] faciat ad hoc diligentia sua pro opportunitate
longi temporis [illegible] quod [illegible] in isto deficeret

nisi deest videre. Deinde quod licet in de quo pie fuerit
in aliquo sanctam veto de quo licet in corde doleat assint
tamen quia adhuc non sit bene iudicatus sed occupatus sit
fantasia maxima delectationibus vel cupiditatibus contrari-
etia contra voluntatem suam saepe ingruentia et meo adhuc
nimis vehementer incedat semper et ei non solum ad
devotionem non prorsus se rebellet, imo cum licet modicus sepe
Quartus rationis sermone tertio viventis adhuc desursum videtur omne
sit contrarium. Hec tracta de luto hoc vestrum volu-
ntatem. Deinde quia forte non habeat ex culpa vel
negligentia sua instabilem devotionem et ardorem sed et
pure voluntatem secundum dispensationem. Postremo si non
sit nimis indispositus ad omnem devotionem circa pro-
culpa et negligentia sua ut multi si erit consuetu-
dine excessive faciente aut nimium tediosum. Hec
enim sunt quae graviora ratione est abstinentia quia non est aliqua
veritas illa veritatis ut in mille mortis
suffocat hec illa prime desperata si ista immediate po-
non potest hoc. Respondetur quod specialis debet et omni
quod sit aut propter rationem possunt non sufficiunt hec
predicta sed tota vita sua debet et spacium ad supplenda
tamen ad proprie mortificationem vitia sanctiori virtutis
et amore pie et alia bonum et venialem omnia

non minus. In quibus potest homo eruditi a se seriosa custodia
cordis sui, interno conversacionis se meditacionis ad universa ti-
moris, profunda humilitatis, amoris ardentis, fervoris desiderii
superne, discrecionis se humeralibus utriusque paramentis pectoralis ra-
cionalis se et credencium sine ... Et in nullo de se quam multum
sunt sed de dei veritate vehementer confidentes. Illa in constat h(ec)
pietatis restitutio et in memoria dominice passionis et mortis:
hi proprie amantur. In medio vivorum et mortuorum et
tristitiam nichil quibus temptamenta contra dispositis
et consideracionis mundi concupiscencie et delectacionibus carnis
moriuntur aut morientur et contra christi passionibus
eidem conspelli in morte et summa desiderant ut in ea
cum christo sepulti moriantur ut christus vivat deo ut possit dicere
cum apostolo: Vivo ut iam non ego, vivit in me christus. Per que
itaque exercitia homo ad ista media pervenit: sit lectio
meditacio oracio predicacio: opus manuum spirituale sive corporale ...
... ad coronam. Et ex hoc patet error illorum modernorum
qui multum affligunt se ieiuniis orant vel vigilant
etiam in tantum quod se obruunt et ab omni devocione impediti
potius quam obruuntur perveniunt. Et hinc aliqui vivunt se
vel affectiones carnales sive mundanas quas non curant
mortificare. Unde post aliqua mala vel scandalosam
conversacionem ... vel ... ad homines complacentia

ad laudes vel aliud opus sive conversationem ad divinitatem quia sic dimittit ad tempus consolationem suam convertitur promittit si prudentissime cedere et cum ferventia quia ... hora ... deceptionem et mortificationem et hoc valet eum et munit eos disponit quia iste stantes decantari et nulla ordinem. Nonnulli quatuor se volunt abstrahere et concedunt homines. Hii accito consilio in veritate et salubribus expedire quod utrumque eum quem sic ducere est ac novit et potest prodesse inspirare voluntati reddet indispositum quia disponit. Sunt vero isti sicut hii qui non apprehendunt eam ad quam tendunt perveniunt cum vehementi desiderio quod habent ad eam ipsum non sunt sustinere eius absentiam. Et quia non sunt eam revelatam facie videre in ista vita per consolationem sua volunt et non quia sunt eam ... satiantur ... ad ... speculum videre eternum et quasi mentaliter gustare quam suavis est dominus ut his dulcore suavitatis et in fortitudine cibi illius ambulent usque ad montem dei beatitudinis superne. Ad quam assequendam nobis via data est nobis corpus domini nostri ihesu christi qui cum patre et spiritu sancto vivit et regnat deus per omnia secula seculorum. Amen

Explicit

Incipit devota meditatio a sacerdote celebraturo facienda circa venerabile mysterium sacre eucharistie.

XIIII

[illegible]

claritatē idee et diuī miracli. Tanta namque gloria
fere nō vester aspi[illegible] altissimi ad portandū tue speciē
sublimaret. Unde cū ne videret et [illegible]
[illegible]
[illegible] angelo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Multi [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Non [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] idea [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] humanum [illegible]
[illegible] diuine [illegible]
[illegible] dicunt et [illegible]

tenebre. Peccatum non regnet in mortali corpore tuo et sic
dedicabitur venerabile sepulchrum domini ihesu christi et fit solidum
firmum sic. Templum namque apostolus dicit domini sanctum est quod estis vos.
Et iterum. An nescitis quia corpora vestra templum sunt spiritus sancti
et spiritus sanctus habitat in vobis. Et hoc vere dicit de quolibet
crismate linito multo amplius dici debet de sacerdote deo
dedicato. Perpende et attende ergo et attende devote sacerdos
quanta diligentia quanta vigilantia si angeli frequentaverunt
locum sepulchri corporis domini in sublato redemptore et clarifi
cato in quanta claritate in quanta vultus et vestium venustate
apparuerunt sanctis mulieribus sepulchrum visitantibus et corpus re
querentibus. Procul dubio scire debes quod si tu ideo corpus domini ihesu
christi in modo suo modo celebrationis est et in ore signanti et in dextera
dei vivi omnipotentis honorificatum digne tractaveris et
novum sepulchrum tuum corpus ornaveris domine ihesu christo
sicut angelorum non deerit tibi frequens custodia. Anima tua sic
[illegible] clarificabitur. In omnibus operibus tuis proficiet et dicet
tibi [illegible] [illegible] vocabuntur ministri dei nostri.
Vide ergo ne tangat [illegible] [illegible] corpus nisi [illegible] manibus
et mundo corde. Unde [illegible] dicit [illegible] Noli me tangere quia tactus
tuus non tactus sed [illegible] est. Meditare dilecte sacerdos
et meditatio cordis tui sit quod Iohannes baptista sanctus
precursor domini [illegible] sponse [illegible] et
utriusque [illegible] in utero matris sue sanctificatus in heremo sic.

tissuatis in baptismo [illegible] [illegible]. Hec talia [illegible] [illegible] merito
tam [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] timore [illegible]
dum [illegible] [illegible] clamat cum tremore [illegible] me salvator.
Et [illegible] que [illegible] [illegible] a [illegible] a deo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] mortis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] clamat dicens Deus a me [illegible] hic [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mortali [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] celestia [illegible] [illegible] [illegible] est de
[illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] quod [illegible] et [illegible] [illegible]
et [illegible] et [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] celestis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]: quia [illegible]: [illegible] timore. [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et in [illegible] [illegible] gloria sublimatus [illegible] [illegible]
[illegible] timore [illegible] et in [illegible] [illegible] tremore. Ea
per se offert [illegible] in altare [illegible] [illegible] [illegible]
et inestimabile misterium celebrare et [illegible] [illegible]
si [illegible] [illegible] aliquid [illegible] [illegible] [illegible] que filius dei se
pro nobis et nobis [illegible] dedit filius dei [illegible] et [illegible]

suos per ezechielem dicitur et vocare dicens per prophetam Narrabo
nomen tuum fratribus meis. Et hugo post resurrectionem sic dicit
fratribus meis etc. .i. si forte licet aliquid et te et si offendisti illa
divinam maiestatem cogitatu dicto vel facto: si candorem inno-
centie tue aliqua macula offuscasti: si conscientia habet
valde erra vel minus turpata relinque ibi munus tuum
ante altare et vade prius reconciliari fratri tuo per devotam cordis
contritionem per veram oris confessionem et per operis in vera satis-
factionem condignam penitentie. Lava per singulas noctes lectum
tuum et per singula vita munda conscientiam tuam. Ascende tri-
bunal mentis tue. sedeat in loco iudicis superior ratio constitue
accedat memoria accusatrix actio sit testis conscientia
et delectatio ... reatum omnia commiset. nichil te ex-
cuset. Veniat timor carnifex et tortor tollat sanguinem
cordis et lacrimas fundat et per iudicium proprium evades
eterni iudicii supplicium sic dicit apostolus .i. Cor. xi. Si nos ipsos iu-
dicaremus non utique a deo iudicaremur. et tunc veniens
offeres munus tuum et placebit deo super vitulum novellum
cornua producentem et ungulas. Item contra licet sacerdotes
miserimus sancta scriptura dicit sic legitur de speculis mulierum
que excubant ad ostium tabernaculi ut quid te inveniant per
verum macula in corde tuo deprehenderit abluat. litere
.i. sacra scriptura accipe mulieres excubant ad ostium tab-
ernaculi intelligere scire matris virgilia et historiam elegit verum

veritatis corde sive oralis [illegible] sive testimonio scilicet operum. In
hiis autem magister velut in speculo se consideras et quid deformitatis
in se deprehenderint respicias. Sexto divinae scripturae lectio
et sacre meditationibus insistens. Vacans hiis sicut divinitus illuminatus
te ablata. Hec septimo velut in speculo respiciendo consideras si quid
in te vitium deprehenderis corrigere quod in te [illegible] quod deforme
[illegible] quod [illegible] corde quod [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] munda [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Hec [illegible] qualitercumque formula [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dabit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] de virtute in virtutem et [illegible] tibi
in deum [illegible] et [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] et
dicit tibi. Hec est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vite tue [illegible] ad
[illegible] [illegible]. Sed [illegible] dabit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et de [illegible] [illegible] et de [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et ut te [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Meditatio devota qualiter se debet sacerdos habere cum ad celebrandum
salutiferum sacramentum eucharistie accedit

Ad missam celebrandam sex considero attendenda. Primum XIV
est cordis discretio racione veritatis. Ut scilicet sciat quod
quem recipit deus est. Secundum quod est verum deum qui fecit celum et terram
et omnia que in eis sunt. et verum hominem qui pro nobis pependit in cruce
homo. et deus et homo non bestia pro peccatis nostris passus est et sepul
tus a se ... sepultus ... Secundum est mentis devotio racione
eius salutis. debet enim considerare quod corpus Christi sit summa salus
et ... eius salutis ... et ideo quantum potest sic ac devote
accedat ad eum a se expellens omnem amaritudinem et hu
mane ... et cum omni devotione et dulcedine. Tercium est
reverentia racione divine maiestatis. Ut scilicet ad tam excellentem dominum
vereatur accedere tam vilissima creatura. Si enim in ...
fore non audet ... homo ... putredine ...
... domini maiestatem ... in ... [illegible]
... miser homo ... omnis ... [illegible]
et si ... tales ... sunt ... et ... indignissimus
... ad hec omnis homo. Consideret ... [illegible]
sua quia indignitas nostra sua benignitas quia nostra misera
Quartum est amor et desiderium racione sue bonitatis
Unde multum ... debet homo ne cum tedio aut ... tor
pore ad ... accedat ... summa bo
nitas et ... Unde mirum ... quod ...
homo non ... amoris calore et quod non absorbetur sua
... dulcore. Consideret ibi dominum sue passionis ...

m. e.

amorē accendit et illud nobilissimū cor(dis) et sanguinē cibat
si vult desiderandū puerum et tandē tempore provocatū
¶ Quantū est pro se et pro aliis affectuosa et humilis dispo(sitio)
in primo in(tellig)itur per devocōnē. ubi ipse enim sumit ut petere
quid velit petere et accipere gratiam et devocōnē. Et ad hoc
vide istud miraculū sacramentū quia ut restituit veniam et mandu
cet in oblacione illius excellentissimi sacrificii et holocausti. Tercio
a toto homine diligencia in(tellig)itur per decencie nobilitatem sue no
bilissime dispensacionis. Et cum enim diligencia magna ferunt
alicui principi similiter cum quanto maiori diligencia debet
sacerdos deo suo ministrare et omni vigilancia pertractare
dignissimum sacramentum ac si non audeat. aut nullatenus facere debet.
Debet enim ibi tamen vestibus toto plane sufficientibus et distincta
ut nichil conspicui vel immunditie. debet enim nomine contractio
pura et depicta ac omni honestate ornata. Ut sic omnia
ibi cum summa diligencia ornatum sacerdos. Ad hoc consulo
omnibus sacerdotibus ut perficiant debite se omni tempore ab hijs cibis
que aliquam ac sive lubricitatis veniant sicut refrenare potest
sine periculo sui multum tamen commendat qui actualiter celebrat
se confitetur. tunc cum corpore cum ad missam celebrandam
vadit a mortalibus se abstinet confitetur vero se homines et dispositione
recolleccionem ut nec sensus in contrarium ad se descendat et sua
consciencia desideret diligenter et quidam venerunt lauandi lauet
habundancia lacrimarum. Vadat ad confessorem suum et confiteatur

crucis reuerenter et meditetur uerba eius [illegible] tunc [illegible] ater
[illegible] recolligat penitentiam et ad diuinam maiestatem ele[illegible]
mentem pia et diuinam consideret magnificentiam et [illegible]
miseriam suam ut sic uideat quam magnus est deus et quam paruus
[illegible] imo quam uilis et [illegible] fuit et quantum [illegible]
[illegible] deum et inferiorem quantum [illegible] ad nichilum redactum et cum
fuerit eleuatus et diuinis [illegible] ut quasi nichil [illegible] uideat
[illegible] sentiat nisi deum et [illegible] omnia [illegible]
tunc cogitet quantus fuit excessus [illegible] dilectio dei [illegible]
[illegible] uilis [illegible] pro tam detestabili uoluit se uile sub-
dere miseria et in cruce uilissimam et abhominabilissimam
tam penam et tormenta uoluit sustinere. Tunc summet illa
magnificentia celestium et [illegible]
ualere [illegible] et cum [illegible] fuerint [illegible]
adaperiat [illegible] pietatis et [illegible]
letalis uulneratio [illegible] Omnia [illegible]
transformet [illegible] letalis uulneratis [illegible]
[illegible] uulnera eius [illegible] imprimat [illegible] singula
uulnera et [illegible] quantum [illegible] et quantum [illegible] uulnere
passus sit meditetur. Hic quanta et qualia fuerit [illegible] uulnera
et obprobria. Hic quanta et qualia fuerit illa [illegible]
[illegible] diligenter. Et cum sic in ista meditatione [illegible]
[illegible] fuerit [illegible]
[illegible] cogitet tunc quod illa [illegible] nocte in [illegible]

[illegible] vocabitur nec ultra dicetur [illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible] in altari [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tua [illegible] [illegible] mea [illegible]
de tua [illegible] sola [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad te [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
libero [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sola [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ubi exercetur ne sibi attribuat sed supreme bonitati divine maiestatis que se ad bonos et malos extendit et donat [illegible] unde pro + me dne ihu xpe [illegible] gratiose ad detestandum miserie mee et ad commendandum [illegible] mea [illegible] illam me mortuam fecit sentire et verum [illegible] gustare. Et si in [illegible] vitoz talia [illegible] dne divina opera: quid faciet si [illegible] vitam mea [illegible] et eum continue voluerit me [illegible] et [illegible] dedicare meditationibus et [illegible] de celo [illegible] quod [illegible] contingit facere [illegible] dnus ihu [illegible] et sicut contingit sic [illegible] admoneat quod nobis concedat dnus [illegible] ihus xpus filius dei omnipotentis. Amen.

XV [illegible] ad imaginem de sancto altari

Quamquam video te [illegible] altare [illegible] devotio: dare me tue devotionem [illegible] sentire [illegible] in te [illegible] [illegible] devotionem [illegible] salvatoris mei [illegible] [illegible] [illegible] verum deum et verum hominem [illegible] et humanam [illegible] et [illegible] dare [illegible] [illegible]

sicut per alium vinum potatum sanguinis in venis sicut in re-
fectione est stentum. quia postquam noster dominus ihesus christus de mor-
tuis resurrexit numquam de cetero vinum sine aqua fuit. **Discipulus.**
Est totus christus accedendus et ibi est immo ipse in hiis sanis ad
latione fit sola mentio de vero corpore et sanguine. **Magister.**
Sub utraque specie accedendus est totus verus et sed sola de
corpore christi et sanguine fit mentio quia inibi hec christus corpus
et sanguinis solum fit sub panis et vini per consecracionis questio
Jesus per sola mentio de ipsius corpore et sanguine sed tamen denotat
ibi sub sacro signo. Unus sicut panis de vero grano nascitur
terratur: ventilatur: molitur: aspergitur: decoquitur. Sic et
corpus christi natum est de munda et elementata terra pure virginis ma-
tris in passionem ventilatum in obprobriis iudeorum et gentium a
molitum in verberibus et punctionibus aspersum in lacrimatione
fletu et resurrectione et decoctum fuit in cruce. **Iterum.** Sic
vinum in uva assumitur territur et in torculari exprimitur. Sic
et sanguis domini nostri ihesu christi primo de venis corporis christi de
carne virginis matris assumptus in flagellacione tritus et per
torcular crucis sic fuit expressus. **Discipulus.** Unde quod
possis dicere per consecracionem ibi esse corpus verum et sanguinem cum non
aliud quam quod fuit ante consecracionem ibi sentiatur neque per visum
neque per tactum neque per gustum neque per olfactum. **Magister.**
Credere multa ibi decipi omnem sensum hominis preter auditum.

Dum enim fuerit homo dicitur ibi et omnia hominem et deum
et hoc est plus homo in magis [illegible] mundi et hoc fuit in corpore
[illegible] firmamentum. Sensus enim et visus obiecti [illegible]
iudicantur offerentur [illegible] et hoc est plus [illegible]
auditum iudicantur et loquela et hoc est verum. Glosa. Hoc [illegible]
que sub utraque forma posuit in toto [illegible] quando [illegible] tunc
erat dominus. Aut si vere in hoc et ibi et [illegible] videntur
plures et [illegible]. Magister. Hic [illegible] et ideo et [illegible]
est sub duabus speciebus et duabus locis. [illegible] et [illegible]
veritatem et sacramentum in omnibus [illegible] deum [illegible]
[illegible] et in loco [illegible] et homo in uno [illegible] Christus qui
est deus et homo [illegible] et [illegible] loca [illegible]
[illegible]. Glosa. [illegible] loquitur et credo. [illegible]
que homo [illegible] sub elementis [illegible] posset [illegible]
sub tam [illegible] forma. Magister. [illegible] gloriam dei [illegible]
[illegible] glorificatur et [illegible] latitudine [illegible]
quod ad [illegible] hominum [illegible]. Et in [illegible]
[illegible] hoc [illegible] tentorio sive tabernaculo [illegible]. In sole
[illegible] posuit tabernaculum suum. Hic sol est beata virgo [illegible]
que [illegible] omnes [illegible] in calore dilectionis. [illegible]
[illegible] et in claritate glorificatur. Sicut omnis planeta
[illegible] sol [illegible] in [illegible]. Tentorium autem suum
tabernaculum est [illegible] quod [illegible] filius dei deum
qui venit [illegible] humanitatis [illegible] diabolum

quod et in pugna multitudinis gloriose fuit resuscitatum. quod
in sole resurgit qui subito de puris sanguinibus virginis matris
marie benedictissime hic factum est in utero unius mense fuit.
Et etiam terrenum suum tabernaculum est eiusdem in specie contentu
et quod est sub vario colore vel figura est ostensum licet pro
medicine possent discerni ab oculis ad apparentiam. Sic intelligere
de corpore Christi in utero virginis est operatum. Pyct. Habet ad ostendere
hostia aperta rosea meo ubi tu tamen vero non dicas fermentatum
dare me sub quod parte hostie fracte in parte de corpore non continetur.
Rubrica. Et sub ardere quod sicut deum est corpus quod continetur corpus est
glorificatum hic est subtile et impassibile. Et sicut propter suam
subtilitatem loca non querit latitudinem. sic propter impassibilitatem
nulla capit passurum. Unde non dividit in fractione non teritur
in masticatione non consumit in transsolutione. Nec putrescat in
diuturna tensione. nec maculatur in loci vilitate. sed
omnes has passiones sunt in panis et vini specie. Et vere sicut
non erat inconveniens unum et eundem verum deum et hominem qui
fuit in hostia interna conservata adhuc esse in locis aliis:
Sic non est inconveniens unum et eundem deum et hominem in aliis
eiusdem hostie confractis aliis maior est simplia quem in
inferioribus continetur. Ut in speculo grano et elevato ac
parebit facies tua integra cum aliis partibus sunt et humiliter
et fermentat in nulla vero adhuc in eiusdem aliis apparebit
facies tua integra sine defectu aliqua parte. Et quod corpus opi

est in eternum ubi nichil est in ventre. Et qui operatur per
hec videlicet salvatorem equaliter operatur a bono fecundo et a malo
Dicit Vindicta sunt verba eorum tam fecunde qui mutare vel utili
tatem hoc peticionem. Nullus: Quid silvium Certe hoc deus
voluit fieri ut in te fides summe meritis tuis maneret
et caritatem inpassibiliter ostenderet. Certe maxime me
[illegible] est fides mea in facere crucem quam latronem vendentem
crucem et ubi videlicet hec de difficultate [illegible]
hominem morientem ambas bene demonstrare et [illegible]
[illegible] expositum futurum regem quem ubi nichil quam [illegible]
et unum videt credere hunc [illegible] et verum heredem. Et tu de
latro [illegible] credere et de [illegible] per [illegible]
iniustitiam [illegible] dominum [illegible] sequuntur [illegible]
suo et domino suo omni domini accepit hodie mecum
eris in paradiso. Quoniam hoc deus voluit fieri ut sua
hore maxime crederet quem dedit et totum mundo in admiracionem
angelos [illegible] in [illegible] [illegible] imaginem et
in [illegible]. Dedit se in [illegible] ut in [illegible] quadam
dictum est tibi [illegible] remanserit addubitando
Quoniam hunc voluit deus fieri et caritatem inpassibilem
in homine ostenderet. Vide quod voluit et fieri et in
fecit. [illegible] hominem in signum summe dilectionis dicit
[illegible] tam diligo te ut carnem meam libenter tibi dare
ad manducandum et sanguinem meum ad bibendum si posset

et valere. Sed dominus ne christiani ut hec perciperent summe diligerent
non solum voluit cedere in sermone sed etiam in ore quia se
voluit in cibum et in potum eis dare. Secundo adhuc maius signum
dilectionis ostendit quia sub talibus speciebus carnem et sanguinem suum
tradit. Nam si quis summe diligens se offerret carnem suam
crudam ad manducandum et sanguinem calidum ad bibendum signum
summe dilectionis ostenderet aliquis deliberatione quia nec summe diligentis
et credibile. Secundo hoc consummat quod carnem crudam
nullus posset comedere nec sanguinem calidum nullus posset
bibere. Ideo dominus dedit nobis ut hec omnia daret summe
maxime delectabile sub specie illius quod delectabiliter comeditur
et sub specie illius liquoris qui delectabiliter bibitur voluit dare et
carnem suam et sanguinem suum hoc est sub panis et vini specie.
Et adhuc maius signum dilectionis ostendit quia si totus sub ista
una specie sive sub hostia integra sive sub parte hostie dare
voluit. Nam si particulatim per divisionem se dedisset quia necesse
esset dividere corpus, caput istius forte fuisset in calice.
et quia nunc dominus omnium accepisset pedes vel manus forsitan
recedisset in desperatione. Sed se totum dedit sub una specie
panis et vini ut in toto esset ab unoquoque sumptus totus homo
trahetur ad dilectionem suam. Quartum quia ne intraret locus et in
testamentum hoc voluit fieri ne si forte de paucis locis hec
sacramenta inveniretur ... sepissent ... quia nunc distaret
a loco illo ... possent ... in ... fuisset

sibi invicem volunt operari a bonum et malo [illegible]
et a bonum et malo inveniuntur ut et hec et illa [illegible]
ad amore [illegible] diligentiam. Et [illegible] i(n)te [illegible]
demonstrat [illegible] hanc [illegible] quam non sunt
[illegible] attendere. [illegible] volunt [illegible]
[illegible] hec [illegible] demo
[illegible]
[illegible] et [illegible] sub [illegible] demonstrat [illegible]
[illegible] sub [illegible] : Certe [illegible]
ut [illegible] humane [illegible] qz [illegible]
videre [illegible] tollere [illegible]
[illegible] demonstrabat [illegible] dubitat [illegible]
Et qz sub [illegible] dubitabat [illegible] hec [illegible]
[illegible] sub [illegible] esset
veritate [illegible] demonstrat [illegible]
[illegible] Et qz de [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible]
[illegible] intentione et [illegible]
et [illegible] de [illegible]
[illegible]
[illegible] qz [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] et [illegible] non [illegible]

[illegible]

Explicit.

De [illegible] xij. XVI

[illegible]

[illegible] absolvere a debitis [illegible] liberatione consistit

De 3° fructu

Tercius fructus est [illegible] et [illegible]
[illegible] et
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ordine videt [illegible] spiritualis [illegible]
et [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
et [illegible] angelos et angelorum [illegible]
[illegible] videntes sanguinem [illegible] de [illegible]
et canerent [illegible]
[illegible]
[illegible] multo magis [illegible]
[illegible]
[illegible] Et hoc corpus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et non desinere

animę immunes et rebus spiritualibus adimplens.

De quarto fructu.

Quartus fructus est quod incipiat anima ab importunis cogitationibus et inhonestis affectibus. Unde in [illegible] dicit [illegible] et nos dixit [illegible] quod sumpsimus. Et in psalmo: Calix meus inebrians quam preclarus est. Iste dat oblivionem variarum delectationum. Calix dicitur [illegible] qui animam delectat [illegible] eam inebriat. Ad hanc ebrietatem provocat sponsus electam suam in canticis: Bibite amici mei et inebriamini karissimi mei. In spirituali ebrietate videmus homines propriis vestibus spoliari sensu naturali quidem deponi. Insuper ad [illegible] [illegible] neque [illegible] fieri [illegible] sunt. Et multi cadunt in spiritualibus ebrietatibus. Ut [illegible] quod [illegible] [illegible] domini [illegible] campum [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]. Ut qui sensu mundi [illegible] utuntur [illegible] ad spiritualia translati et [illegible] [illegible] in spiritualibus [illegible] [illegible] et [illegible]. Unde [illegible] est quod tenetur in tabulis domini [illegible] ubi [illegible] [illegible] bibunt et [illegible] inebriantur [illegible] [illegible]. Et [illegible] patet quod [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] sicut [illegible] [illegible]. [illegible] quod purificat [illegible] [illegible] unde Io[hannes] [illegible] [illegible] [illegible] fit [illegible] [illegible] [illegible] et hec [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et clarior [illegible] [illegible] [illegible]. Hec [illegible] [illegible] fiat anima nostra [illegible]. Unde in [illegible] dicit de Iuda [illegible] sunt oculi eius

vine dulcis cum mentis et glorificantis deum vulnerat
et sauciat sic et fruitur libere salutiferum sanguinem . unde cum
meditans et dic deuote ihesu xpe meum vinee ad te
purificatoris anime mee [illegible] De quinto fructu.

Quintus fructus est refectio odoris sicut enim odor
corporales restaurat ita et spiritualis odor sanctificat mentem et
[illegible] vite [illegible] . Vbi se vero [illegible] [illegible]
non in carne sed spiritu in anima [illegible] et [illegible]
virtute [illegible] [illegible] . [illegible] fructus sancti fiat
et vinea dederunt [illegible] sua . homines fuit a sanctis deus
est quod affert fructus suos vinum [illegible] quod [illegible] refectionem [illegible]
Sicut enim vinea [illegible] [illegible] [illegible] per deuotionem [illegible]
nobis [illegible] filii [illegible] benedicti . Vinea enim sua [illegible] [illegible]
[illegible] vine deuotionis et [illegible] . Sicut enim et vinea
virtutem sua [illegible] [illegible] fructus [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] . Et [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] vine et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] longa et [illegible] [illegible]
et [illegible] . Sicut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] natura [illegible] [illegible] splendor
lucis [illegible] . Unde [illegible] [illegible] [illegible] . Dilectus meus candidus
et rubicundus . [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] fuerit [illegible]

et uteri gloriose virginis marie. Venter eius est dict'
eburneus pro lenitate mansuetudinis et capacitate humili-
tatis. humilitas sicut dicit beatus gregorius est locus virtutum sicut locus corporalis
non potest esse vacuus sic ydonea municipatio spiritualis
locum virtutum vacuum non mittit. Maxima ergo humilitas
in virgine maria et locus spaciosissimus ad suscipiendam omnem
virtutum plenitudinem. Unde ergo quod omnibus det mensuram hec vero
humillima recepit omnem plenitudinem cum vero dicit ei. [illegible]
[illegible] ave gratia plena [illegible] ergo humilitas virginis marie
ad hoc se vacuam estimaret quod se ipsam [illegible]
virginis ut totum incluserit verbum [illegible] sicut de
de quadam matrona que dum in [illegible] in obsidione [illegible] et
omnia sua ad molendum [illegible] dedisset nec [illegible] plus valet
nec sufficeret: dixisse fertur non sufficit michi nisi recipiam
in [illegible] et quod se [illegible] filius dei [illegible]
in ventre virginis misisset nec eam totam molesset quod dixit
ipse videtur [illegible] Ut hanc humilitatem virginis
totam molere valeat in ventre eius [illegible] mariam
recepit [illegible] ut sit plena ventre plena mente. Venter
autem virginis [illegible] quia arida fuit per [illegible] et [illegible]
ab humore [illegible] hominis. Unde de ea dicitur [illegible] ascendit
sicut radix de terra sicienti per [illegible]. Et hiis duobus dicitur
in canticis Venter eius sicut acervus [illegible] a
[illegible]. Venter eius et venter [illegible] sicut [illegible]

Uocale pp̄ii humilitatis. secundum per virtutem patientie
Consistit virginitatem: quia tota trinitas huic voluntati et
legibus inseruit. Quia sicut ancilla permansit quod virgo fuit
hec humilitate pura. Secundum reddendum premium in
eterna fidelibus. Cum quam fuerit christi o parens. Sed inde fuit
iniquitatem mentem nostram sanctissime sed per deum christi o prodest
Ut adeo venerit in terra aliquando. Descensione semper menti
et ut eo in extremitatis in terra fundatur. Et deo dominus
tenebris in paradiso. Secundum omnium virtus magna et
inseruit vinum cum virtute restituit fideli in bona
dicta. Sed vitam mortificans quem consideravit longum pastor
quod voluntatem bonam et bonos humilis quod intra vera fuit
in ventre et cuiusque mundi quod totam suam substantiam
et cum mundi quod non sola arbore ubi regnat sed liber
et carnem ubi labitur vitam ornatur et meridiem. Post
sensus reddidit nobis amore. Virtutes hii sanctis restitutione nobis
numerum peccata mortificata vel carnalia. Unde
nos medietate et deum deus christi o clara deum inde fecit
dedit carnem sed a nostris virtutem probata vestimenta ho-
nestatis. Unde de ista virtute vestimentum nobis per te christi
deus filii dei vivi altissimi. ¶ De sexto fructu.

Sextus fructus est qui corroborat et confirmat in se
nobis carnalibus corroborat contra omnes et confirmat
ut possit ipsis tribulationibus et ad virtutem animam fenderet

hu in ezech. Sicut cum [illegible] volvit buccella panis et comportet
cor verum. [illegible] cum cor [illegible] Christi [illegible] sed per buccelle panis
medium. quod [illegible] tamen corpus resurrexit a mortuis et
sedet ad dexteram patris. Hec est veritas et gratia glorificat [illegible]
ut sub brevi et magnum per [illegible] et [illegible] mutata sunt
[illegible] sunt [illegible] sua virtute. Unde Aug. de [illegible]
Hec est [illegible] que vadit in cor [illegible] statim vegetat.
Accede ad [illegible] domini Ihesu Christi meditando et dic: [illegible]
Ihesu Christe [illegible] debilis sum et [illegible] ut [illegible] a [illegible]
[illegible] et [illegible] ad te sicut dicitur de [illegible]
cum [illegible] cibo [illegible]. De septimo fructu.

Septimus fructus in nobis comunicatus. Sicut enim panis
comestus convertitur in carnem comedentis. Sed hic versa vice
panis et pastinus convertitur in naturam recipientis. Unde Aug.
dicit sibi dominum dixisse: Cibus sum grandium. cresce et manducabis me nec tu me mutabis in te sicut cibum carnis
tue sed tu mutaberis in me. [illegible]
comedentis [illegible] in aliud quam comedentis
sicut vulgo dicitur fortius [illegible] id quod debilius est. [illegible]
[illegible] Ihesu Christi [illegible] fortior comedente [illegible] et [illegible]
mutat ad se. Unde [illegible] eucharistie. [illegible] caro [illegible] manducat et qui
manducaverit [illegible] ut [illegible]
sumit medicinam efficacem non [illegible] in suam [illegible]
sed potius [illegible] in medicine sanitatem. [illegible] filio [illegible]

petu salubris dicat me sanum z ostd salubr et bibe sanitate

hec certe salubr sanitas sermo mutat in s[illegible] et pur [illegible]

bibl[illegible] [illegible] nobilitat. [illegible] virgo[illegible] in [illegible]

dni dni v[illegible] [illegible] in me mem[illegible] [illegible] alius dni nu

tua [illegible] non ita [illegible] [illegible] mutat [illegible]

nobis [illegible] [illegible] nobile [illegible] volo [illegible]

et dic dne ihu [illegible] ad te venio ut me [illegible]

et diaboli [illegible] in membra tua [illegible]

de [illegible] mutare in [illegible] alterum

De vita[illegible] sancti[illegible]

O [illegible] sancte est [illegible] salutifera [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] hominem [illegible] nota q[illegible]

[illegible] non [illegible] vita [illegible] vita

vel [illegible] vita [illegible] vult [illegible] vita [illegible]

[illegible] in vita hominis [illegible] de vita tua et

[illegible] [illegible] salutifera [illegible]

[illegible] dni [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] vita [illegible]

[illegible] vita [illegible] dni [illegible]

[illegible] [illegible] me [illegible]

unde [illegible] virgo [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] facti [illegible] [illegible] et [illegible]

meditans et dic [illegible] ihu [illegible] venio ad te ut [illegible]

vera aspiciant mee et [illegible] nec [illegible] bonitate tue. Unde
[illegible] [illegible] dominum et veniet ad vera. qui diceret [illegible]
[illegible] bonum [illegible] et multiplicat [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] De nona sententia

R[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] voluntatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mandatis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

O[illegible] [illegible] et De decima sententia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

q. 4

[illegible] et frequentand[illegible] mutatio [illegible]
[illegible] solent [illegible] solent
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] calor [illegible] et [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] calor [illegible]
et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ut [illegible]
et [illegible] videre non [illegible]
videntur [illegible] et [illegible] omnis [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] bona [illegible]

De undecimo fructu

Undecimus fructus [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] videntur
[illegible] calor [illegible]

[illegible] mundo cum [illegible] favore q[uod] ibi e[st]. [illegible] in contempla-
[illegible] cum dulci [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] habet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] est. De [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est q[uod] [illegible] [illegible] bene [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] spiritualis. meditare q[uod] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]. Delectare [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

De duodecimo fructu.

Duodecimus fructus [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible]. [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Et in [illegible] ligno [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible] ad medicinam. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] post [illegible] illud. Semper [illegible]
[illegible] sic [illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible] post [illegible] Unde
[illegible] filius suus in [illegible]
[illegible] vel in [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible]
[illegible] et ut [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible]

Versus compositi de [illegible]

Inflammat [illegible] roborat auget
Corpus [illegible] purgat retinet [illegible] dat et unit.
Confirmatque fide [illegible] penitusque [illegible]

E[illegible] nunc aia mea et converte de [illegible] eciaz
ac omni [illegible] mutil. [illegible] de [illegible]
tor[illegible] et [illegible]. [illegible] vide et vide [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia que [illegible] te
[illegible] sed et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
In [illegible] [illegible] tua [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] ad morte [illegible] [illegible]. Et quare [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omne [illegible]
[illegible] [illegible] sunt. [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] aia mea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tue et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de
[illegible] [illegible] tua [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
tua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tuam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] aia mea [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ē mirabilia xiii fecit sicut. Locutus Josue dño in die q
tradidit dns amorreū in conspectu filior israel et stetit
sol et luna donec vlcisceret se gens de inimicis suis obe
diente dño voci hōis. Vrat in lect ignis de celo q vorauit
holocaustu suud sz et aliū ignē q consumpsit inimicos su
os. Aufert etiā celū et terrā i ordib' suis uno exponit et docet
degrees et ultimū coortaria. Fecit dns x dilig deo et hoib'
moysi in sina sua maii in egipto mirabilia in deserto ter
ribilia in mari rubro. Hec q̄dam pro sicut suscitauit mor
tuos. Tot alios illuminauit cecos aut q̄libz a˚ fugauit
morbos. Verum te excellentior valde mirabilis mirabilis
diuinitate et celsa q nobis ad initia tua vocare dñm ihm
vnigenitū dei patris de summo celorū fastigio vt eius qui
humilitate exaltauit a fine usqz ad fine fortis et disponit
omnia suauiter coexaltat eius mitis hrat ac attractus mult'
tue. apertui ut comendaret eā ac ipi' conceptione surgeret
humanitudine eius et caritatis sue. Hec vtiqz i sol iusti
oriens timentib' deu q multo gloriosior q Josue ...
...atu fecit stare mirad ... doni vlcisceret de inimi
cis. Hic ... ignis i diceretis. ... moyse Dns deus tuus
ignis consumens ē deus emulator. Hic deuorauit deuorare
est atqz consumere ... ignis caritatis oia holocausta
i vita tua. Consumens vita temptationes cogitationes
malas inclinationes ac ... inimicos tuos ...

et sicut sunt scripturis c [illegible] tenet [illegible] providet et ista
[illegible] in [illegible] hominis [illegible] purgat
anima voluit [illegible] hereditatis per deum [illegible] et [illegible]
[illegible] ac omnis [illegible]
[illegible] et vita ad [illegible] martyr [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] illuminatio [illegible]
[illegible] in hunc mundum [illegible] hominem [illegible]
Lc. [illegible] Et [illegible] mea hec omnia [illegible] tuum [illegible]
[illegible] dominus deus tuus [illegible] dat
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] filius [illegible]
[illegible] bonum [illegible]
[illegible] Et deus filius [illegible] deus et homine
a deo [illegible] et [illegible]
[illegible] deus [illegible]
[illegible] et [illegible] perfecte
[illegible]
[illegible] filius
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] in
[illegible]

tibi cum hijs qui minimi sunt exultes coram te et laudares in
magnitudine virtutis sue ymo etiam in fortitudine. Dilecto in
multitudine divine pietatis sue. tu autem multo melius per omnia
in deo et consulta in deo ihesu tuo. Sine enim gratia vel ad modum
aut creatoris ad creaturam. aut bonum ihesu ad bilitatem. Dominus
non salvatur rex per multam virtutem. et gygas non salvabitur
in multitudine virtutis sue. Dicit ergo eius interea non ponet
omnia neque defendet eum et ab illa eo. Quasi autem dominus ihesus super
metuentes eum et in eis qui sperant super misericordia eius ut eruat a
morte animas eorum et alat eos in fame. Hunc ergo apprehende
et suscipiat tibi. Ecce hic sigillum fontis tibi in medicamentum
tribuit divinitatem eiusdem quam semper continere portat. Sacro-
sancta humanitas sua quia toto homo tuus reparatur. Ut hic
animam eius beatam plenam gratia et virtutibus plenam circumdet ut te
Ut te opera gratia et virtutibus adornat et omne quod viciosum est in
te exterminat atque ad eterna gaudia perducat. Habet carnem
eius mundissimam que ipsam carnem tuam corrigit et sanctitatem
comparet et delectabiliter sublevat. Ut sic cor tuum et caro
tua exultaverint in deum vivum delectetur. Habes preterea
sanguinem innocentem domini ihesu cristi liberacio de scelere
tuo. lavesque stolas tuas ac candidas eas facias in
ipso sanguine agni. Sanguine quoque tuo ab iniquitate sua
feculenta quia instillat adhuc semper abluat. Ut sic totus
homo tuus mirabiliter per amorem dulcissimumque semper complaceat

atque spiritualiter inebriat. ¶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] tibi [illegible] [illegible] dico [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] angelis [illegible] dei [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ¶ [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] filio dei [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] omnia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] differentiis [illegible] [illegible] hereditati
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad te [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] atque spiritualiter [illegible] [illegible] ac [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
ac [illegible] atque in se spiritualiter gratulatur ¶ Quanta dignitate
honorem [illegible] in deum exaltasse et unum secum effecerit. Ecce
iam anima mea in hoc uno bono deum dico quem desiderare
debeas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] veritate et
vita quam absolute libet. ¶ Quid ergo per multa vagaris quaerendo
[illegible] bona quae tibi sufficere et satiare non possunt. ¶ Quaere
[illegible] solliciteris anima creatura quae hoc unum bonum
in quo sunt omnia bona et perfecta. Contemplare hunc [illegible] [illegible]
[illegible] in quo omnia [illegible] [illegible] in quo omnia [illegible] [illegible] [illegible]
vita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in quo omnia [illegible] [illegible]
claritate [illegible] [illegible] perfectione [illegible] ex quo omnia [illegible]
tamquam ab efficiente et in quo omnia [illegible] tamquam in fine et [illegible] [illegible]

omnia dei videntur sine subsistunt et in suis actibus diriguntur
tamquam vere conservatoris et gubernatoris et factoris sui. Sine quippe
lumine dei radio dei invisibilis candore lucis eterne [illegible] — Ca. [illegible]
Sed proh dolor caligat usque adhuc in tanto fulgore oculus
tuus [illegible] in tanta luce mentis tue acies invalida esse [illegible]
[illegible] adhuc oculus [illegible] et videre nimium tanta claritate
[illegible] videns si nondum vales [illegible] mentis per
alta contemplationis ascendere et [illegible] deus totus [illegible] caligine
cum solis [illegible] ad [illegible] de loco [illegible] imaginacione
in qua imaginacione [illegible] Sed [illegible]
intellectum in obsequium fidei et [illegible] montis
et vide montis [illegible] clangore buccine [illegible]
Vide quomodo [illegible]
creature contemplare [illegible]
descendere vole ad valles [illegible]
habundabunt frumento et contemplare [illegible]
suavissime [illegible] in humanitate [illegible] creatura [illegible]
ac [illegible]
[illegible] vineta bonorum [illegible]
que tot et tanta [illegible]
te sustinuit [illegible] adhuc ad te [illegible]
volens et desiderans salutem tuam ad [illegible]
† appropinquat tua benignitas [illegible] mirabilissime. — Ca. [illegible]
Numquid abbreviata est manus domini ut salvare nequeat [illegible]

quemadmodum cotidie kari non desideras comedere. sed et tu
domine uerbo omni et ore [illegible] te manducat et comedit
. Ideo [illegible] desolata [illegible] tuorum
[illegible] ad offendendum [illegible]
[illegible] dubie [illegible]
[illegible] tua [illegible]
tua [illegible] et amantissime
[illegible] tua [illegible] mundam [illegible]
[illegible] tuam [illegible]
[illegible] et in te [illegible]
[illegible] te [illegible] uult [illegible]
[illegible] tua [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] creatura [illegible]
[illegible] sibi [illegible]
[illegible] gloriosissime [illegible]
[illegible] redemptor tua [illegible]
est [illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] lateris sui [illegible] tuam
[illegible] et [illegible] gloria [illegible]
[illegible] non me [illegible] sed et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] tu [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] amor [illegible]
[illegible] in hac [illegible] et humanitate [illegible]

languentium. et devote fortassis cum hoc nomine cum Christo
quisque hic fecit devotioribus quisque spiritu tam bene
salvatorem vocare. Est enim secundum nominis intentum. vinctis
redemptor sanator languentium liberator egentium. et
sanator infirmorum et ne fallar non pessime salvavit si
una quidem talis abesset perfecti salvationis ipsius. Jam
omnes sancti et electi salvi fierent si non absorberet dominus Christus
omnis lacrimas ab oculis eorum. nec qui olim ad vitam
resurgerent si non dominus Jhesus veraciter perpetuaret
... ... sanati erunt si ... languidos curaret
aut salvati si eos ... tribularet. Nec etiam suf-
ficerent ab omnibus malis liberari nisi omni semota tur-
batione timore et tristicia in ... bonis suavi-
ter ... Talis enim est dilectus tuus ex dilectis prae ceteris
dominus Jhesus dilectus anima mea secundum ... Hic ... me ...
tam ... vite tue. sanitas languoris tui. ...
... ... sanctitatis ... et ... effectuum
... hic ... sua ... te efficiat ... obiectum
... ... et ...
talis te efficiat ... etiam finaliter ... pro ... bona
te in se ... in ultimatum finem a se ... ...
Talem enim habemus pontificem magnum qui penetravit celos
Jhesum filium dei qui tamen non est ... in sua divinitate
... salvum fieri possit ... Non enim habemus pon-
tificem qui non possit compati infirmitatibus nostris temptatum

per omnia vere similem [illegible] dico vero [illegible] vii et filij dei
diderit [illegible] in diligentia et [illegible] fuit
[illegible] [illegible] [illegible] ad[illegible]
[illegible] ad [illegible] ut [illegible]
et [illegible] [illegible]
in celo [illegible] vestibus et [illegible]
[illegible] et [illegible] omne [illegible]
[illegible] vinceret mortem sua vita mortificata et [illegible]
[illegible] [illegible] omne [illegible] imperaret
[illegible] divinis [illegible] omni [illegible] [illegible]
[illegible] post [illegible] magnitudinis et laboris [illegible]
[illegible] per [illegible] tranquillitatem viuere et [illegible]
patre et spiritu sancto deo viuens in secula. Amen.

Sermo sancti Augustini de se et quadam [illegible]
[illegible] beati [illegible] ad [illegible]. Incipit.

XVIII

Quis dabit capiti meo aquam et oculis meis fontem
lacrimarum ut possim flere per diem et noctem [illegible]
[illegible] dominus [illegible] apparuerat in visione [illegible] sermo
[illegible] anima mea. O vere plus [illegible] [illegible] dei

Vna mecum fundit lacrimas donec nobis sponsus meus d
sua speciositate ornatur. Recolite recolite et sedula men
te pensate quam amarum sit ab eo separari cum impositio
cum vos in eius societate vouistis. Vouistis vota reddite
ea vos pariter que vouistis. Vos pariter que reddite. Currite
filie currite virgines sacre. Currite mecum que instituite
vouere. Vnde ad virginem currite que genuit illa. Ipsa enim
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ditatura ipsa genuit
eum lactauit eum. Die octauo circumcidit eum. et die qua
dragesimo portauit eum in templo. Duos turtures vel
columbas pro eo offerens holocaustum. fugiens ab herode
portauit in egyptum lactans et nutriens eum cum a[illegible] ille
huic [illegible] eum [illegible] quemque [illegible]. Credo [illegible] quod
dum illa erat [illegible] beata virgo quam [illegible] [illegible] [illegible]
ea. Nulla inde debet admirari si [illegible] ille [illegible] ipsi
erat totus eius decor et desiderium. [illegible] illa fuisset
dum illa dolent et gemunt quod lamentabantur flere dum.
Poterat ex hoc esse inter illas filias israhel ad quas
ihesus non [illegible] [illegible] sed plenus compassione [illegible]
illius plangere afflicte sibi in morte [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]: Filie israhel nolite flere super me sed
super vos ipsas flete et super filios vestros. [illegible] [illegible] [illegible]
mundi [illegible] mater [illegible] [illegible] est ne [illegible] quod dico.
Si obseruo [illegible] sermo tuo [illegible] paradisi [illegible] celi:

o·3·

veritatem huiusce · Ablinisare tu dolorem qui te vasta
fuisse in uberis · Unde dolor iste sicut cotidie inhereret
visceribus meis sicut dixisti tunc tunc · Unus dies qui
assumpta fuisti de celo et in eternum cum tuo gaudere
dilecto [illegible] lacrimas [illegible] istorum illas compare
quanto tu [illegible] fuit [illegible] dolorem tuum [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] dolorem [illegible]
[illegible] maxime de beato [illegible] passione [illegible]
videre · Sed [illegible] moneat [illegible] dare [illegible]
[illegible] deberemus [illegible] vita · Sicut [illegible]
[illegible] vel [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] filii dei [illegible] lacrimas [illegible] ·
Vendimus [illegible] magno ab [illegible] celo ·
[illegible] clamat amarissime fuisti [illegible]
[illegible] passione mori · Multi [illegible] lacrimas illas
[illegible] habuisti in sua passione · et ut [illegible]
[illegible] de passione filii tui dei et domini nostri
[illegible] · Tenerem cum [illegible] reddere
quam de hoc [illegible] · [illegible] multo [illegible]
ordine [illegible] fuisse [illegible] de doloribus [illegible]
[illegible] post [illegible] morte [illegible] tui [illegible]
[illegible] doloris [illegible] illi tui
[illegible] · [illegible] dixisti · [illegible] [illegible] [illegible]

fratrem meum et cognita d. amaritudine aīe tue deuⁿ in
scriptibus de hoc admirantes asseramus. Cui nunc michi
te flagito scire veritatem q̄ in ista re vidisse sunt
veritate. Ad q̄ illa. Sed quod q̄ te videretur magni
doloris sed et in admiratione sic non possum tibi [illegible]
[illegible] scribe q̄ in magnis dolor [illegible] [illegible]. Cui
michi sic scripsit et nichil michi [illegible] libet dicere q̄
subit et [illegible] quod [illegible] et audire sermo tuus dicat
dña mea. Ei in multum erat qui [illegible] filius tuus fuit
et [illegible] et ad [illegible] ductus et tractus. Ait illa sic
[illegible] erat et q̄ hoc audiui [illegible] votum
ad dominum [illegible]. Cui illa [illegible] fuisse [illegible] magnis
[illegible] coronatus. facie [illegible] et
[illegible] homini [illegible] remota sunt omnia [illegible] mea
et [illegible] mea et non erat michi [illegible]
[illegible]. Cui [illegible] et mens mea [illegible] et [illegible]
multis [illegible] vngentum [illegible] erat
maria magdalena q̄ super omnia [illegible]
[illegible] debebat. Sed [illegible] pilato
[illegible] ad [illegible]
factus [illegible] vngentum
[illegible]. Ait illa [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]

e 2

quibus videbat mortua tenebat et sustinebat ipsam
ad locum predictum ubi [illegible] eam. Sed et [illegible]
eius fuit donec [illegible] et in ligno [illegible] clamans
[illegible] et [illegible] tendentes [illegible] non dabat
nec [illegible] et suam. Et videns eam et ipse [illegible] plus
[illegible] de [illegible] spiritat [illegible] sua
tenebat [illegible] sua [illegible] mortis
turpissima [illegible] et tanto dolore [illegible]
[illegible] mente [illegible] confusione. Hec mira
erat [illegible] dolore [illegible] et in [illegible]
[illegible] pannabat [illegible] cum [illegible]
[illegible] ligno [illegible] clamans [illegible]
De [illegible] effluxerat [illegible] Et [illegible]
[illegible] videbat [illegible] vide
[illegible] et [illegible] videns eam et [illegible]
erat [illegible] vivebat [illegible]
[illegible] desper [illegible]
[illegible] erat [illegible] et
[illegible] potuerat [illegible] dolor mea [illegible].
Nec mea [illegible] [illegible]
[illegible] dolore [illegible] dolore [illegible]
[illegible] ad [illegible] pendens [illegible]
ad [illegible] dolor [illegible]
Nec tristis [illegible] videns [illegible]

Verba debet [illegible] pendebant [illegible]
[illegible] videbant [illegible] morte [illegible]
[illegible] et tota [illegible] doloris angustia [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] debet [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] post [illegible] dolore

c [illegible]

[illegible] [illegible] Cor enim qz [illegible] salu-
[illegible] genere. [illegible] et [illegible]
[illegible] Desine [illegible] dolere [illegible]
[illegible] manifestum [illegible] quando [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] totu[m] mundu[m] [illegible]
[illegible] et [illegible] salvatio[n]e [illegible]
[illegible] Cahor [illegible]
[illegible] et [illegible] flere [illegible]
[illegible]
[illegible] sub [illegible]
[illegible] et [illegible] immortal[is]
et [illegible] 2
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

dicens: Pater, in manus tuas commendo spiritum meum.
Et sic exspiravit. Tunc tremuit terra et sol obtexit
lumine; merebantur celi et cuncta sidera. Luna suum
iubar amisit luna dolendo. Lux fulgoris cessit ab
alto ethere. Scinduntur lapides, dirumpitur et pars
tegra templi. Surrexerunt multa corpora sanctorum
publicantes verum esse deum. Cogitare libet quantus dolor
tunc erat in corde Virginis, si dolebant que insensibilia erant.
Illa lumina loqui nec mente excogitare valebit quantum
tunc dolore tunc tenebat Maria. Tunc vero stabat
emortua vivens quia illum genuit ubi de spiritu sancto vivens
non erat illi. Dolore afflicta carnis vellebat ipsa
mortua vivens, vivebat moriens, vivens moriebatur,
nec poterat mori que vivens mortua erat.
Stabat dolens in ... dolor suus ... illius.
Optabat potius mori quam post mortem Christi vivere,
que erat vivens mortua factaque erat. Stabat dolens
...re dolore afflicta corpus suum ... de eius
... plorabat dicens atque plorans dicebat: Reddite michi
misere corpus exanime. Consolamini vestra. Reddite
vivum aut mortuum, vel certe si libet meum me
morte commiscete illi, ut ad suum veniat dolorem
...: Deponite ipsum illi, deponite michi ...

mente crucis omnia eius Hec autem stabat aspiciens
vultum benignum eius pendentis in cruce patibulo et
videbat [illegible] in altum manus leuabat amplectens
crucem [illegible] in [illegible] quia [illegible] semper unda
[illegible] ut eius valeret [illegible] quod non poterat et [illegible]
videbat et tendere manus. Dicebat amor multa que [illegible]
vel nunquam [illegible] Fili [illegible] amor [illegible]
[illegible] videbat eius [illegible] in alto pendentis [illegible] manus
[illegible] descendebat [illegible]
[illegible] ad eum. Et [illegible] tenere illum nequibat
male se collidebat ad terram [illegible] et dolore
[illegible] deposita [illegible]
[illegible] utrumque manibus
[illegible] eius cum [illegible] magno [illegible] dolore
[illegible] cogebatur. O quam male illi erat domine
[illegible] quam mortis gladio [illegible]
tunc quam [illegible]
[illegible] eius cruore [illegible] guttae [illegible]
[illegible] terram [illegible] quia [illegible]
[illegible]
[illegible] oculis ad [illegible]
[illegible]
[illegible]

xpi simul ... et venerunt ad locum ubi
dominus erat crucifixus portantes instrumenta ferrea quibus tamen
corpus de cruce vellent deponere eum. Cumque domina nostra
cerneret velle deponere videns quod de morte consurgens
paulatim removere pium eius et illic ... quod ... ad
torem inspirabat. Unum clavum de manu extrahebat ...
ne caderet corpus examine sustinebat. Habebat a manu
brachium dextrum in alto et caput et manus dextra
tria xpi super pectus tristis trahebat suum sinum. Sicut
et stringere valuit complexa et amplexa ... venerunt de
eo pro dolore per extractio ... ne potuerat. Et cum de
cruce corpus positum fuit in terra ... per intolerabilia
dolore et ... amore quam mortua stetit. Oscula-
bat ad caput extincti filii sui ... lacrimis fa-
ciem eius ... trahebat suspiria. Frontem
et genas oculos ... et ... oscula ... contemplabatur
... lacrime in tanta ubertate fluebant ut ...
... omnem ... lacrimis ...
filii corpus ... quod ... fuerat quod videbat illius
facta et ... ad mentem. Cumque et ...
fuerat quod ... corpus ... libidinem ...
sine dolore quod ei erat omne quod ... videbat ...
et dominus suus et ... filius et ...

esse poteras et cum dicebat Vide dicebat. Dic fili
dulcissime dic amor meus vita animae meae. Amor
meus suavissime gaudium unicum solacium quare sic me dolere
permittis. Cum tu bonus sis et deus meus consolator meus
mea. Respice in me et miserere mei. Dicit enim quod compassio
tanta erat quod ipsi vice habebat maiorem dolorem quam
dolorem ipsius matris compassionem. Tanta enim tunc
erat et amor eternus in deo. Non desperabat propter
ipsius dolebat quod videbat veram carnem ipsius morti
debebat. Iam non fuit ipsi tota tota die separavit. Quando
cum illi videbant ipsum sic quomodo erat mater
eius et quod habebant et sicut eius digne mater.
Erant et magis sicut cum illa dolore tamen sic retrahit
ex dolore. Dolebant quidem ex ipso dolore et compa
tiebantur. Matri et dolori quam videbant gaudentem in
huiusmodi. Dolebant et arbitror omnes quoniam multi fue
runt qui magis cum tamen videbant dolorem eorum. Cum
mulier vel ...orum illa non posset ullum amor
naturae inmortalis deus in ... tunc ... videbat
meum ipsi sic male tractatum et magis sic lanceatum
dixerit omnes sola sine consolatione. Et illa
pia illum proinde totum bonum totum videbat. tota dulcis
tota dulcedo in matre sua viriliter benignissima tali
miseriae. Propterea tamen amore matris dolentis

et sic amarissime flere vidit illum non poterat suas
lacrimas refrenare. Flebat luctu et merore ad mortem
filii [illegible] qualiter dicebat luctus sine amore. primo
mirarer si [illegible] non plorent etiam [illegible]
[illegible] necesse flere. Unde patet quod et liquet quod dolebat
et dolere debebat. Sicut necesse fuit deum pro assumpta
homine mori, ita necesse fuit matrem in morte
dei sui dolere. Joseph ab arimathia [illegible] et nichodemus
qui cum nichodemo deposuerat vel [illegible] de cruce sic
commendatum [illegible] posuit [illegible] in sindone munda
condita preciosissimo [illegible] et posuit [illegible] in monumento
novo quod fecerat sibi. Tunc illa corpus [illegible]
mulier [illegible] cantabat quia omnes convenerant ad sepulchrum
[illegible] Illi dabant laudes, mater dabat gemitus
atque clamores. Illi laudes extollebant ad celum. mater
[illegible] amare [illegible] sepulchrum. Sed [illegible] et [illegible]
ponerent christum in sepulchro, volebat mesta mulier simul
mori cum eo. hec erat memoria sua [illegible]
illud et cum [illegible] amore dulcedine [illegible] illa dicebat
misericordia mea misericordia mea fili [illegible] anima mea
Illud adhuc [illegible] elongate [illegible] ut [illegible] illos sub
[illegible] velamine [illegible]
sepulture date [illegible] misere mei [illegible] hoc illud fili

meum defunctum aut si illa de voluntate in sepulchro
me mecum deponatis cum eo. [illegible] volebant eum sepelire. Illi
volebant eum in tumba et illa trahebat eum ad se iterum.
Illa volebat eum ad se tenere et illi volebant eum tradere
sepulture et erat hic audire et miserandum contentionem inter
illos. Tamen tandem sic amarissime flentes ut nullus eorum posset
ad domum [illegible] per mare videbant [illegible] sola deponentes
et super illa dabant [illegible] domini
[illegible] de morte dolere [illegible]
de domino per mortem [illegible] genuit
et sic domini [illegible] sepulture [illegible]
domini sepulchrum in amplexatis [illegible] et [illegible] et
[illegible] domini sui filii. De sepulchro [illegible]
[illegible] capite [illegible]
[illegible] domini [illegible]. [illegible]
[illegible]
[illegible] sepulchri [illegible]
[illegible] ad se sepelire [illegible]. Tamen [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Incipit opusculum domini Bonaventure de modo parandi se ad celebrandam missam XIX

Ad laudem gloriose et individue trinitatis et ad honorem excellentissimi sacramenti corporis et sanguinis domini ihesu describam tibi formam qua poteris leviter manuduci ad contemplationem tanti misterii ac reverentie dignam accedere quia non tantum structuram verborum legere sed etiam sensum efficaciam cognoscere debes et ex mente et affectu singula que vel in toto vel in parte precipue sonant solicite ruminare

Primo accedens ad mensam altaris sine crimine plus probare debes te ipsum et diligenter examina qua fide et qua caritate et in qualibet virtute proficis et vide quid proficis. Attende hic quatuor precipua scilicet. Attende quam fidem debes huic sacramento veritatis et certitudinis huius sacramenti.

Et primo vide quam fidem debes huic sacramento veritatis vel certitudinis huius sacramenti credere cum debes et nullatenus dubitare quod ...

videt qui in litera expressionem videri per speciem mate-
rialem atque visibilem adventum [illegible] et celi
in specie velut creature honore deferente lumi-
num sed visibile [illegible] ardentium [illegible] et
[illegible] sancte relinquit. Hoc desinet esse [illegible]
et ineffabili [illegible] ita sub illa ardente
[illegible] existunt. Nunc ille [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible] sed [illegible]
fuit de vere [illegible] se [illegible] [illegible]
[illegible] crucis [illegible] in [illegible] glorificatio [illegible]
Nos [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
est [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] salute in cruce. [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] illa [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] ardent in [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] et potestate [illegible] a [illegible] se
[illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] de
[illegible] sua maiestate [illegible]. Hec omnia [illegible]
[illegible] et [illegible] tota [illegible] sub [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nec [illegible] per
[illegible] [illegible] alterius sed in [illegible] [illegible]

misterium de quo grandis est sermo et sufficit credere
deum et hominem sub utraque specie cui assistunt an-
gelorum frequentia et sanctorum omnium et vide quam pulchre
christus sub hijs duabus speciebus continetur. Primo quia
panis et vinum communia sunt nutrimenta hominum
nam panis nutrit carnem sive corpus et vinum transit
in sanguinem quo est homo vera cibatio. Secundo quia con-
venit spiritualiter ac vere est et medicina et numquam
fastidiosus habetur. Hec pretera spiritualis refectio
per ista significatur. Tertio quia continet sicut corpus
et sanguinem nam panis sicut corpus tortutum
molitum et pistatum in passione directum et assatum
igne divini amoris in camino et ara crucis.
Vinum vero sicut sanguinem qui de vinea scilicet christi
corpore est in torculari crucis expressum. Quarto vide
sicut corpus christi misterium scilicet certum collectum ex
multis christi fidelibus predestinatis ad vitam tamquam ex
multis granis et acinis. Sed quis audiens came in
vacillari dubitet et tamquam arca nimium baculo
adducto scilicet argumentis naturalibus et rationibus
humanis querendo quomodo ista fieri possunt sicut quidam
Iudei murmurabant et quidam discipuli scandalizati
abierunt retrorsum. Sed sufficit in veritate et tempta

mentem tuam sub lucem fidei quia tantis testibus robo-
ratam videt. Secundo cum dubitationem de hoc sacramento re-
mouet quia a te ecclesie traditum ab uniuerso christianitatis
et sancti doctores crediderunt tot continuacione annorum
frequentatum tantisque ceremoniis tot miraculis et
probatum et obseruatum quasi testimoniis palpabilibus
confirmatum videt. Tertio hoc sacramentum de certitudine et
quanta erit nisi error et impedimentum et periculum animo
quasi error vertitur dispergit et reuelatur diuina sicut
corpus Christi videre in altari impeditur. Quarto hoc sacramentum sta-
tutum corroborat fidem. Vincit et vivit anima re-
cte et domina creditur vim dicit eum. Tercio videbis si-
des ad opinationem si vide vides ingredient. Postea
etiam notare debet quod sic videtur quia velut si videre
deum. Secundo cum valeret fides tua si verum in propria
forma tibi appareret. Sicut vero sapienter dixit quod
carnem eam et hominem comedere in propria sua specie
comedere et bibere possit horrendum est omne dubitatione
quod sicut olim deitas sub veste humana latuit et
filius dei sub humana carne velamine visibiliter mundo
apparuit: sic glorificata humanitas deitati unita
sub forma panis et vini latet ut nobis in hoc ap-
parere possit.

Cum quali proposito et dispositione debet sacerdos accedere ad hoc sacramentum

Tercio videre probare te ipsum cum quali proposito et
disposicione accedis videlicet et de sancta confessione devota
et vide ne sit facta aliqua turpitudo in mente
vel macula extra in carne qua offendi possint
oculi eius qui est sanctus sanctorum. Primo et redeuns
reversus ad intimitatem mentis tue considera quanta
mala a iuventute etate commisisti. quanta bona neg-
lexisti. quam brevis vita hominis et incerta. mors autem te-
nenda est ne forte quod absit post precedentem confes-
sionem et penitentiam aliquod sit mortale peccatum vel
peccandi propositum. unde sit mortua anima
tua et per hoc accedere christi et corporis abscissa. quia
ille vivificus panis et divinus cibus non prestat
influxum vite nec nutrimentum membris abscisis
et mortuis teste scriptura que dicit In ma-
livolam animam non introibit sapientia nec habitabit
in corpore subdito peccatis. Unde ab aliquibus sanctis
sacramentum et non rem sacramenti quia corpus christi et contra
caritatem eius comederet christum sed non reciperet
spiritum. vadit in ventrem sed non mittit in mentem

Deglutiunt a [illegible] sine lesione et in diu
quasi anima nec [illegible] ea [illegible] s[illegible]
petet nausea excellenti. Item ac x[illegible] euenit
velut [illegible] baptizi et inde demersi
cum pedes impleuit [illegible] tandem [illegible] commenda
sicut scriptum est. Item post [illegible] interuenit [illegible]
sacerdote [illegible] si [illegible] ligatus et [illegible]
ne aliquam [illegible] absque [illegible]
et proprie penitencie ac confessione commisse accedit
ad altare [illegible] horrendum est incidere in manus dei
viuentis. Item hec quod [illegible] sacerdotes [illegible]
et sine [illegible] corpus christi [illegible] altari
velut [illegible] manducat et bibit [illegible] condempnati
abhominationibus. De quibus dicere fas non est
scelerate [illegible] et [illegible] continuari ne
[illegible] et [illegible] filius [illegible]
Item hec [illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] est ad tantam [illegible]
[illegible] et [illegible]
tunt [illegible] et [illegible]
quotidie [illegible] et [illegible] absque [illegible]
et confessione [illegible] celebrare [illegible]

tales non sacerdotes sed sacrilegi non p[ro]p[ri]i s[ed] heretici
q[ui]a si fidem sacram[en]ti h[ab]erent aut peccare timerent aut
celebrare cessarent. ¶ Ideo non tantum incluse s[ed] corporis
ē attendenda mundicia. Ideo caue ne immundus
accedas. Hec tamen dicta de immundicia voluntaria
q[ue] mortalis est. S[ed] ergo de naturali nocturnali sine
carnali macula q[ue] impedit celebrationem. Ubi non ē
magna necessitas vel iussio p[re]latorum. Ubi ergo dicta
inficiemur et macula non dederit occasionem
vel causam precedente superfluitate vel inordinata
crapula nec secuta notabilis mentis inquinatio
p[er] condescensia vel illusionem fantasmatum credo
q[uod] accedere possit salvo meliori iudicio et maxime
si singularis devotio vel solemnitas vel alterius
cause trahentis ad celebrandum. Custodiat ergo deus
pudiciciam maxime quanta poteris et ergo omnibus modis
tuorum puritatem. ¶ Ubi tamen consilio q[uod] p[re]terea conabitur
bus caveas ab omni contactu nec solum turpi et
immundo quando sit in pectore sed ergo a quibus incitari
et inquinato te totum recolligas et nec actus
nec cogitatus ad aliquid alliciendo dispositus
Et insuper curam diligentem habe de mundicia

et decore paramentorum altaris sacrorum vasorum
et cum omni honore et diligencia tractetur quia
cum sit et ordinatum tremendum et honorandum.

Capitulum xi quanta caritate et qualis per eos debet accedi ad sacramentum.

Questio hec est cum qua caritate et fer-
vore quis accedere. non solum enim mortalia
sed etiam venialia peccata per negligentiam et cotidi-
anam incuriam et etiam per superfluitatem ac per distractiones
vite solute et male consuetudines licet non tollant gra-
ciam. sed quia reddunt hominem tepidum et obnu-
bilatum indispositum et inertem ad celebrandum impe-
diunt. deducere venialia per confessionem puram et
flammam caritatis ventilent et consumant et
adiciant atque caritatem et consideracionem propter vilita-
tem sui caveat ne nimis tepidus et ordinarius
accedat si devotus convenienter et considerate.
Unde dicitur solent manducant et bibit iudicium.
Quod autem dicunt quod dicit sufficit. Alii dicunt
multi imbecilles sunt fidei non constantia et desperacione
sunt ignem vite sanitati et dormiunt multi vere

terere et despicere v° q̃ [illegible] angustie v° [illegible] a
[illegible] me vidit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] non ardere [illegible]
[illegible] vel ex contemptu [illegible]
[illegible] [illegible] in peccato est pene [illegible] mortis et d
opposite bone non [illegible] legitime [illegible]
et non ex innocencia sed ex negligencia [illegible] pro
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est vivat sine
laude et gloria [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] in purgatorio [illegible]
[illegible] [illegible] et spiritualis [illegible] et [illegible] medi
cina et remedio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et q̃ [illegible] [illegible] [illegible] medicina [illegible]
se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debet [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] est maledictus homo qui facit [illegible]
dei negligenter. [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et vite [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in se [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] debita [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] vite et non [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illa [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non obtulit deo in [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] tota [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
omni [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deo.
[illegible] illa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

crucis optime. Tu illius nobilissimum corpus eius
dulcissimum sanguinemque potationem ¶ Primo ergo
illa beata mens deponentis [illegible] est causa non
fuit nisi mentis admixtione nec omnis [illegible]
leo [illegible] lese maiestatis offensione iudicavit digna
morte hominem [illegible] in nostris corporibus etiam
eius morte pro dispensatione tanti debiti [illegible]
ferunt dei laudine misericordia et [illegible] [illegible]
mortis [illegible] et [illegible] pro homine [illegible]
fecit animalia et offerri hostias et [illegible]
penitentie et [illegible] sint tollere omnia
pro se est [illegible] et hostia [illegible] que omnia figure
erant et umbre [illegible] habemus [illegible]
tenet [illegible] et [illegible] hostia [illegible]
pro omnibus hodie semper eadem mente offerat
pro [illegible] mente [illegible] ¶ [illegible] debent pleni-
mus eo quod illa [illegible] pro peccatis [illegible]
tur et [illegible] ¶ Hec [illegible] hostia
sua corpus pro nobis semel immolatum in cruce
[illegible] quotidie a nobis pro [illegible] presbyter

nostra ostendit dominus noster per iteratam mortem
eius quotidie semel [illegible] [illegible] [illegible]
Augustinus. Iteratur quotidie haec oblatio licet
Christus semel passus est, quia nobis quotidie
peccantibus peccata quibus mortalis infirmitas vi-
vere non potest. Et quia quotidie labimur quotidie
pro nobis immolatur mystice. Ambrosius: hoc quod agitur
in missa et oratione et verbis et sacramentis ad id
respiciunt nisi passionem. Ad hoc [illegible]
est nostra vera mortis memoria in missa [illegible]
ipse [illegible] hoc facite in meam memoriam
Et [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
bene [illegible] et calicem bibetis mortem domini
annunciabitis donec veniat. Unde alibi [illegible]
recordamur mortis illam mortem [illegible]
ut offeramus tibi hostiam hanc quam [illegible]
obtulit pro nobis et totius mundi salute [illegible]
altare tue maiestatis [illegible] [illegible]
quam tu in [illegible] [illegible] [illegible]
crucem pro nobis immolatum. Recordamur illius
sacrosancti [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible]

In terram. Aspice illam virgineam carnem verberibus
crudeliter flagellatam. colaphis et spinis livoribus
tumidam. sputis maculatam. sanguine cruentatam
spinis perforatam. clavis confixam. lancea perforatam.
Illa enim pietas que filium tuum traxit et vicit ut in
statera crucis totius mundi liberaret peccata ipsa
te cogat pater misereri nobis miseris. Aspice ob-
secro non nostra peccata sed in faciem christi. non enim in
iustificationibus nostris prosternimus preces nostras sed in
multitudine miserationum tuarum. Respice amore ar-
dentem et nichilominus attende et considera illius
sacri corporis cibum dulcissimum. et vide quam bonum
quam suave est spiritus eius in nobis. Quare contraria
et vilia prodit nobis vel ne celestem imperia-
tra alimenta. Unica enim rationalis creatura ad
hoc facta est ut sit capax et particeps bonitatis
dei ex qua participatione ad bene esse et beatum esse
perveniret. Unde quia ex se ad nichilum cedit et ad
mortem sempiternam nisi per cibum vivificantem sugit
vegetetur et participatione divine virtutis et gratie
quam participationi Verbo coniunctionem voco que fit

animal per cibum vivificatur calefit et nou-
gnatur sic etiam anima devote per sanctum corpus Christi quo
sumi debet plene assumi et spiritualiter nutritur vivi-
ficatur et inflammatur. Et sicut angeli in celestia
alene hospitio bibunt de plenum de vino fonte
tur per sapientiam divina prandet et devote anime ho-
mini quasi carnem reddunt sanguinem et magis mor-
tificantur effectat silet mirabile desuper obtulit
illum panem quo angeli nutriuntur sine quo nec ipsi
vivere possunt ethere vel aliquo modo convenienter
nobis possibile quia inaccessibilis est ideo iste modus corporis
illud panem vite in soliditate corporis forme sed divinitate
properare. Ideo ut nobis comestibilem panem pro-
nobis obtulit sub forma convenienti videlicet panis
et vini corporalem propter convenientem similitudinem panis
ad animam refectionem ad effectionem ut sicut similiter
remittis panis cibatur vel mercato eius modo homo
cibaret vite internum et in sacro supracto unde
scriptum est panem angelorum manducavit homo. Et est
sed panis vivus qui de celo descendit. Unde nota quod
sicut caro est dicitur de corpore animali principaliter
ille cibus convenientem sic caro est vera de ...

nobilissimum sui corporis mistici quod est ecclesia cuius xpistus
filius dei est caput ne aliunde vegetari debet
et vivere quam a capite suo ut omnia membra scilicet
viri iusti unita et sibi invicem cohesione in xpisto
capite nostro fide et amore nutriuntur plus sacramentum
unitatis et pacis nec per hoc sicut non est vita
corporis absque nova ratione cibi advenientis sic anima
corporalis non est vita spiritualis sine incorporatione et
misteriatione huius cibi spiritualis sibi convenientis
unde inquit xpistus qui manducat me vivit
propter me. hec est autem duplex sumptio corporalis
et spiritualem quia ibi cibus sumptus transit in substantiam
et nutrimentum comedentis. hic vero comedens
incorporatur xpisto et transit in unitatem et amorem spiritus
xpisti. Idee dicit sanctus Augustinus nec tu mutabis me in
te sed tu mutaberis in me. sed in mei plenitudine
sed bonitate sanctitatem sicut ignis carbonem in sui
plenitudinem convertit.

Finaliter dicit se sacerdos post hec disponere et
preparare et in preparationem se hic

Quarto et ultimo probationem per quia cum
accedit et hic dicitur cum contemplacione mente

ad deum precipue sed ad proximi [illegible] et desiderandum
seruicium / Tertio ad debitam intentionem et procedendi viam
Sunt nunc vide quid desiderare in sacerdotio propter aua-
riciam aut timorem aut vanam gloriam aut concupiscentiam
vel aliorum humanam complacentiam aut temporalem famam
cum carnalium [illegible] sunt dicitur ipse multi abutuntur
ad suam dampnationem quod datum est ad salutem. Vnde
dicit quod hodie multi [illegible] non ad pa-
nem celestem sed ad ventrem [illegible] spiritus [illegible]
non dei amore sed [illegible] non salute anima-
rum sed [illegible] non [illegible] [illegible]
et corpus et ei offerre sacrificium ministrare et delicias
[illegible] replere luxuriari de [illegible]
et elemosinis per [illegible] ambicio-
[illegible] et [illegible]
[illegible] non vocati a deo sed impulsi a diabolo
Tu autem homo dei dirige vota tua ad deum et
vide qualiter affectione debent desideria tua trahi debere
ad sacra misteria celebranda / Primo te trahat
contra [illegible] et diuersis delictis spiritualis [illegible]
[illegible] hostiam [illegible] omni [illegible]
[illegible] tue [illegible] [illegible] ut [illegible]

ad te venire per quod ab omni infirmitate curetur. ¶ 4º
compatiens alicuius tribulationem ut per eum qui omnia potest
ab omni adversitate liberetur muniatur et protegatur.
¶ 5º desiderans aliquam rem vel spiritualem habere impe-
trandi ut per eum cum nihil deest obtineat. ¶ 6to
gratiarum actio pro omnibus beneficiis temporalibus et spiritualibus
tibi et aliis impensis cum nihil habeamus deo retribuere
pro omnibus que tribuit nobis aliud quam calicem salutaris
et sacrificare hostiam laudis in domino nostro. ¶ 7º caritas
et compassio proximorum cum pro salute vivorum et requie
defunctorum nihil efficacius valeat quam Christi sanguinis
effusio in remissionem peccatorum. ¶ 8ue laus dei et sanctorum
cum non habeamus quo possimus deum et sanctos eius pro sua
dignitate laudare quam verum sacrificium deo patri of-
ferre et immolare. ¶ 9no dei amor et dilectio ut
animus dulcius ac pro ampliatione spiritualis devotionis
in hoc uno eum delectabilius amplectatur. ¶ 10mo fides et desi-
derium recipiendi eum quia verus hic sacramenti fons gratiarum
et reparationis et auctor salutis omnium nostrum dominus
noster continetur. Unde dicitur eucharistia i. bona gratia. Ex
hac vero alia plurima fluenta fluunt et emanant dona
gratiarum quibus sanctificamur. Unde mundari et perfici quo
totis visceribus virtutis huius conversione (?) [illegible] et

dulcedinis devotionis recipiunt sentiant ab eo imitare
carnis et sunt et etiam ab omnibus viciis et temp
tationibus et infatigabiliter in eius laudem et opera
in suo amore vult nisi in se vel. Aliter quod di
cit multi volo ut ubi ego sum et illi sint mecum ut
sint unum sicut et nos ego in eis et tu in me ut sint
consummati in unum. Ita dicere mentis et dilectionis ferv
tionis ac profunde etiam ea que tamen dicitur scilicet deum per
latriam colere. Cultus autem latrie soli deo honor est in
persona summo creatori ex debito subiectionis qui debemus
non solum rem sed etiam expendere pro eius honore et mori
si expedierit. Et recognovit suos beneficiorum et sue
k° bonitatis ineffabilis nobis omnibus et hoc corde contrito et
humilitate oris et tota opera exhibitis actis exhibi
tis quoniam sanctissime non ad ordinem sue maiestatis et
sanctitatis et munere ad reverentiam referentes id
ipsum omnium sibi maximum et desiderium nostrum tamquam in
finem ultimum propter quod omnia capiantur ab eo omni
merita et retributiones omnium bonorum suorum et malorum
secundum retributionem iustitie sue singulis hominibus. Ipsi
sui devotio et honor exhibetur qui dicitur deus. Non est
cultus adorationis sanctorum scilicet vel sanctorum ut sunt a quid
deum adorantur pro nobis et omnia invocantur que est ipsi debit

in sanctis sanctis celebratur. Deus autem a nobis debet
honorari et amari. Primo consideratione sue excellentie
et iustitie quam nos aliquando sive damnare vel et salvare
Cuius potentia timenda est. Et hoc enim timore [illegible]
de pectore audaci [illegible] [illegible] exponet [illegible]
supplicationes [illegible] [illegible] [illegible] et
humiles. IIº ex consideratione sue pietatis et misericordie [illegible]
in honorando. Et hoc multiplex est honor. veneratio
et reverentia omnis [illegible] [illegible] [illegible]
sicut sacra et paramenta [illegible] et decora festi-
vitas celebratione et solemnitate luminarium cantus
psalmodie hymnos et laudes et huiusmodi. IIIº intendere
debet ut [illegible] [illegible] cultus nomen dei [illegible]
in nobis et a nobis per salutem vite [illegible] in
modo ut crescat in orbe cultus et honor dei ut
cognoscant totus mundus verum et cultorem unum deum
dei et salvatorem christum. Quarto intendere debet
ad mortis memoriam et hoc devote sui. Vº attendere
debet totis viribus [illegible] ut [illegible] deum [illegible]
per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Vicinis [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et per [illegible] dei et [illegible]
[illegible] et separatur ut [illegible]
[illegible] et [illegible] veritate. Et in speciali [illegible]
debet [illegible] congregationes
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] per [illegible] vel [illegible]
[illegible] ut in [illegible]
[illegible] in [illegible] misteria

Qualiter se debet gerere [illegible] et
[illegible] et in [illegible]

H[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]

[illegible] ut [illegible] in platea absque calore [illegible]
[illegible] conspiciunt [illegible] sed [illegible]
[illegible] vos tamen aperte videmini tua et perfecte
[illegible] clare et splendide
tua et [illegible] oppinione [illegible]
non solum opera sed et cogitationes [illegible]
[illegible] mirabiles [illegible] mirabiles [illegible]
[illegible] que [illegible] mordent et lædunt. [illegible]
o medium venerabile [illegible] et clara [illegible]
[illegible] tibi [illegible] de
[illegible] illo psalmo. [illegible] dilecta tabernacula [illegible]
[illegible] et ordinibus [illegible]
[illegible] illa circum [illegible]
et devota. [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] clare et distincte illa [illegible] legenda
[illegible] multiplici [illegible]
[illegible] ex devotione vel ex [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] in [illegible]

[illegible] tam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sacramenta diue maiestatis [illegible] [illegible]
tam [illegible] [illegible] p mereri non fuit [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] sed tm mens [illegible] [illegible]
[illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible] sub com
[illegible] [illegible] intencionis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Tu [illegible] [illegible]
[illegible] in ordine [illegible] Deum meum [illegible] et [illegible]
[illegible] tua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] subsiste et [illegible] lingua vel labijs [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et tu et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
mortis [illegible] [illegible] [illegible] mea et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nobile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] enim duo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

sui et compassio mortis xpi post communionem si non
sentis spiritualem refectionem signum est spiritualis in
firmitatis vel mortis. Quia posuisti cibum et
non sentis calorem, mel in ore et non sentis dulcedinem
Si vero sentis consolationem, indigna non tribuas tuis
meritis sed dei bonitati qui nos miseros et indignos
consolatur et dicas in corde tuo ad paucam miseriam
detestandam sciret quid faceret si vera mea cognosceret
ecce domine totis visceribus meis volo me mutare
et semper sibi adherere hoc autem non reputetis posse
ex tua virtute sed modico qui enim quod ipse te
perstare dignetur. Amen.

Sequitur exercitium de modo parandi
ad celebrandam missam.

Ultimus capitulus de sanctissimo sacramento XX

Quando corpus xpi sumpseris hoc tempore ...
... domina ipsum corpus quod de virgine

92

accipit. 2º est sanguis Christi qui effusus fuit in cruce.
3º est vera anima quam pater misit de celo in
uterum virginis. 4º est vita cum corpore. 5º est pater
et filius et spiritus sanctus et tota trinitas. Primo qui
corpus Christi accipit efficaciter percipit omnia beneficia
que dominus operatus est in terra sua et in passione et omnia
bona que fecit ab Adam usque ad novissimum hominem
[illegible] que in altari sunt secreta de corpore. 2º qui ac-
cipit sanguinem [illegible] ab omnibus peccatis suis
sicut mortalibus [illegible] et [illegible]. Et sicut [illegible]
aut [illegible] [illegible] iudei quantomagis sed
anime [illegible] qui effusus est [illegible]
ab omnibus malis quantomagis [illegible] et [illegible].
3º qui accipit [illegible] et [illegible] [illegible]
de [illegible] omni [illegible] quod [illegible]
eius fecit. 4º qui accipit vitam cum corpore [illegible]
[illegible] sicut [illegible] et [illegible] [illegible] et
[illegible] accipit [illegible] et [illegible] ab [illegible]
[illegible] malis. 5º qui accipit totam trinitatem [illegible]
quia est quod non potest amare deum nisi [illegible] nec [illegible] quod
diligit nisi quod amat [illegible]
hic nihil valet.

Augustinus. XXI

Una missa pro pluribus defunctis dicatur
tantum valet unicuique ac si specialiter pro unoquoque una
diceretur. Jeronimus enim dicit quod melchisedech erat
filius noe et vocabatur alio nomine sem et ipse obtulit
panem et vinum coram abraham et hoc figurabat quod sacra-
mentum deberet confici de pane et vino et quia erat
venerabilis pater ut dicit thomas quod sacerdotium suum
recepimus a iudeis sed a gentibus

XXII Canonicas horas qui deuote legunt et orant
Tunc orant hore cum corde canunt et ore.
Ad neglecta uel sillaba murmura tecta
Dictio non sancta qui fit male lecta lecta.
Colligit hec sathanas qui non corde laborant.
Tu enim ut dicunt titiuillus demonem
Audiuimus in tempore sacro uocantes: loquitur cano
Primus opus psalmorum dicit quoque ait.
Fragmenta uerborum titiuillus colligit horum
Quicumque die mille uicibus se fac cumulat ille.
Quos psalmos corrumpit et uerba deuota truncat:
Nil mereri inde parit. qui se sua lingua tacet.

Linea crux: clauis: spina mors quam tolleraui:
Demonstrant quam dira miser certamina lassi.

Quindecim orationes dicende super agonizantem in morte articulo — XXIII

Fuit quedam persona quedam in corpore [illegible] que frequenter interrogabat appellando suum verum sponsum et devote quem plurimum diligebat quibus suffragiis se suis peccatoribus in morte eius bellum adiuvare [illegible] addit quomodo modis convenire posset et quid prodesset pro salute anime sue seu [illegible] bellis. Tunc persona ait illo verbo ad me [illegible] de agonia po- tuerunt orationes [illegible] pro me dicas quin- decim [illegible] libentissime [illegible] promittebat. Id quod persona Prima [illegible] digneris dicere hoc in honore agonie illius quam sustinuerat et multitudinem sudoris sui sanguinei quem pro timore sui ad [illegible] pro nobis [illegible] effundere. Hunc ultimum pectore [illegible] offerre digneris pro omnibus agonizantibus quam [illegible] mortis [illegible] nunc Secunda [illegible] digneris dicere hoc in hoc in honore omnis passionis et amaritudinis illius quam in cruce sustinuit et maxime in illa hora qua anima eius sanctissima ab eius corpore est separata ut illam

p[ro]d offerre dignet[ur] [illegible] [illegible] [illegible]

p[ro] [illegible] merit[um] timor[e] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] dic [illegible] defferebat [illegible]

q[uod] [illegible] [illegible] ad [illegible] ad tollendum omnib[us]

[illegible] tempore ut hac caritate [illegible] [illegible]

et a loco ad [illegible] dignet[ur] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] omnibus [illegible] [illegible] [illegible]

diligentia et devotione [illegible] [illegible]

[illegible] de ipsa [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] se [illegible] liberand[um]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sudore suo

sanguineo [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

omni passione sua [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] caritate sua a loco [illegible]

et [illegible] ad gaudia [illegible] [illegible]

[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] sub [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

diluvii et ad istis [illegible] [illegible] ang[elorum] [illegible]
[illegible] ardentis in secula. Amen.

Deus qui pro sui benedicti [illegible] Christe domine
miserere nobis. Pater noster. Ave maria.
Salvator mundi salva nos qui per crucem tuam
et sanguinem redemisti nos auxiliare nobis te
deprecamur deus noster. Oratio.

Domine ihesu christe qui per agoniam et orationem tuam sanctissimam
quam orasti pro nobis in monte oliveti quando factus est
sudor tuus sicut gutte sanguinis decurrentis in ter-
ram obsecro te ut multitudinem sudoris tui san-
guinei quem pre timore tuo angustia copiose
pro nobis effudisti offerre digneris deo patri
omnipotenti [illegible] [illegible] famulo tuo ad liberan-
dum in hac hora mortis sue a pena et a
[illegible] quam pro peccatis suis [illegible] meruisse
[illegible] qui vivis et regnas [illegible] Christe
domine miserere nobis. Pater noster. Ave maria.

Oremus.

Domine ihesu christe qui pro nobis mori dignatus es in
cruce obsecro te et [illegible] [illegible]

[illegible]

Igitur [illegible]

[illegible] Iohannis [illegible] dictus de [illegible]
pro [illegible] libello [illegible] anno
dni [illegible] hunc [illegible]
et [illegible]

[illegible]

Census 39